

KRONIKA

1921 - 1957

RADČICE

System vázaného hospodářství se zemědělskými výrobky oklamal i letos.

Vázané hospodářství.

Pracujeme příliš draho, suroviny platíme draze a mzdové požadavky dostoupily krajní meze.

Doufali jsme, že aspoň v ohledu národnostním bude nyní u nás lépe. Ale zdá se, že veškeré oběti našich osvoboditelů byly nadarmo. Počinání Němců je až znepokojivé.

Poměry národnostní.

Soustavným rozrýváním státního pořádku připravují půdu k odtržení zněmčeného území k Německu.

Nuže, zjasněme mysl, abychom našli bezpečnou cestu, po níž jest se nám bráti, abychom slavné dílo, osvoboditeli našimi započaté, dokonali.

Dne 5. ledna t. r. zemřel v Paříži veliký přítel národa československého Arnošt Denis, jeden z mnohých bojovníků za naši samostatnost, třeba byl národnosti francouzské. Jeho vědecká činnost literární přinesla národu našemu velikého užitku.

Úmrtí Arn. Denise.

Roku 1920 začla zima velmi brzy. Již v polovici října uhodily mrazy, země zmrzla a přerušeny byly všechny polní práce. Zimy stále přibývalo, až teprve v polovině prosince nastala obleva. Přišlo teplé měnivé počasí, jež se táhlo až do jara. Ač bylo uprostřed zimy, lidé orali a sili žito a pšenici.

Setba v zimě.

Dne 16. února konáno v obci zdejší, jakož i v celé republice sčítání lidu. Sčítacím komisařem v Radčicích byl učitel Josef Soukup. Napočteno bylo celkem 129 rodin s 540 obyvateli.

Sčítání lidu.

O těchto "Májích" činí se zmínka proto, že vynesly neobyčejný příjem, kterýž umožnil postavení pomníku padlým ve světové válce. Předány byly na podnět komité pro postavení pomníku "Národní jednotou Pošumavskou" dne 8. května. Hrubého příjmu bylo 15000 Kč.

Slavnost "Májí".

Dne 18. června odjelo na Olympiádu Děln. Těl. Jednot ze zdejší obce 16 členů a 13 členek. Také 23 školní děti byly po dva dny v Praze, 10 dorostenců a 12 dorostenek.

Dělnická Olympiáda

Od května až do 12. srpna nepršelo. Koncem června a v 1. polovici července nastala úmorná, vytrvalá a nesnesitelná

vedra. Teploměr na slunci ukazoval obyčejně 55°C, ve stínu 46° až 48°C. I hluboké lesy sálaly vedrem. Listí na stromech stáčelo se smutně do kornoutů, žloutlo, hnědlo a předčasně opadávalo.

Veliké sucho

Obilí všeho druhu uzrálo najednou, uschlo a vše bylo během 3 neděl sklizeno. Úroda byla pěkná, ale mnoho zrní vypadalo na poli.

Otavy na lukách nebyly skoro žádné. Všechny podzimní plodiny odumíraly. Vodní prameny vyschly a mnohé studně byly bez vody. Teprve 12. srpna vydatný déšť vzpamatoval zmírající přírodu.

Toho roku zapsáno bylo na zdejší škole 73 dětí, z toho 32 hoši a 41 dívka. Vyučovali říd. učitel Václav Novák a učitel Josef Soukup. Náboženství řím. katolickému vyučoval malesický farář Jindřich Mates.

Počet dětí na zdejší škole. Sbor učitel.

Dle zákona ze dne 9. dubna 1920 zvolena byla nová místní školní rada na dobu 4 let. Při ustavující schůzi dne 19. září zvoleni:

Nová místní škol. rada.

Václav Novák	, říd. učitel,	předsedou,
Václav Pokorný	, rolník	, místopředsedou,
Josef Moucha	, dělník	, pokladníkem,
Josef Soukup	, učitel	, členem,
Václav Frank	, zřízenec stát.	
		drah, členem,
Frant. Hauer	, soustruž. kovu,	členem.

Náhradníky zvoleni: František Hauer, strojívuďce, Martin Jílek, rolník, Matouš Vlasák, soustr. kovu.

Nezměrná bída stihla širé ruské kraje. Celá řada gubernií, hlavně povolžských, postižena byla ohromným suchem a následkem toho hladem. Miliony lidí, hlavně dětí, hladověli. S hrůzou pohlíženo bylo na fotografie celých skupin těchto hladových dětí.

Hlad v Rusku.

Pod protektorátem pana presidenta republiky utvořena akce ve prospěch ubohých bratří slovanských. I v obci zdejší utvořen pomocný výbor ze všech korporací. Sebráno bylo 484 Kč, nepočítaje příspěvek dělníků, jimž sražena byla procenta ze mzdy v továrně.

Dne 2. října prožívalo město Plzeň den opravdu slavnostní, neboť vítalo ve svých zdech presidenta Masaryka, který v průvodu několika ministrů uvítán byl na Lochotíně sta-

President Masaryk v Plzni.

rostou města a zástupci úřadů, u "Sokolovny" přehlédl řady "Sokolů" a u památné radnice "Děl. Těl. Jednoty".

Odpoledne byl přítomen cvičení "Děl. Těl. Jednot". Každý kdo mohl, přišel uvítati milého tatíčka presidenta.

Nebylo nám dopřáno, abychom v klidu pracovali na vybudování svého obnoveného státu. Nebezpečí, že v sousedství naší republiky usadí se bývalý císař Karel Habsburský, nutí naši vládu k opatřením, o nichž jsme se před třemi roky domnívali, že jich dlouho a dlouho nebude třeba.

Mobilisace.

Z rozkazu presidenta provedena byla částečná mobilisace, by naše vojsko, až dán bude povel, vtrhlo do Uher a udělalo tam pořádek, aby již nikdy neopakoval se podobný pokus.

Při mobilisaci, která šla rychle a v klidu, jsme poznávali, že armáda naše je docela jiná, než byla armáda starého absolutistického státu. Jen nepatrné procento Němců se mobilisaci vyhnulo.

Za mobilisace ubytována byla v obci naší telegrafická rota druhé čsl. pěší divise s vozatajstvem a oddělením pro bezdrátovou telegrafii. Stanice radiotelegrafu byla umístěna ve školním kabinetu. Dráty nataženy se střechy budovy na 4 místa v obci.

Radiotelegrafická stanice v obci.

Jaké byly ceny některých potřeb toho roku, vysvítá z následující tabulky:

Ceny někt. potřeb v přirovnání k cenám roku 1914.

1 q obilí	...	400 Kčs	v roce 1914	..	24,- Kč,
1 q bramborů	...	150 "	" " "	..	10,- "
1 l mléka	...	2 "	" " "	..	0,16"
1 kg másla	...	60 "	" " "	..	2,- "
1 kg hov. masa	...	14 "	" " "	..	1,60"
1 kg vepř. "	...	26 "	" " "	..	2,- "
1 kg cukru	...	8,- "	" " "	..	0,80"
1 kg mouky	...	7 "	" " "	..	0,40"
1 q uhlí	...	49 "	" " "	..	2,- "
Šaty mužské	...	1200 "	" " "	..	50,- "
boty /pohorky/	...	250 "	" " "	..	12,- "

Dle zákona z 5. listopadu 1919 zřízena byla v obci zdejší veřejná knihovna. Její zřízení umožnily místní spolky: "Čtenářsko-hospodářská Beseda", "Všeodborový spolek dělnický" a "Místní odbor Národní Jednoty Pošumavské", kte-

Veřejná knihovna. *se získal z ...*

n. 1920

n. 1921 měly Račice 538 obyč. a dolo 536 Čechů, 413 jin. - hod.!

Společnost dobrovolně a ochotně své knihy věnovaly.

4
1921
1922

ré k účelu tomu dobrovolně a ochotně své knihy věnovaly.
Knihovna otevřena byla 1.října 1921. V té době bylo zařa-
děných 544 knih.

Zapsal Soukup Jos. v.r.

R o k 1922.

Rok 1922 oproti roku loňskému nastupuje ve znamení tuhé Zima.
zimy, která sice přišla později, ale dlouho potrvála. A ne-
byl na tom dosti, že řádila v zimě, ale pokusila se vlád-
nouti i v samém létě. V červnu nastala taková chladna, že
nať na bramborech zčernala - ba dokonce zmrzla. Ranné o-
voce rovněž zmrzlo.

Dne 7. dubna konána byla stromková slavnost, při které za-
sazeny byly tři lípy u rokle pod vrchem "Sytná" a nazvá-
ny lipami Masarykovými, na počest jeho 72. narozenin.

"Lípy
Masarykovy"

O prázdninách opravena značným nákladem obce budova ško-
ly. Zevně byla znova obílěna, při čemž provedeny i potřeb-
né práce zednické, klempířské, natěračské a sklenářské.

Oprava
školy.

Při kopání základů pro stavbu domku tesaře Václava
Kristla, přišlo se na mnoho lidských koster, které ležely
v řadě, obličejem obrácené k východu.

Nález
koster.
ep. 1922

Kostry nalézaly se asi 40 cm pod ornici, která kolem
kostry byla jako humus černá.

Přivolaný konservátor městského musea v Plzni ještě s ji-
nými znalci usoudil, že kostry tyto pocházejí asi z X. sto-
letí po Kr.

Nádoby tentokrát nebyly vykopány žádné, takže se usuzovalo,
že jsou to kostry vojínů. Také dětská kostra žádná nebyla
nalezena.

Drahota, která jako příšera obcházela hlavně kruhy děl-
nické a státně/zaměstnanecké, začíná pomalu polevovati.

Polevení
drahoty.

V odvětví obuvnickém se zlevňuje tlakem firmy "Baťa".

Dne 3. září konána byla dojemná slavnost odhalení pom-
níku padlým a zemřelým vojínům ve světové válce z obce
račické.

Odhalení
pomníku
padlým.

22 životy z malé naší obce vyžádala si litice válečná, dvaadvacet mužů položilo život za zájmy cizí - austriácké.

Za předsednictví říd. učitele Václava Nováka utvořeno bylo komité pro postavení pomníku, které během dvou roků, za různých potíží, sehnalo obnos 13000 Kč, za který byl akademickým sochařem Vojtou Šípem v Plzni zhotoven nádherný pomník z hořického pískovce.

Jména padlých a zemřelých vyryta jsou na třech mramorových deskách v pomníkovém podstavci.

Originální socha v nadživotní velikosti znázorňuje mladou Republiku po vítězném boji, která dupající po nenáviděném dubu, sype kvítí padlým na hrob.

Slavnosti zúčastnily se všechny místní spolky v stejnokroji i v oděvu občanském, okolní legionáři, žactvo zdejší školy a velmi četné obecnstvo místní i z okolí, hlavně z Plzně.

Slavnost zahajuje krátkým proslovem zástupce říd. učitele Josef Soukup a přečítá jména všech padlých a zemřelých vojínů. Poté ujal se slova tajemník jednatelešského odboru Nár. Jednoty Pošumavské v Plzni pan Lichtenberg, který v řízné řeči vysvětlil význam pomníku pro zdejší obec. Slavnost zakončena pěkným koncertem v zahradě hostince "u České Lípy."

Oproti velmi suchému roku loňskému, kdy slušná úroda byla s polí ve 3 nedělích úplně sklizena, nemohou hospodáři následkem stálých dešťů dostati úrodu domů ani v době trojíkrát delší. Rovněž tak bylo s hojnou otavou. Letošní sklizen.

zapsal Soukup Jos. v. r.

R o k 1923.

Letošní rok začíná za známé u nás plzeňské zimy - na blátě. Šenkýři jen tak tak opatřili si potřebný led. Sáně jsou viděti jen ve výkladu u Brožíků v Plzni, a zvuk rolniček se skoro zapomíná. Lidé ale nenaříkají, neboť uhlí je ještě drahé a odběr uhlí dosud volný.

Počátek roku.

Počátkem ledna byl smrtelně postřelen od neplnoletého mladíka Šoupala první náš ministr financí Dr. Alois Rašín, když vycházel ze svého bytu v Praze.

Vražedný útok na prvního ministra financí Al. Rašína.

Ve středu dne 21. února dotrpěl v podolském sanatoriu. Celý národ dosoudil tento hnusný čin a ohromná účast všech vrstev obyvatelstva při jeho pohřbu v Praze podala důkaz, jak ctěn a milován byl zemřelý.

Byl jedním z prvních bojovníků za naši samostatnost a jeden z těch, kteří nezištně chtěli se starati o náš nový stát i dále. Jeho heslo bylo "pracovat a šetřit."

Letošním rokem zavládl čilý stavební ruch v tiché naší víšce. Za mostem k Malesicům vyrostly domky Josefa Vávry, Michala Dobrého, Fr. Jílka a Jos. Vacka.

Stavební ruch.

Fr. Jílek, který dříve měl pekárnu na Nové Hospodě, postavil zde rohový dům, v jehož nízkém přízemku zřídil pekárnu. Zatím peče jenom chléb, jakosti zrovna ne nejlepší. *pekárna v ul. 1931 dům č. 80 v ul. 1932 Josefa a Jany*

První pekařství v Radčicích. *č. 80*

Stavební ruch zavládl i v obcích sousedních. Následkem toho oživil znovu lom u "Zámečku", který za poplatek? Kč ročně pronajal p. *Morávkou* Salcman. *z obce (májím)*.

Lámání stavebního kamene pod skalami (obec lom)

Obec byla ráda, že odstraněny budou skály, které nebezpečně ohrožovaly silnici k Plzni. V lomu pracovali dělníci místní a z Bolevce.

Dne 16. září konány byly ve zdejší obci obecní volby vázanými kandidátními listinami. Postaveny byly 2 kandidátky: českosl. sociálně demokratické strany a republikánské strany českoslov. venkova. Volebním komisařem jmenován byl pol. správou Josef Soukup, zást. říd. učitele.

Obecní volby.

Volby měly klidný průběh. Starostou obce zvolen opět Jan Hauer, náměstkem Martin Jílek, rolník.

Pokladníkem zvolen Václav Keck, zedník, policejním komisa-

7
1923
1924

řem Tomáš Hrdlička, dohlížitelem zdravotním Václav Frank, zřiz.st.drah, lesním hospodářem Vojt.Jílek, rolník.

Ostatní členové byli: Jos. Kabát, jako radní, Ant.Zíka, Jaroslav Kuška, Matouš Vlasák, Soukup Josef, říd.učitel, Bedř.Vítek, Frant.Kristl, rolník, Frant.Hauer, strojuvůdce a Vojtěch Keck, rolník.

Úřaduje se v bytě starostově, jelikož zvláštní obecní kanceláře není. Uvažuje se o zřízení její v obecním domě.

Úřední
místnost

Ku konci roku zima přituhla. Děti zase mohly sáňkovati a brusliti. Mnozí zdejší starší hospodáři prorokují tuhou zimou.

zima na hohel hohel.

zapsal Soukup Jos. v.r.

R o k 1924.

Začátkem roku oproti roku loňskému je za tuhé zimy, která trvala přes polovinu března. Sanice - něco již dlouhou dobu na plzeňsku nezvyklého, trvala 3 měsíce. Dvacátého března se led na řece ještě ani nehnul. O skřiváncích a špačcích ještě ani slechu. Na polní práce není ani pomyslení.

Tuhá zima.

"Čtenářsko-hospodářská Beseda", nejstarší a nepolitický spolek v Radčicích, který se rozešel *v r. 1894*, zrušil také pokladniční knížku a věnoval částku 84 Kč na učebné pomůcky zdejší školy.

Zrušení pokl.knížky "Čtenářsko-hospodářské Besedy".

V měsíci dubnu, k uctění památky velikého umělce českého Bedřicha Smetany, uspořádala místní "Osvětová komise" za vedení učitelského sboru hromadnou návštěvu plzeňského divadla na "Prodanou nevěstu". Bohužel celou hromadnou návštěvu z Radčic tvořil jeden občan a několik žen.

Oslava Bedřicha Smetany.

Syn zdejšího obecního pastýře Václav Pech byl r. 1915 za světové války zajat na ruské frontě. Až do roku 1918 psával svým rodičům, že je živ a zdrav. Ale od 18.roku po celých 6 roků nedostali o něm rodiče ani příbuzní té nejmenší zprávy, že žije.

Pozdní návrat z Ruska

A najednou počátkem června 1924 dostal otec zprávu, že

že se vrací zdráv do vlastia za 10 dní karantény v Bohumíně objevil se Václav ve vsi.

Po devíti létech vyprávěl každému všemožné o poměrech v Rusku. Bohužel - bylo mu málo rozuměti, neboť česky skoro zapomněl a rusky se moc nenaučil. - Takových opozdilců je prý tam ještě mnoho.

Dle soupisu povinných dětí návštěvou školy, předloženého místní školní radě jeví se letos proti roku loňskému úbytek 12 dětí. Všechny školou povinných dětí je 80. Do měšťanské školy z tohoto počtu chodí 25 dětí.

Úbytek školních dětí.

Největší počet dětí byl těsně před světovou válkou, totiž 112 dětí.

Dne 1. září dán byl k vlastní žádosti do výslužby říd. učitel Václav Novák, který následkem vleklé choroby požíval již dva roky dovolené. Více než 8 roků působil na zdejší ^{zdejší} ku spokojenosti úřadů nadřízených i občanstva, byv všeobecně vážen. Velkých zásluh si získal o založení místní veřejné knihovny.

Pensionování správce školy.

Od smrti velikého husitského válečníka Jana Žižky z Trocnova do 11. října t. r. uplynulo 500 let. O významu Jana Žižky konány byly přednášky ve zdejších spolicích.

500 roků od smrti Jana Žižky z Trocnova.

zapsal Soukup Jos. v. r.

R o k 1925.

Letošní zima proti roku loňskému je velmi mírná. Do 25. ledna sníh vůbec nepadal a když koncem ledna skrovný poprašek políbil zemi, za 2 dny opět roztál. - Bylo několik dní v lednu, že teplota dosahovala 15°C,

Mírná zima.

Teprve 15. března začlo náhle mrznouti, takže řeka pod navázkou zamrzla a staří pamětníci divně kroutili hlavou, když viděli, jak sedláci na sv. Josefa vozili led do plzeňských ledáren.

Josefský led.

Ceny potravin neklesly, ano některé druhy masa ještě přidražili. Ceny obuvi klesly následkem rozmachu Baťových výrobků.

Ceny potravin.

Dne 10. dubna uspořádána byla stromková slavnost. Star-Javory u na-

9
1925

ší žáci za vedení správce školy zasadili proti rejdiš-
ti 10 javorů, které byly vykopány v obecním lese. Před
tím odstraněny byly hromady kompostů, které hyzdily pří-
chod od Křimic a Škvrňan do zdejší obce. Staré akáty
u rejdiště byly poraženy a v dražbě prodány, a na místě
jich byly rovněž vysázeny javory.

Rozpočet místní škol. rady činí na letošní školní rok
5914 Kč, což odpovídá desateronásobnému zvýšení rozpoč-
tu před válkou, který činil něco přes 500 Kč.

Rozpočet
m.šk.rady.

Dne 2. prosince na dobu čtyř let zvolena byla za pří-
tomnosti okr. škol. inspektora Ant. Uhlíka nová místní
školní rada, jejímž předsedou je říd. učitel Josef Sou-
kup, místopředsedou Josef Kabát, chalupník. Dozorcem
školním zvolen Martin Jílek, rolník a pokladníkem je
Václav Lodr, úředník stát. drah.

Nová míst-
ní škol.ra-
da.

Dalšími členy jsou: Frant. Hauer, soustružník kovu,
a Josefa Němcová-Wieserová, lit. učitelka.

Jako náhradníci zvoleni: Josef Houdek, rolník, Jaro-
slav Kuška, obch. příručí, Josef Čálek, dílovedoucí ve
Škodových závodech.

Při "poslední léči" kruhového honu, která odbývána by-
la v hostinci "u Panušků", vybráno bylo mezi střelci na
zdejší žakovskou knihovnu 207 Kčs.

Dar střelců.

Při kopání základů domku vdovy Terezie Jílkové č. ~~46~~⁸¹
přišlo se na lidské kosti. Správce školy, který náho-
dou k staveništi přišel, oznámil nález památkovému úřa-
du v Plzni. Hned druhý den dostavil se sem známý od-
borník I. Čtrnáct, který horlivým a při tom opatrným ko-
páním našel několik celých koster lidských, z nichž jed-
na byla pozorně vyzvednuta a celá i se zemí odvezena
do plzeňského muzea.

Historické
nálezy.

Fotografie její je uložena ve školním kabinetu. Vedle
koster nalezeny četné úlomky nádob /obětnic/.

zapsal Soukup Jos. v.r.

9. 1925 soukup /Frant. Houdek, 51 let, čp. 12.

R o k 1926.

Letošní jarní ukázka slibovala bohatou úrodu v našem kraji. Bohužel po 15.květnu jakoby celá příroda se byla rozplakala, začalo pršet a prší ještě dnes 2.srpna.

Deště, krupobití a povodně.

Medardova kápě rovněž se osvědčila. Louky s krásně vyrostlým senem zaplaveny byly větší povodní, než bývá po náhlém tání ledu, na některých lukách u Plzně místo sena musili odstraňovati spoustu bahna a písku.

Nesmírné škody způsobeny byly povodněmi a krupobitím na sušicku, klatovsku a horažďovicku. Také nejvyšší pošumaví utrpělo. - Bohudík, krupobití zdejší kraj nenavštívilo.

Nepříznivé počasí hlášeno je ze všech částí celé Evropy.

Dnes 3.srpna začínají se sekati žita a hospodáři hledí s velikými obavami budoucnosti vstříc.

Žně.

Dne 1.září ustaven bez konkursu na zdejší škole definitivní učitelem Frant. Dienstbier, který zde ale vůbec službu nenastoupil, neboť vyučuje v ústavu hluchoněmých v Houškově ulici v Plzni. Občanstvu zdejší toto zařízení nese nelibě.

Definitivní ustanovení učitele na zdejší škole, kt. učí jinde.

V letošním roce vystavěli si nové obytné domky v naší obci Bedřich Vítek č. 8 a Václav Frank čís. 42. Cena jednoho takového domku, který obsahuje 3 místnosti s podkrovní sedničkou, malý dvorek se zahrádkou 50 m², činí 70000 Kč.

Nové stavby.

Letošního roku urodilo se veliké množství švestek. Švestky v celých hroznech zatěžkávaly stromy. Pro láci nechtěli je sadaři ani česati, a tak zůstávaly švestky až do prosince na stromech.

Pohroma švestkových stromů

Tím se stromy příliš vyžily, onemocněly a sesláblé navštívila je puklice švestková - a švestky z 50%, ba někde celé švestkovny osychaly, až vyhynuly docela.

Snad přílišným jarním vlhkem zrezivěla pšenice tak, že jakost byla dosti špatná. Hospodáři usuzují, že bude to mítí neblahý vliv na setbu a sklizeň v příštím roce.

Rez na pšeni.

Nejstarší stríkačka.

R o k 1927.

Rok letošní začal zimou velmi mírnou. Řeka sice pod "navážkou" zamrzla, mládež si vesele zabruslila, ale led dlouho netrval. Sníh vůbec nepadal. O mírnosti zimy svědčí, že rolníci zaseli letos hlavatici již koncem února, ačkoliv jindy se seje koncem března. Mírná zima. Setí hlavatice v únoru.

Poznamenati dlužno, že dne 5. února konány byly šibřinky "Sokola, mající ráz "Vzelném kraji", při elektrickém osvětlení, zařízenem firmou J. Rudolf z Plzně jako reklama příštímu veřejnému elektrickému osvětlení celé obce západočeskou společností elektrárenskou. - Proud dodal nájemce zdejšího mlýna Ladislav Pižl. *Sokola má šibřinky a el. osvětlení*

Letos si bouřky nějak pospíšily. Dne 6. dubna snesla se nad Radčicemi a okolí první bouře, a po ní skoro celý duben pršelo. Voda po 3 neděle tekla přes navážku. Pozemky v tak zvaném "Rybníce" byly skutečně pod vodou celý měsíc. Měsíc máj byl velmi suchý a studený. Tentokrát hůl pastýřovi ani nezmokla. Jenom dvakrát za celý měsíc místo deště poletoval sníh. Mokrý duben. Suchý máj.

Ledoví muži využili letos úplně svého práva. Řádili nemilosrdně i s jejich kuchařkou Žofií.

Jánský mráz zničil mnohoslibný květ a to především švestek. Jánský mráz.

Dne 27. května konala se volba presidenta republiky. Je zvolen velkou většinou poslanců opět první náš president Tomáš G. Masaryk. Národní demokraté vesměs odevzdali lístky prázdné /102 hlasy/ a komunisté odevzdali 47 hlasů pro kom. poslance Sturce. Volba presidenta republiky.

Druhé Dělnické Olympiady, konané v červnu v Praze, účastnilo se 17 žáků zdejší školy. Účast ciziny byla značná, neboť zde bylo zastoupeno 17 národů. II. Děln. Olympiada.

Při kopání základů k stavbě domku Jos. Holaknechta nalezeno bylo v hloubce 50 - 60 cm mnoho úlomků starých nádob /obětnic/ také mnoho kostí lidských - i celá zachovalá kostra -. Historické nálezy. *č. 89*

Hezká nádoba v podobě kalichu nalezena byla při hloubení studny. V pozorně odkrytých "sídelních jamách"

nalezeny zbytky kamenných mlýnů - zatěžkávadla ke tkalcovským stavům - kostěné kladívko - úlomky bronzové a jiné věci, které odneseny všechny do plzeňského musea.

Dne 26. června konána byla slavnost 30 letého trvání Nár. Jednoty Pošumavské v Malesicích za součinnosti jednot z Křimic, Radčic a Vochova. Úspěch morální i finanční byl značný. "Šenkýři" z naší jednoty byli zaslouženě pochváleni.

Slavnost
30letého tr-
vání N.J.P.
v Malesicích.

Rozvinutí vlajky "Selské jízdy" na Borech dne 4. července účastnili se sedláci z Radčic na jednom vyzdobeném voze v občanském obleku.

Selská jízda.

V polovici července zuřily zhoubné bouře a povodně v Sasku a Českém Švýcarsku, které si vyžádaly mnoho lidských životů.

Bouře a smrš-
tě

Dne 15. července sneslo se nad obcí naší od lesa Kijova až do Škvrňan zákázonosné krupobití, které jdouc skoro 10 minut bez deště, způsobilo na stojícím ještě obilí 30% až 80% škodu.

Místní kru-
pobití.

Také zelí a řepy - v zahradách hlavně okurky - silně byly poškozeny.

Dne 15. srpna zahájil činnost rybářský klub radčický, jehož předsedou zvolen Václav Wolmút z Radčic č. 2.

Rybářský klub.

Dne 21. srpna vyhořel vnitřek farního kostela v Malesicích - snad dohořívající svíci nad pohřebním věncem. Škoda odhadnutá na 50000 Kč kryta bude pojištěním.

Požár farní-
ho kostela
v Malesicích.

Úroda obilí, píce a okopanin byla letos značná. Obilí velmi málo polehlo - proto také hojně sypala. Loňská rez neměla na pšenici vůbec vlivu. Žně a sklizeň otav daly se za počasí velmi příznivého. Ovoce, kromě švestek, je hojně. Velmi mnoho se urodilo bramborů, takže jeden metrát prodáván byl i za 30 Kč. Zelí prodávalo se i za 14 Kčs metrác.

Žně a úroda
vůbec.

Za příznivého a teplého podzímku dobře uzrává v místních zahrádkách černé i bílé víno.

Jeden podařený let amerických letců Lindberga a Chamberlaina přes Atlantický oceán naplnil horečkou i jiné letce americké i evropské.

Lety přes
oceán.

Dne 14. října odváží se letu i mladá Američanka sl.

Elderová, která ale musila nouzově přistáti na ostrovech Azorských.

Večer 8. října chvěla se několik vteřin půda v Plzni jako při zemětřesení. Současně zaznamenává se otřes v Praze a ve Vídni. Zemětřesení.

Silnější zemětřesení postihlo Jihoslavií a Itálií, kde 13. října u městečka Avezzano sesulo se mnoho domů a lidé strachem opouštěli příbytky a spali raději venku. Záznamy o zemětřesení v té době přicházejí z různých končin celého světa.

Na den 16. října ustanoveny byly místní obecní volby, ku kterým podány byly 4 kandidátky: 1. čsl. soc. demokracie, 2. republikán. a maloroľnického lidu spolu s "Domovinou"; 3. čsl. živnosten. a obchodnické strany středostavovské a 4. strany českosl. socialistů. Obecní volby
madeba h led.

Průběh voleb byl klidný. V seznamech bylo 355 voličů. K volbě dostavilo se 319 voličů. Volebním komisařem jmenován byl politickou správou říd. učitel Josef Soukup. Za stranu čsl. soc. demokratickou zvoleni byli: Jan Hauer, dosavadní starosta, Josef Kabát, Jaroslav Kuška, Václav Keck, Tomáš Hrdlička, Václav Frank a Frant. Hauer, soustředník.

Za stranu živnostníků: Anton. Fišer, Hoblík Martin, Liška Alois. Za stranu agrární: Houdek Josef, Kristl Frant., Jílek Martin a Vojt. Jílek starší. Za čsl. socialisty: Hoblík Jaroslav.

Dne 28. října konány byly volby obecní rady - ale neplatně. Volby obecní rady.

V právoplatně konané schůzi nově zvoleného obecního zastupitelstva dne 6. listopadu zvolen starostou opět Jan Hauer, náměstkem opět Martin Jílek a radními: Tomáš Hrdlička, Josef Houdek a Antonín Fišer.

Podzim vyznačoval se krásnou pohodou. V měsíci říjnu bylo tak teplo, že v lesích objevilo se nezvyklé množství hřibů, nečítaje houby podzimní. Krásný podzim.

Dne 15. října, týden po pohřbu majitelky mlýna Eleonory Štěrbové - domlel dobrodružný mladý nájemce mlýna Lad. Pižl a zmizel kdesi v Plzni, zanechav zde po sobě Radčický mlýn.

řadu více méně nepěkných vzpomínek.

Hned po "dušičkách" začalo pršet. Dne 8. listopadu Velké deště.
šla voda přes "navážku" následkem velikých lijáků blí-
že bavorských hranic.

O kruhovém honu, při kterém bylo více střelců než za- Kruhový hon.
jíců, bylo při "poslední léci", konané u Fišerů, vybráno
378 Kč.

Z toho dáno na stavební fond "Sokola" 50 Kčs a na zdej-
ší žákovskou knihovnu 200 Kč.

Transformátor je dokončen a sloupoví k přívodu prou- Elektrisace
du směrem od Vochova je celkem hotovo. pokračuje.

Těšíme se, že budeme na Vánoce svítit!

zapsal Soukup Jos. v. r.
t.č. kronikář.

Roč k 1928.

Letošní leden, právě tak jako leden loňský, byl velmi Počátek roku.
mírný. Na počátku měsíce dostavili se sice mrazy, které
dosáhly značné výše /-22°C/, ale od 5. ledna vystoupila
teplota nad bod mrazu, kde se udržela až do konce měsí-
ce. Přes polovinu dní v lednu bylo deštivých.

Dne 17. února po 1 hod. odpoledne rozpoutala se nad Sněhová bouře.
naší obcí prudká sněhová bouře a vichřice, která natro-
pila mnoho škod. Divoce a rozezleně tančil vítr po
střechách domů a tašky jako uvadlé listí lítaly se
střech. Za mostem vyvrátil 5 silných topolů. Také za-
betonované sloupy elektrického vedení u Křimic byly vy-
vráceny. Za bouře se několikrát zablesklo a zahřmělo.
S věže hlavního kostela v Plzni strhán byl plech. Bou-
ře řádila v celém okolí.

Letošním rokem jeví se v naší obci čilý stavební Stavební ruch.
ruch. Směrem k Malesicům ~~připravují~~ připravují sta-
vební místa: Václav Cubr, ^{Karel} Vělvanský a Růžička, Josef
Pytlík, který jako sadař, zakládá velké a světlé skle-
py. Na "Hývách" první vilu v Radčicích staví manželé ^{č. 98.}
Köhlerovi. Směrem k Plzni, vedle domku tesařského mist-

15
1928

ra Hoblíka, vylámav v příkré stráni spoustu kamene, vysta
stěl dvoupatrový dům podnikatel staveb Klapka z Plzně.
Stavebí místo "za humny" zakoupili ještě: Václav Kristl, tesař, Alois Vlček, zámečník, pensista Bubeníček a Josef Kibic.

To, co zameškal leden, vynhradil si březen. Dne 2. a 3. Březnový led. března vozil se ještě keď do lednic zdejších i v Plzni.

V noci ze soboty na neděli dne 11. března napadla spousta sněhu. Ostrý vichr utvořil veliké závěje. Jsou hlášeny veliké vánice z celé Evropy. Březnová vánice.

nikde Dne 14. března zapnut byl prvně elektrický proud v naší obci. Zatím osvětleny byly jen ulice. V bytech začali svítit o týden později. Elektrické světlo. ✓

Na Veliký pátek dalo se do deště. Někteří pranostikáři předpovídají žízňivý rok. Jinak o velikonočních svátcích bylo hezké počasí. "Pranostika Velkého pátku".

Dne 12. dubna začali válcovati silnici ve zdejší obci a válcovali ji až ke spojení se silnicí plzeňskou. Válcování dalo se důkladně za deštivého počasí. Parní válec váží 18 tun. Válcování silnice.

V polovici dubna sněžilo, pršelo, krupice padala, všechno pohromadě. Právě aprílové počasí. April.

Na prvního máje pršelo. Potom ale do poloviny měsíce bylo sucho a velmi chladno. Pankrác vzal otěže do rukou se 6° mrazu a do 25. května nemilosrdně vládl. Květy třešní u nás skoro úplně pomrzly. - Od poloviny máje přece trochu pršelo. Studený máj.

V rámci oslav Desetiletého trvání republiky uspořádala "Učitelská rada" v Plzni výlet školních dětí celého plzeňského a blovického okresu do Lán, letního sídla presidenta Masaryka. Ze zdejší školy zúčastnilo se výletu 10 dětí s řídícím učitelem. Přes 5000 dětí šlo pozdravit milého tatíčka. Každá škola položila věnec, na kterém byly lístky se jmény účastníků na prostý hrob paní Masarykové na hřbitově lánském. Oslavy desetiletého trvání republiky.

Na oslavu desetiletí republiky uspořádán byl ve dnech 15 - 17. května sjezd zemědělců v Praze. Ohromného mani- Sjezd zemědělců v Praze.

festičního průvodu dne 17.května účastnilo se na 150 tisíc lidu. Z radčických rolníků snad ani jediný nechyběl.

K prozkoumání krajín kolem severní točny podnikl výpravu italský generán Nobile na vzducholodi "Italia". Výpravy této účastnil se také český učenec Dr.Běhounek. Dne 25.května ale loď ztroskotala, a jedna část posádky úplně zmizela a zahynula. Šest trosečníků s generálem Nobilem a dr. Běhounekem bylo teprve po měsíčním hledání ruským ledoborcem "Krasinem" zachráněno.

Tragický let italské vzducholodi "Italia" k sev.točně.

Od 29.června do 2.července konal se na oslavu desítiletého trvání republiky sjezd legionářů v Praze, jehož se z Radčic účastnil kpt.rus.legií v zál.říd. uč. Jos.Soukup.

Sjezd legionářů v Praze.

Ve dnech 5.a6.července konal se v Praze v rámci oslav desetiletého trvání republiky sjezd hasičstva. Z Radčic se ho neúčastnil nikdo!

Sjezd hasičstva v Praze.

Při obou těchto zájezdech chtěli demonstrativně vystoupiti komunisti, ale byli náležitě vládními orgány izolováni.

V Brně konána byla výstava soudobé kultury od června do konce září. Do školského oddělení zaslány byly ruční práce i některých žáků zdejší školy.

Výstava v Brně.

Výstava měla veliký úspěch morální, ale finančně skončila značným deficitem.

Jako v loni, tak také letos skoro celý máj nepršelo. Červen za to, jelikož na Medarda pršelo, byl vlhký dost. Začátek června byl ale tak chladný, že slibný květ jabloní pomrzl.

Květen vláhy nedal, červen se předal.

Cena stavebních pozemků ve zdejší obci dosáhla značné výše. 1 čtverečný sáh prodával se za 30 Kč. Při tom pozemek, připadající na ulici, stavebník neplatil.

Stavebí pozemky.

Značné ceny nabývají pozemky pod "Rybníkem", kde se zařizují zahradníci, kteří se musí z města vystěhovati.

Dne 25.června jela pojezdni komise státním auto-

Zkouška auto- ✓

busem naší obcí, za účelem zřízení autobusové linky Touškov - Plzeň. K provozu ještě nedošlo, ježto obce Radčice, Malesice, i Touškov mají složití státu 20 - - 30 tisíc garančního fondu - a ono se to tak snadno nesežene!

busového spojení s Plzní.

Stavební ruch letos byl tak značný, že v cihelnách nepostačili páliť cihly. Také v radčické cihelně vybrána byla kdekerá vyřazená cihla. Cena za 1000 kusů stoupla z 270 Kč na 330 Kč s dovozem do Radčic.

Nouze o cihly.

Dne 16. června uspořádala Děln. Těl. Jednota "Veřejné cvičení" a sice na t.zv. "Rejdišti", které dosud bylo pokládáno za nezpůsobilé.

Cvičení Děln. Těl. Jed. v "rejdišti".

Po zdařilém cvičení, jehož se také účastnili členové D.T.J. Plzeň I, uspořádán byl "koncert" v zahradě p. Peloucha. Úspěch morální byl sice značný, ale finanční byl nepatrný, neboť bylo toho dne velmi chladno. Vítr a déšť s krupicí /jako v zimě/ šenkýři nepřál.

Od 25. června vůbec nepršelo. Dnes je 15. července. Začínají sekati žito, které je více uschlé, než zralé. Otavy nerostou, je katastrofální nedostatek krmiva. Houba není k spatření. Teploměr ukazuje na slunci přes 50°C, ve stínu 31°. Voda je teplá jako louh.

Nesmírná vedra a dlouho trvající sucho.

Následkem trvalého sucha nastal tak nízký stav vody v řece, že zde není pamětníka tak malého stavu vody. Množství ryb pohynulo.

Nízký stav vody v řece.

Dne 16. července konečně prudká bouřka s lijavcem ochladila žhavou přírodu. Vždyť již byla vedra přímo tropická, neboť ukazoval teploměr ve stínu 36°C a na slunci 61°C.

Nedostatek vláhy měl také vliv na ranné brambory a zelí. 1 kg bramborů stál 2 Kč a ranného zelí až 3,40 Kč.

Drahé brambory a zelí.

Dne 4. srpna ze soboty na neděli řádila v celém okolí prudká bouře. Za mostem /malým můstkem/ udeřil blesk do topolu a odštípl kůru od vrcholu až k zemi. - Na přešticku a domažlicku padaly kroupy značné velikosti.

Bouře 4. srpna.

Dne 28. září před 30 lety otevřena byla v naší obci jednotřídní škola, dnes dvoutřídní. Počet dětí, v matrice školní zapsaných, dosáhl výše 500. O dějinách školy jedná se ve stati: veřejné budovy. 30 let zdej-
ší školy.

Dne 15., 16. a 17. října náhlé mrazy překvapily rolníky při dobývání brambor. Opoždění stalo se proto, že brambory pozdě přišlou vláhou se zmlazovaly. Tyto 5° a až 6° mrazy způsobily, že brambory, které nebyly hodně přiorané, zmrzly. Navežené brambory ve sklepích začaly hnít takovou měrou, že rolníci, ačkoli úroda bramborů byla značná, říkají, že nevyberou ze sklepa ani k sázení. Časné mrazy.

Zimní zelí prodávalo se za 120 až 130 Kč za 1q, brambory prodávaly se v místě za 40 h, v krajích bramborových prodávaly se i pod 30 h za 1 kg. Ceny zelí a bramborů.

Z "Masarykova jub. dolu" vedeno je přes radčické pozemky od Vejprnic, kolem Křimic, směrem k Plzni elektrické vedení vrchní o napětí 170000 volt. Vedení vysokého napětí elektrického.

Jakýsi p. Zábran z Plzně, koupiv od zdejších rolníků pozemky kolem řeky blíže škvřňanského katastru, zařídil tam velké koupaliště, které se snad osvědčilo jen za neobvykle velikých letošních veder. Zřízení koupaliště.

Letošní podzim vyznačoval se neobyčejnou teplotou. Koncem listopadu rostlo ještě mnoho deuhů hub podzimních, ale našlo se i mnoho hřibů. Dokonce našly se hřibky i pod sněhem dne 3. prosince. Z větších lesů nošeny byly podzimní houby celý první týden v prosinci. Teplý podzim. Houby v provincii.

Dne 1. prosince letošního roku zanikla dosavadní okresní a zemská samospráva. Na její místo nastupují volená zemská a okresní zastupitelstva, jejichž předsedou budou zemští presidenti a okresní hejtmani. Volby do okresních a zemských výborů.

Dne 2. prosince konaly se volby do okresních a zemských výborů. /V hostinci "u Hasmanů" do okresu, v hostinci "u Lípy" do země/.

V obci naší odevzdány byly hlasy pro všech 9 kandidátek, z nichž dle pořadí obdržely hlasů:

1. Českoslov. národní demokracie ..	6 hlasů	6 hlasů	x)
2. Arbeiterpartei der deutschen Sozialdemokraten	1 "	1 "	
3. Deutsche Parteien /Christlich sozial. u.s.w./	7 "	7 "	
4. Národní socialisté	36 "	36 "	
5. Živnostenská strana	35 "	35 "	
6. Sociální demokráte	131 "	131 "	
7. Strana lidová	4 "	4 "	
8. Republikánská strana	69 "	69 "	
9. Komunisté	9 "	9 "	

Prvního prosince začlo sněžití, ale sních se dlouho neudržel. V polovici prosince začalo silně mrznouti a dne 21. prosince ukazoval teploměr -11°C . Na Štědrý den začali sekati led, /12 cm silný/ ale na prostřední svátek, k žalosti velkých i malých začalo přšetí. Zdálo se, že už bude po zimě. Ale to jen si zima oddechla, aby znova začala řádití, stavíc se po bok četným katastrofám tohoto roku. Sních a mrazy.

zapsal Soukup Jos. v.r.

R o k 1929.

Rok 1929 začal ve znamení mrazů. Po krátké oblevě Počátek roku. o svátcích vánočních začalo prvním lednem opět mrznouti a 2. ledna opět tahali led.

Dne 3. ledna napadlo spousta sněhu, takže utvořena byla sanice, jaká je na plzeňsku velmi vzácným zjevem.

Dne 10. ledna ukazoval teploměr celý den přes -20°C . Smutná je podívaná na koreptve, bažanty a zajíce, kteří, nemohouce se dohrabati k osení, přiletují a přibíhají až do vsi.

Honební společenstvo zdejší zřídilo 4 krmítka, v nichž hladová zvěř nalézá nejnutaější obživu. Stejně bídne se daří vranám a ostatnímu ptactvu.

Dne 18. ledna zaznamenáváme -24°C a 25. ledna napadly nové spousty sněhu, takže sních dosahuje v rovině 60 cm výšky. Štěstí, že je stále bezvětří. Mrazu i sněhu přibývá.

Nezvyklé mrazy způsobují onemocnění dýchadel lidí, kteří musí býti venku, zvláště železničářů. Nemoci - chřipka.

Místní odbor Nár.Jedn.Pošumavské z výtěžku letní slavnosti odvedl jako dar místní veř.knihovně 300 Kč a Děl.Těl.Jednota 100 Kč.

Dary místní veřejné knihovně.

Letos by skřivánek smutně zavrzal. Hromnicové pořekadlo mělo by se letos opravit: Na Hromnice o hodinu více - půl chleba a málo píce - a mrzne ještě více. Napadlo totiž ještě více sněhu a mrazy dosáhly o Hromnicích výše -29°C.

Hromnice 1929
2. únor

Dne 11.února mrazy vyvrcholily,neboť ukazoval teploměr u nás -37°C. U Budějovic měly docela sibiřské mrazy - 44°C.

Koroptve a zajáci mrznou.

Síla ledu pod mostem byla /na proudu/ 60 cm.

Ohromné mrazy měly v zářetí velikou spotřebu uhlí. Na dolech zvýšena byla sice intensita,ale železnice nemohly uhlí dopravovati pro zaváté koleje a zasněžená nádraží.

Kalamita na železnicích.

Nesvědomití obchodníci uhlím využili situace a zdražovali uhlí až o 50%. Místo bídných uhlířských kobylek začala se objevovati nákladní auta.

Drahota uhlí.

A zima trvá a trvá. Jelikož ve školách byly vyčerpány zásoby uhlí a jiné bylo těžko opatřiti, a ježto veliké učebny se ani vytopiti nedaly,nařídilo min.školství a nár.osvěty,aby školy zůstaly uzavřeny od poloviny února až do 3.března.

Zavírání škol.

Ve městech zřizovány byly ohřívárny /vždy v některé škole/ a chudým dětem roždávána byla zdarma polévka.

Ohřívárny a polévky pro chudé.

Sanice trvala až do prvního jarního dne. Očekávaly se ohromné povodně,ale sníh začal pomalu tát a ku podivu zmizel bez nejmenší povodně. Příslloví - mnoho sněhu,málo vody - ukázalo se pravdivým.

Sanice až do jarního dne.

Také půda rychle vysychala,takže ve vyšších polohách /na Hůrkách,Sytné/ začalo se ještě před svátky velikonočními /31.III./ se setím jaře.

Setba před velikonočními svátky.

Sobota Bílá byla opravdu letos bílá,neboť napadlo mnoho sněhu právě na Bílou sobotu a zima se ještě znova pochlubila -15°C.

Bílá sobota.

Také pořekadlo: duben - ještě tam budem,se u-

Duben-ještě tam

1929

platnilo.

Až do května bylo stále chladno, takže letošní první máj byl úplně bez květů.

Teprve kolem 10.května začaly kvéstí ranné hrušky, po nich švestky a jabloně. Počátkem června byly zahrady jeden květ.

Ale smutno bylo pohleděti na třešňovou alej od "Zámečku" k Plzni. Zčernalé stromy trčí tu kolem silnice nejen bez květu, ale i bez listů. Tudy prošla mrazivá smrt. Více než $\frac{2}{3}$ stromů je úplně zničeno.

Všechno má svůj konec, i ta krutá zima. Dlouho spící příroda náhle se probudila a chtěla honem všechno vynahradiť.

Za letošního máje skutečně hůl pastýřovi neusehla. Prší a je teplo. Obilí a traviny bujně rostou.

"Za humny" staví letos nový domek Josef Kibie a "na Hývách" zřizuje vilku s velkou zahradou Karel Prokopec z Malesie. Od rolníka Josefa Houdka zakoupil pole na stavební místo člen měst. divadla v Plzni pan Štika, a ohradil je celé plotem plankovým (č. 100) / zabírá

Během měsíce května upravována byla ulice od kapličky až k "Rejdišti" drsným pískem ze Sytné, když bylo před tím všechno bláto seškrábáno. Od školy až za domek obecního starosty Jana Hauera byly po obou stranách ulice dlážděné stoky /rigoly/ a střed ulice pěkně navezen hrubým pískem.

Častými dešti a vlivem tepla je všude velká úroda pícnin. V polovině /17.VI./ června začala senoseč a za 4 dny nezbyla na lukách ani kúpka. Sena bylo hojnost.

Snad právě vlivem krásného a vlhkého počasí objevila se ve zdejších zahradách i někde na alejích májice zelená a krvavá, která někde zničila beztak již nemocné stromy skoro docela. Vzdor bujnému květu bude v zahradách málo hrušek i švestek.

Majitelé zahrad stříkali stromy tabákovým odvarem,

budem.

1.máj bez květů.

Zkáza třešní na silnici k Plzni.

Příznivý máj.

Nové stavby.

Úprava ulice k řece a na Sytnou.

č. 17. 37, zelník

Příznivá sklizeň sena.

Zhoubná májice.

a jinými tekutinami, ale s nepatrným výsledkem.

Dne 16. června uspořádal místní sbor dobrovolných hasičů okrskové veřejné cvičení za vedení zdejšího velitele Josefa Houdka v "Rejdišti".

Hasičské cvičení.

Počasí bylo nádherné, ale návštěva nebyla zrovna největší. Při koncertě ve stinné zahradě zdejšího "Sokola" účinkovala hudba p. Nováka z Křimic. Úspěch finanční /čistý zisk 800 Kč/ i morální byl značný.

Následkem značného provozu některých oddílů závodů Škodových v Plzni přijaty byly tisíce dělníků z českého západu do těchto závodů. Také z Radčie přijato bylo mnoho mužů i žen. Není zde ani jediného nezaměstnaného dělníka.

Plná zaměstnanost.

Ceny životních potřeb v měsíci červenci byly vyšší než v tutéž dobu roku loňského, a jeví se asi dle následujícího ceníku:

Ceny životních potřeb.

1 q	obilí	260.-	Kč
1 q	bramborů	60.-	"
1 l	mléka	1.80	"
1 kg	masa vepř.	18.-	"
1 "	" hověz.	16.-	"
1 kg	cukru	6.40	"
1 kg	másla	28.-	"
1 q	uhlí na dolu	28.-	"
	mužský oblek	800.-	"
	boty /pohorky/	120.-	"

U příležitosti zájezdu "Českosl. Obce Sokolské" do Plzně přijelo do západních Čech několik propagátorů česko-slovenských styků. Do naší obce přibyl 4. června slovenský učitel a spisovatel ze Spišské Magury Janko Káša, který v rámci "Osvětové komise" uspořádal v hostinci "u České Lípy" "Večer česko-slovenské vzájemnosti". Rázovité tance, recitace a písně se přítomným velice líbily. Rovněž jeho přednáška o poměrech slovenských horalů vděčně byla přijata.

Host z Podkarpatské Rusi ve zdejší obci.

Čtvrtek dne 4. července zapsán bude v 700 obcích naší republiky mezi dny veliké zkázy. V obci naší zlámaný byly sice jen dvě silné vrby a 2 topoly u mos-

Černý čtvrtek.

tu /zajímavé je, že jeden z nich byl již loňského roku zasažen bleskem/ a strháno několik tašek se střech, ale v okolí řádila bouře, jaké není pamětníka. Na letošní krásné úrodě způsobeny škody milionové.

U příležitosti zájezdu Č.O.S. do Plzně uspořádán byl ve dnech 4. až 7. července slet Sokolstva skoro všech žup českých, mnohých moravských a některých ze Slezska a Slovenska v Plzni. Dne 6. července přítomen byl pan prezident T.G. Masaryk na stadionu sokolském a ve spolkovém domu dělnickém "Peklu" vzdalo hold panu prezidentu žactvo "Děl. Těl. Jednot".

Zájezd Č.O.S. do Plzně. Přítomnost pana presidenta.

Z Radčic zúčastnilo se sletu po všechny 3 dny žactvo, dorost a členstvo Sokola v hojném počtu. Také žactvo Děl. Těl. Jednoty zdejší bylo uvítati p. presidenta.

Dne 15. července zahynula tragicky dcera místního truhláře Václava Panušky, byvši na silnici "pod Zámečkem" zachycena nákladním autem fy Veingartl z Plzně, sražena po svahu na louku a tam autem, plně cihlami naloženým, k smrti umačkána.

Automobilové neštěstí u Radčic. *hořel * 4. 2. 1915*

Její mladší sestřičce, která byla autem odhozena na druhou stranu, se jako zázrakem ničeho nestalo. Úplně zpitý šofér byl zatčen.

Eva, provd. Věrnáková

Účast na pohřbu ubohé dívky byla veliká. Byl to první pohřeb v Radčicích, kterého se zúčastnilo krojované žactvo, dorost a členstvo zdejšího Sokola.

Den před tím pohřben byl vážený občan zdejší, Vojtěch Jílek, který byl po tři období starostou obce a neúnavným funkcionářem u okresu plzeňského.

*simulace pohřbu
vst 18. 7. 1929*

Od 14. července začaly t.zv. "psí dny". Nesmírný žár Ohromná vedra. žár vysušoval zemi. Obilí náhle dozrávalo. Termometer ukazoval až 37°C. Mnoho lidí onemocnělo úžehem. Lesy vyprahly tak, že není ani houbičky. V okolí přece pršelo, ale Radčicům se déšť vyhýbal.

Dne 15. července začaly jezdit mezi Malesicemi a Plzní přes Radčice hned dva autobusy najednou. Jeden od fy Sýkora velký, a druhý malinký J. Nekoly, oba z Plzně. Za jednu cestu z Radčic do Plzně

Autobusové spojení s Plzní.

platily se 2 Kč. Celotýdenní jízdenka 10 Kč.

Žně se letošního roku o dobrých 14 dní opozdily, ale byly celkem pěkné. Hned po žních byl 1q žita za 163 Kč, pšenice 175, ječmen 145 - 50, oves 140 Kč. 1q mláčené slámy prodával se za 44 Kč.

Pěkné žně.

Úroda bramborů byla letos veliká. A ještě by bývala byla větší, kdyby se byly nechaly dorůst. Ale ze strachu před časnými mrazy /jako roku loňského/ vydávaly se letos velmi záhy, takže do posvícení byly již všechny ve sklepích. A mrazy ještě dlouho nepřišly.

Značná úroda bramborů.

Také veliké množství podzimních hub se všude objevilo.

Vzhledem k malému stavu koroptví byl dovolen odstřel jich jen v měsíci září. Místní honeb. společenstvo nestřílelo ani zajíce. Teprve koncem prosince uspořádán byl kruhový hon - ale s velmi špatným výsledkem. Střelili se 4 zajíci.

Zákaz odstřelu zvěře.

Dne 11. listopadu začalo prvně mrznouti. Mráz ale netrval ani 3 dny a byl nejsilnější -3°C.

První mráz.

Dne 16. listopadu prodáván byl ve veřejné držbě zdejší mlýn i s poli a loukami. Pole a louky koupili místní občané. /Strych polí prodán byl od 5 do 6000 Kč, louky od 8 do 9000 Kč/. Samotný mlýn, vydražený na 450000 Kč, koupila jedna z dcer mlynáře Štěrby, pí Kozinová. *Miluse z Gdenem, Hlilka (nebo Helena).*

Dražba zdejšího mlýna.

Příznivý podzim měl vliv na hojnou úrodu zelí. 1q prodával se za 25 Kč.

Velká úroda zelí.

Dne 12. prosince odpoledne přihnala se prudká sněhová bouře, která nadělala v okolí mnoho škody. Noční vichřice vyvrátila skoro polovinu nově zřízené hradby kolem staveb. místa p. ^{ju}Štiky "na Hývách". Betonové kupy byly přelámány.

Sněhová bouře a vichřice.

17. prosince začalo opět mrznouti. Mrazy dosáhly až -5°C. Na Štědrý den začalo hustě sněžití - k velké radosti malých i velkých. Bohužel - o Božím hodě dalo se do deště a 26. XII. bylo po sněhu. "Zimní žně" /zdejší ledování/ musily být odloženy.

Zima začíná.

Na Sylvestra se tu a tam oralo a o Novém roce bylo Obleva.

jako na potoce.

Dne 17.prosince zemřela v plzeňské nemocnici zdejší občanka Růžena Čálková, matka 11 dětí, /z nich 9 živých/ žena úředníka Škodových závodů. Byla zpopelněna v plzeňském krematoriu. Byl to první pohřeb žehem z Radčic.

První pohřeb žehem.

z op. 9

Na Boží hod vánoční oslavila zdejší Děln.Tělocv.Jednota deset let svého trvání zdařilou akademií.

Deset let D.T.J.

Zapsal Soukup Jos. v.r.,
kronikář.

R o k 1930.

Letošní Nový rok lišil se podstatně od roku loňského, přece ale zásobovali se všude uhlím, nevěříce v mírnou zimu.

Nový rok. Zásobování uhlím.

Velký shon byl po ledu, neboť byl jenom pod "navážkou" a ten byl 4 1/2 cm silný. Dvořák /majitel usedlosti č. 25/ vozil do lednice led z Chotíkova, z rybníku velkostatkáře Vrány /říkalo se, že vozí led německý./

Teplý led.

Celý leden byl bez sněhu. Teprve 31.ledna napadl sníh, ale brzy zase zmizel. V únoru bylo ledu dost - ale plzeňské lednice si zatím navozily led z Boleveckého rybníka, a tak ledaři z Radčic přišli o ledové žně. Mládež užila ledu dosti.

Leden bez ledu a sněhu. Žádné ledové žně.

Sv. Matěj sice led nerozlámal, ale druhého dne rozpukaly ledy samy a pozvolna mizely. Měsíc únor byl celý suchý a málo chladný.

V březnu bylo několik ranních mrazíků, které se ale nedaly s loňskými srovnati.

Březnové mrazíky.

Letošního 7.března dožil se prezident Masaryk 80 let. Ve všech místech republiky oslavili okázale tento významný den.

Oslava 80.narozenin prvního presidenta T.G.Masaryka.

Také v Radčicích byly tatíčkovy 80tiny důstojně oslaveny. Dne 7.března uspořádána ve škole pro žact-

nikl

tvo zdařilá akademie uč.sborem. Dne 8.března pod protektorátem místní osvětové komise uspořádaly všechny místní spolky s uč.sborem a žactvem slavnostní večer, sestávající z přednášky uč.V.Laně z Plzně, projevu úcty a lásky žactva k panu presidentovi a slavnostního koncertu hudebního sdružení z Křimic. Návštěva byla veliká.

Z čistého výnosu zakoupeny byly knihy Masarykovy, Medkovy, Jiráskovy a j. našich spisovatelů v ceně ? pro veřejnou knihovnu.

Na sv. Řehoře dne 12.března se letos neoralo, neboť padal sníh, ale zima se již skoro odstěhovala.

V druhé polovině dubna se značně oteplilo, takže stromy začínají silně pučeti a někde se již i rozvíjí. Ke konci dubna byly stromy v plném květu.

Letošního května plnila se dobře všechna pořekadla. Pastýřovi skutečně hůl neoschla a chladno bylo rovněž značné. Zase se uplatnilo pořekadlo: málo sněhu - hodně vody. Obilí a traviny bujně rostou.

Místní sbor dobrovolných hasičů, chtěje zakoupiti novou motorovou stříkačku, uspořádal v neděli dne 25.května slavnost "staročeských májů", která se nad očekávání vydařila, neboť bylo skoro 10000 Kčs hrubého příjmu.

Po vyúčtování slavnosti byla od pražské firmy inž. Ebert zakoupena motorová stříkačka za 36000 Kč. Později zakoupeno ještě za 4000 Kč speciálních hadic, aby při čerpání vody přímo z řeky mohla býti hájena stavení ležící na nejzazším konci vesnice.

Aby bylo uvolněno v hasičském skladišti místo pro motor. stříkačku, byla stará stříkačka /která je nejstarší stříkačkou na plzeňském okrese/ rozmontována a kovový materiál /měď, mosaz a železo/ prodán za 800 Kč. Podvozek z této stříkačky byl opraven a slouží jako předvozek nové motor. stříkačce.

Dne 25.června, když uvolnila se obec radčická zaplatiti 25000 Kč příspěvku, začala firma Arazim asfaltovati okr.silnici od plzeňského katastru přes naši ves až ke katastru stříbrského okresu.

Na sv.Řehoře
- se neoře!

Teplý duben.

Studený máj -
v stodole ráj.

Slavnost májů.

Zakoupení nové motorové stříkačky.

Rozmontování staré stříkačky.

Asfaltování okr.silnice přes Radčice. ✓

Protože část silnice od mlýna až do vsi je stále vlhká /následkem stínu stromů a četných vrchních pramenů/ byl tento úsek zbetonován. Tento kousek silnice stál 140000 Kč. Provoz mezi Plzní a Radčicemi byl přerušen na delší dobu a radčičtí mlíkaři s velkou potíží dostávali se pěšinkami kolem řeky se svými kočárky do města.

Monolitická
úprava silnice. ✓

V mokřem máji mnozí zdejší pranostykáři říkali, že teď už až do žní nemusí ani kápnout. Ale když příroda jejich přání vyhověla a po celý červen /kromě jednoho nedělního deště/ ani nekápl, začali naříkati, že všechno uschne.

Suchý červen.

Koncem června a počátkem července byla nesnesitelná vedra. Teploměr ukazoval 38°C i více ve stínu. Řeka vysychala a slibná úroda vadla.

Veliká vedra.

Dne 27.června provedeno bylo po celé republice sčítání závodů zemědělských a živnostenských. Sčítacím komisařem v Radčicích jmenován okr. úřadem říd. učitel Jos. Soukup a sčítacími výbory ustanoveni rolníci Vojtěch Keck st. a Josef Pelouch. K vůli zajímavosti uvádí kronikář některá data:

Sčítání závodů zemědělských a živnostenských.

Celková plošná výměra naší obce je 224 ha 16 a. Zemědělské závody byly rozděleny podle velikosti na 10 skupin. Nejmenší zemědělci obdělávali 10 a půdy, největší zemědělec a sice Václav Pokorný č.7 31 ha . Celkem zde obdělávalo půdu 66 rodin, zahradníci byli tři. Různé živnosti provozovalo 30 rodin.

Plošná výměra obce Radčic.

Ve dnech 28.června až 1.července konány byly v Praze slavnosti dělnické mládeže, jejichž průběh byl velkolepý. Z Radčic zúčastnilo se zájezdu ze zdejší Děln.Těl.Jednoty ? žáků a dorostu a značné množství osob dospělých.

Slavnosti dělnické mládeže v Praze.

Toužebně očekávaný déšť snesl se nad Radčicemi bez bouřky dne 11.července. Pozdě, ale přece.

Toužebně očekávaný déšť.

Žně začaly dne 5.července. Obilí není ani tak uzrálé jako uschlé. Některé pšenice a všechny ovsy jsou špatné. Do žnových prací začalo pršet, takže se žně dosti prodloužily. Úroda byla celkem dobrá.

Žně.

Snad mírná zima způsobila, že letošního podzimku je-
Hojnost zvěře.

1930
1931

ví se všude hojnost koroptví a zajíců.

Od 25.srpna udělena byla koncese firmě Jankl a spol. Definitivní linka autobusová - Toužím a tím nastává pravidelná jízda autobusová z Radčic do Plzně a zpět. Jízdné činí 2 Kč za 1 cestu.

Dne 20.zářít provedeno bylo po celé republice sčítání ovocného stromoví, aby byly hlavně zjištěny škody, způsobené velikými mrazy v roce 1928-1929. Sčítacím komisařem v Radčicích byl říd.uč. Jos. Soukup. Sčítání ovocného stromoví.

Letošního roku byla ve zdejších zahradách nepatrná úroda ovoce.

Dne 2.prosince provedeno bylo sčítání lidu v naší republice. Sčítacím komisařem pro Radčice jmenován říd.uč. Josef Soukup a revisorem říd.uč. K. Václav z Křimic. Sčítání lidu.

Dle tohoto posledního sčítání je v Radčicích 730 obyvatelů, kteří bydlí ve 103 domech. Dle pohlaví je 340 mužů a 390 žen. Rodin je 174. Podle národnosti je 716 Čechů, 12 Němců, 1 Slovák a 1 Maďarka. Dle náboženství je 548 řím.katolíků, 143 bez vyznání, 34 česko-bratrského-evang. vyznání a 5 církve československé.

Nejstarším mužem v Radčicích je nyní Frant. Hauer z čísla 14, kterému jsou 82 léta, nejstarší ženou je devadesátiletá Barbora Jílková z čísla 35.

Ani čísti, ani psátí neumějí poze 3 ženy.

R o k 1931.

Nový rok letošní podobal se počasím roku loňskému. Ze sněhu měly radost děti jen jediný den, neboť již 2.ledna roztál a začlo pršet, takže 5.ledna šla voda přes navážku.

Nový rok.
Deště.

Teprve 8.ledna začalo mrznouti, takže mohli 11.ledna začít s ledováním "pod Hemrovic". Nejvyšší mráz byl asi -15°C . Při tom nebylo vůbec sněhu až do 5. února.

Mrazíky.

Mil. Hasel ep 29 a 1.

Škodovy závody v Plzni následkem malých objednávek

Nezaměstnanost.

z ciziny zastavily v některých odděleních částečně, v jiných úplně provozycímž muselo býti propuštěno značné množství dělníků i úředníků. Z Radčic bylo propuštěno 8 dělníků a ještě několik jich dostalo neplacenou dovolenou na neurčitou dobu.

Dne 27.ledna přestalo mrznouti a 28.ledna začíná tání led. Na Hronnice mohl si letos skřivánek skutečně zavrznouti, neboť byly 3°C tepla.

Tání ledu.

Od 6.února chtěla si zima snad vše vynahraditi. Začal padati sníh, takže 8.února bylo na stráních kolem Radčic plno lyžařů. Také mrznouti začalo. Bylo až -15°C.

Dne 26.února nastala náhle obleva a druhého dne tekla voda přes navážku.

Obleva.

Voda rychle stoupala, takže dne 1. a 2. března po veliké noční bouři přelívala se značně přes plzeňskou silnici, kterou velmi poškodila.

Od 6.března začalo znovu mrznouti a mrazy potrvaly až do 16.března, kdy doplňovali zdejší hostinští lednice ledem až 12 cm silným.

Nové mrazíky.

81.narozeniny presidenta T.G.Masaryka byly v obci naší důstojně oslaveny. Děln.Těl.Jednota zdejší uspořádala v neděli dne 8. března koncert "Pěveckého Sdružení Západočeských Učitelů", před nímž o životě pana presidenta přednášel p.uč.Mareš. Návštěva nebyla veliká, neboť značné množství občanů účastnilo se pohřbu zedníka Frant. Vočadly.

Oslava 81.narozenin T.G. Masaryka.

Pohřeb.

Dne 18.února bylo započato s meliorací pozemků směrem od t.zv. Rybníka ke Skvrňanům, které trpí značnou vlhkostí. Práce byla ztěžována špatným počasím, neboť napadl sníh a při tom bylo velmi chladno.

Meliorace pozemků u Skvrňan.

Při odvodu, který konal se dne 25.března, bylo odvedeno z 15 radčických hochů 5.

Radčičtí branci.

Na jaře letošního roku rozvinul se v naší obci čilý stavební ruch. Koncem března začali kopati základy pro 7 nových domků: Jos. Hlávka, Stefl, Ant. Král, Fr.Hobl, Kubát, Ondřej Řežábek a Stanislav Sokol, vesměs dělníci.

Stavební ruch.

Nic nepomohl krásný první jarní den. Letos si zima dlouho podržela otěže vlády ve svých studených rukou. Do 22.dubna byly každý den ráno mrazíky až -7°C . Pořekadlo: "březen - za kamna vlezem, duben - ještě tam budem" se plně osvědčilo.

Konec března a celý duben jako v zimě.

Na Boží hod dne 5.dubna se hráli ochotníci pro místní hasičský sbor divad.představení "Čára přes rozpočet" s velikým úspěchem finančním. Bylo vybráno přes 1500 Kč, což byl během 10 let největší hrubý příjem při divadle. Čistý zisk činil 830 Kč.

Divadlo sboru dobrovol.hasičů. na Boží hod velikonoční

Dne 9.dubna byla uspořádána učitelským sborem "stromková slavnost", při níž žáci II.třídy zdejší školy zasadily pod lomy "na Sitné" 20 pěkných stromků třešňových. /Stromky koupila obec z Oujezda za Touškovem à 22 Kč//.

Stromková slavnost.

Je již konec dubna a pastviny z~~o~~ humny a celé louky jsou dosud šedivé jako v nejhlubší zimě. Housat je plno a travičky pro ně není. Také stromy a keře spí jakoby jara vůbec nebylo.

Bída o travičku.

Na 1.máje bylo sice ještě chladno, ale již druhého dne se velice oteplilo a pak každého dne teploty přibývalo, takže 9.května bylo již všechno v květu. Po několika vydatných lijácích rázem ožila celá příroda. Takřka přes noc všechno se zelená a hýří květy.

Veliká tepla v máji.

17.května stoupla teplota na 28°C , voda se již tak oteplila, že po 20.květnu koupali se malí i velcí jako v nejvyšším létě. Vždyť dne 25.května ukazoval teploměr 38°C , a tato horka se udržela až do 5.června.

Časté deště a ohromná vedra způsobila, že za tři neděle narostlo tolik trávy, až prolínala. Úroda píce byla ohromná. Jetel dosahoval délky přes 80 cm.

Mnoho sena a jetelin.

Od poloviny června uzavřena byla silnice do Plzně pro veškerou jízdu a chodce, neboť úsek "od Kříže" až ke mlýnu Kalikovskému opatřen byl proti velké vodě neolitickou dlažbou "Gensal" a cementovými chodníky.

Neolitické dláždění silnice Plzeň-Radčice. ✓

Děl.Těl.Jednota uspořádala v neděli dne 21.června zahradní koncert "u České Lípy". Účast domácích i přespolních byla slabá.

Koncert Děl. Těl. Jednoty.

Počátek měs. července vyznačuje se častými bouřkami a lijavsi. Dne 5.července po ohromném dusnu přihnala se nad naši obec bouřka, jaké zde nebylo pamětníka. Bouře s lijavcentrvala nepřetržitě 3 hodiny. Za bouře sjel blesk do topolu u mostu, do telegrafní tyče u silnice a do štítu domu rolníka Vojt.Kodla.

Oslava památky Mistra Jana Husa znemožněna.

Připravená oslava památky Mistra Jana Husa nemohla býti konána.

Dne 14.července začali bouratí nejstarší hospodu v Radčicích, f.zv. "Starou hospodu", která tu již stávala přes 300 let. Na jejím místě postavena bude moderní restaurace s velikým sálem.

Bourání "Staré hospody" u Fišerů.

Žně začaly letos 13.července. Stále přeprchalo, takže rolníci museli úrodu v pravém slova smyslu krásti.

Mokrě žně.

Škodovka začíná propouštětí dělnictvo. Tento týden /od 19. do 26.VII// bylo propuštěno 1500 dělníků. Mezi propuštěnými byli také 2 z Radčic.

Krise "Škodovky".

K volbě obecního zastupitelstva sestaveny byly 4 kandidátky:

Volby do obecního zastupitelstva dne 27.září.

- Čís. 1. Československá strana národně socialistická,
- Čís. 2. Československá strana sociálně demokratická,
- Čís. 3. Republik. strana zeměděl. a maloroľnického lidu a Domoviny domk.a maloroľníků,
- Čís. 4. Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská.

Voleno bylo 15 členů obecního zastupitelstva.

Snad není zde pamětníka tak veliké úrody bramborů jako letos. Rolníkům nestačily jejich sklepy, takže dávali brambory do sklepů sousedů chalupníků.

Velká úroda bramborů.

Volba starosty a radních dne 8.ledna zaznamenána bude v r. 1932.

Volba starosty a radních.

Při taneční zábavě nově utvořeného Sprotovního klubu v Radčicích strhla se rvačka, k níž hostinský "u České Lípy" povolal četnickou asistenci z Křimic. Výkon četníkův rušil mladík Miloslav Motys z Křimic, při čemž byl četníkem těžce postřelen a odvezen do nemocnice. Je to známý násilník.

Střelba při rvačce hospodské.

Zahradníku K. Wolfovi pod t.zv. "Rybníkem" utonulo v zahradní nádrži tříleté děvčátko.

Dítě utonulo v nádrži.

Dne 6.prosince vykonána byla sbírka ve prospěch dětí nezaměstnaných rodičů, která vynesla 181 Kč. Za tento obnos nakoupeno prádlo a obuv a nejchudším dětem rozděleno.

Sbírka ve prospěch dětí nezaměstnaných rodičů.

Zapsal: Soukup Jos. v.r.
kronikář.

R o k 1932.

Před letošním Novým rokem začalo mrznouti, ale již po dvou dnech nastala obleva, takže se dostavila velká voda.

Nový rok.

Celý leden byl pak mírný. Některého dne stoupl teploměr až na 12°C. Cesty byly stále blátivé.

Teplý leden.

Zato v únoru začalo pěkně mrznouti. Brzy po Hromnicích ochladilo se tak, že se dostavily mrazy až -16°C. Několik dní bylo i přes -20°C.

Studený únor.

Dne 16.února přijel na návštěvu k bývalému knížeti J.Lobkovitzovi v Křimicích pražský arcibiskup Karel Kašpar, jehož otec býval říd. učitelem v Křimicích. Přišel se také podívat do lesní kaple v Kijevě, a za ním přišlo plno zvědavých lidí.

Návštěva pražského arcibiskupa K.Kašpara v Kijově.

Koncem února konaný hasičský ples se plně vydařil. Čistý výnos 1100 Kč zdaleka ovšem nestačí uhraditi veliký dluh, spojený se zakoupením motorové stříkačky. Musí se hledat nové zdroje příjmů.

Zdařilý hasičský ples.

Po dvacátém únoru, vzdor velmi chladnému počasí, dostavily se různé nemoci. Mnohé děti onemocněly příušnicemi, také spalničky se ojediněle vyskytly.

Nakažlivé nemoci.

Chřipka řádila mezi dospělými i dětmi.

Škodovy závody opět propouštějí dělníky i úředníky. Mezi propuštěnými je nyní i mnoho dělníků z Radčic.

Nezaměstnanost.

Volba obecního starosty a radních dne 8.ledna v hostinci "u České Lípy" konaná měla nepěkný prů-

Volba starosty a radních.

běh. Členové skupiny čsl. národních socialistů za vedení tesařského mistra Jarosl. Hoblíka bezdůvodně opustili volební místnost a po zvolení starosty Josefa Panušky odešli i živnostníci. Ve volbách bylo ale pokračováno a o místa radních rozdělili se mezi sebou soc. demokraté a agrárníci.

Dne 12.června byla provedena nová volba radních, když před tím vyřízen byl protest strany čsl.národních socialistů v ten smysl, aby za každou politickou stranu, kromě agrární /která má náměstka starosty/ zvolen byl jeden radní.

Volba radních po protestu.

Zvoleni byli: za stranu soc.demokratickou Jan Hauer, dosavadní starosta, za stranu čsl.nár.socialistů Jaroslav Hoblík a za stranu živnostenskou Antonín Fišer, hostinský.

Dne 13.června přeneseny byly obecní knihy a kancelářské zařízení do nově upravené obecní úřadovny v obecním dvoře č.18, kde začal úřadovati nově zvolený starosta Josef Panuška, techn. úředník Škodových závodů.

Úřadovna v obecním domě.

*(po krasoběžném pohybu mu
v radni místnosti knihy
zaplně.)*

Dne 20.června 1932 v 1 hod. v noci vypukl z neznámé příčiny požár ve stodole Vavřince Kremra v čís.pop.31.

Požár ve vsi.

Při tomto požáru poprvé bylo užito nové motor.stříkačky, která se plně osvědčila. Majitelem hořícího objektu povolána byla telefonicky i motorová stříkačka z Plzně. Ze sousedních sborů přijeli hasiči z Malesic /Němci/, Křimic a Vochova. Stodola /byla ještě dřevěná a kryta došky/ a stáje lehly popelem, ale obytné stavení bylo zachráněno.

Ve čtvrtek dne 16.června zřízen byl a dán do provozu ve zdejší obci státní telefon čís. 695.

Veřejný telefon.

Je umístěn v hostinci "u České Lípy". Poplatek za rozmluvu činí 1 Kč. Mezimětský hovor podle vzdálenosti.

Na Boží hod svatodušní dne 15.května uspořádal sbor dobrovol. hasičů "Máje" na obvyklém místě. Oblíbeného "tlampače", rolníka Vojtěcha Kecka, poslouchaly velké zástupy lidí domácích i přespolních. Z hrubého

Staročeské máje.

příjmu 7000 Kč dáno 3000 Kč na motor.stříkačku a 100 Kč na obecní knihovnu

O prázdninách šla se služebná Františka Bezděková koupat se svou zaměstnavatelkou pí Marešovou z Plzně do t.zv. "Zátočiny". Neznajíc zrádných prohlubin, sklouzla náhle do proudu a víru a utonula před zraky mnoha lidí.

Utonulá.

Když byla po 1/2 hod. vytažena, konstatoval přivolaný lékař MUDr. Fuka z Plzně, že byla raněna srdeční mrtvicí.

Devátého sletu všesokolského v Praze zúčastnilo se ze zdejší jednoty množství členů krojovaných i v obleku občanském.

IX.slet všeslovanského "Sokolstva" od 3.do 6.VII. 1932.

Místní sbor dobrovol.hasičů, chtěje umenšiti dluh spojený s koupí motor.stříkačky, uspořádal zahradní koncert "u České Lípy". Výsledek finanční byl ale slabý, neboť čistý výnos činil asi 300 Kč.

Koncert zahradní.

V úterý ráno dne 19.července nalezen byl v lese u Radčic oběšenec. Přivolané četnictvo z Křimic zjistilo v něm 36letého ženatého zámečníka Ladislava Nováčka z Měcholup u Klatov. Nováček pokoušel se napřed o sebevraždu podřezáním a vykrvácením, a když se mu to nepodařilo, oběsil se na své košili.

Oběšenec.

Letošní žně opozdili se skoro o 3 neděle. Úroda byla veliká, ale následkem hojných dešťů, skoro všechno obilí polehlo. Hospodáři, ač neradi, museli se zase oháněti "bachtičkami" (krojami).

Opožděné žně.

Dne 17.zářít za účasti všech místních spolků uctěna byla památka 100 narozenin Dra Miroslava Tyrše, zakladatele českého tělocviku, zapálením ohně na vrchu "Sitná".

Tyršovy oslavy.

Úroda letošního roku byla značná. Sklizeň dala se za suchého počasí. Neobyčejná byla úroda švestek, které ale spočátku hodně červivěly.

Dobrá úroda.

Dne 13.října přehnala se přes naši ves prudká bouře. Za velikého lijavce spustily se i kroupy, které ale nenadělaly žádné škody.

Říjnová bouře s krupobitím.

Dne 15.října zřídil si hostinský Antonín Fišer ve

Druhý telefon.

svém hostinci soukromý telefon čís. 840 pro potřebu svých hostí.

Snad následkem stále teplého a vlhkého počasí vyskytla se ve zdejší obci spála a konečně i záškrť. Od 16. října musila být zdejší škola uzavřena, neboť 6 dětí bylo odvezeno do nemocnice. Ačkoliv v některých případech nastala i komplikace, přece nebylo případu smrtelného.

Infekční nemoci - spála - záškrť.

Po propuštění z práce ve Škodových závodech chápou se mnozí obchodu a meziobchodu. Obchoduje se hlavně zeleninou a ovocem. Dnes je v Radčicích 17 aut, počet to na malou vesnici jistě značný.

Značný počet aut ve vsi.

Od r. 1920 zvýšil se stav obytných domů skoro o 100%. Dnes je kolaudováno 124 domů. Veškeré pozemky u řeky jsou zastavěny.

Přibylo domků

Přes 60 nezaměstnaných jest ke konci roku ve zdejší vesnici, z nichž někteří neberou žádné podpory. Na obecním úřadě je plno práce s jejich zapisováním, ohledně podpor. V některých spolcích byly vykonány sbírky v jejich prospěch.

Nezaměstnanost, bída, krize.

Divně se potom ovšem vyjímá, když každou neděli pořádány jsou zde tancovačky, dosti četně navštěvované. Snad bída slaví veselí!

Zapsal: Soukup Jos. v.r.
t.č. kronikář,

po revisi členy "letopisecké komise" V. Pokorného,
Vavř. Kremra a J. Kabáta.

Rev. A. Uhlík, v.r.
okr.šk.insp.
28/II.33.

R o k 1933.

Letošní rok začal za poměrů neutěšených. Veliká řada živitelů rodin je bez práce. Nakřlivé nemoci řadí, hlavně mezi dětmi. Od 22. prosince až do 5. ledna byla

Počátek roku.

zdejší škola uzavřena, jelikož se zde vyskytlo několik případů záškrtu.

Dětem byla zakázána návštěva cvičení v tělocvičných spolcích.

Ve prospěch nezaměstnaných vykonány byly ve zdejší obci 2 sbírky peněžní i naturálií. Školní děti nezaměstnaných dostávaly denně 1/4 litru vařeného mléka a pečivo. Zámožnější dávali odložené šatstvo, prádlo i obuv chudším bez vyzvání.

Sbírky ve prospěch nezaměstnaných. Mléčná akce.

Tělocvičná jednota "Sokol" nepořádala letos obvyklý ples, ačkoliv ostatní krporace bavily se jako jiný. Výtěžek finanční byl ovšem všude slabší.

Proš Sokola

Dne 26. ledna zemřel nejstarší muž v Radčicích soukromník Jan Hauer z čís. 14 ve stáří 85 roků. Nejstarším mužem je nyní Václav Karel, narozený r. 1851, z č. 45.

Úmrtí nejstaršího muže.

Lednová zima nic se neohlíží na bídné sociální poměry a řádí dosti krutě. Mráz dosáhl některého dne až -18°C. Teprve počátkem února nastalo oteplení.

Mrazivý leden.

Náhlé oteplení počátkem února mělo za následek, že nastala obleva a s ní deště. Dne 5. února velká ledová zástava způsobila veliké rozlití vody po celých lukách. Kalná voda odnášela spousty dříví. Mnozí, nedbajíce chladných vln, lovíli odplavené dřevo.

Teplý únor. Povodně.

Celý únor byl celkem teplý. Někdy dostavila se bouře s chumelenicí. Děti nejednou nad kovárnou sánkovaly a u školy hrály kuličky.

V místních spolcích vzpomenuto bylo osmdesátého výročí narozenin největšího našeho básníka Jaroslava Vrchlického.

80. výročí * Jarosl. Vrchlického.

Od 21. února zrušena byla autobusová doprava soukromníka Jankla z Plzně pro neplacení dávek a daní a autobus mu byl zabaven. Od dnešního dne jezdí jen autobus čsl. st. drah.

Zrušení autobusové linky Janklovy.

Jízdenky byly zlevněny. Z Radčic do Plzně platí se nyní 1.50 Kč, na blok 12 jízd za 15 Kč.

V masopustní pondělí ustrojili nezaměstnaní "Bakusa", vozili ho na vozíku po vsi, sbírali koblihy, zbytky ze zabiječek a také peníze. Bakusa potom utopili. Zdá se, že čím více bídy, tím více veselí.

Masopustní veselí s "Bakusem".

Místní "Osvětová komise" s ostatními korporacemi uspořádala na oslavu 83.naroz. presidenta T.G.Masaryka přednášku redaktora "Nové Doby" Jirouta z Plzně "O jižním Srbsku". Přednáška byla s velkým zájmem seldována od 200 účastníků. Z dobrovol. vstupného, po uhrazení režie, zbylo ještě 40 Kč, za které koupeny 2 knihy do obecní knihovny.

Oslava 83.naroz.
zenin pres.T.G.
Masaryka.

asi navštěvoval J. Habrman

Dne 11.března konala se v hostinci u Hasmanů výroční valná hromada Nár.Jedn.Pošumavské, která byla velmi slabě navštívena. Zapomíná se, že právě v dnešní době potřebují naši menšináři největší finanční podpory.

Valná hromada
N.J.P.

Ze 17 radčických branců, kteří se dne 25.března dostavili do Plzně k odvodu, byl odveden jeden.

Odvody.

Sbírka, kterou uspořádalo obecní zastupitelstvo po obci vynesla 165 Kč a 3q bramborů.

Mléčná akce.

Z toho dáno bylo správě školy 100 Kč na nákup pečiva pro děti nejchudších a za 65 Kč bylo nakoupeno mléko pro nejmenší děti nezaměstnaných rodičů.

Místní odbor N.J.Poš. věnoval na pozdější akci 50 Kč.

Děl.Těl.Jednota a Všeodborový spolek dělnický uspořádal ve výroční den úmrtí G.Habrmana, prvního min.školství, tryznu, spojenou s přednáškou o životě zemřelého oblíbeného vůdce dělnictva. Účast byla veliká.

Tryzna za G.
Habrmana.

Na základě propagovaného "Týdne čistoty" usneslo se obec.zastupitelstvo, vybídnouti místní nezaměstnané, kteří běhají podporu, aby před nedělí /9.III./ zametli ulice, nebo aby i jiným způsobem starali se o čistotu obce. Bohužel, výzva vyšla na plano. Mnozí to považovali za veliké ponížení.

Týden čistoty.

Skoro celý duben bylo chladno a sucho. Každého dne ráno byl až -3^omráz, který natropil mnoho škody zvláště zahradníkům.

Chladný a suchý
duben.

Při poutní taneční zábavě hasičského sboru bylo vybráno skoro 2000 Kč. Z výtěžku 1200 Kč bylo zakoupeno 40 m hadic.

Pouťová taneční
zábava hasičská.

Na prvního máje uspořádala zdejší strana nár.socialistů přednášku p.Černého z Plzně, na kterou se

Tábor strany
čes.socialistů.

dostavili stoupenci z Radčic, Křimic a Malesic. Celé dopoledne přšelo.

Dne 12.května zemřela na záškrt 8letá žačka zdejší školy Zdenka Králová. Byl to první pohřeb žačky od založení školy. Před třemi dny zemřelo malé děcko legionáře Košnara rovněž na záškrt. Úmrtí žačky. x)

Dne 21.května uspořádal zdejší sportovní kroužek "Pohárový zápas" na svém hřišti. Ráno konán byl průvod 13 mužstev k pomníku padlých, kdež položen byl věnec. 1.cenu si odnesli místní. Pohárový zápas.

V pátek dne 26.května vloupali se neznámí pachatelé do zdejšího konsumu /Z.K.D./ a odcizili množství zboží v ceně asi 2000 Kč. Krádež v konsumu. *Čp. 128*

Celá řada míst.nezaměstnaných marně se snaží najít práci. Spíše ještě najdou zaměstnání ženy /jakožto lacinější síla/ a muži potom obstarávají domácnost. Nezaměstnanost.

Letošního roku zmenšil se velmi stavební ruch. Staví se celkem 4 nové malé domky. Také v okolí se málo staví. Místní cihelna, kde se vyrobilo až 3/4 mil. cihel, nepracuje. Malý stavební ruch.

30.června zmizela opět jedna došková střecha v býv. selském dvoře "u Myslivečků" čís.16, který koupil obchodník a majitel spec.kruhárny zeli Bouček od majitele V.Pokorného z čís.7 za 95 tisíc Kč. Došky byly strženy a na novém krovu je nyní eternit. Doškové střechy mizí.

Letos poprvé zaseto několik rolníků na polích, kde jindy bylo zelí nebo řepa, ušlechtilý mák. Počátkem července rozkvetla maková pole, poskytující nezvyklý úchvatný pohled. Maková pole.

Dne 5.července uctěna byla památka M.Jana Husa přednáškou p.uč.Fr.Klečky z Plzně za veliké účasti obecnstva. Po přednášce odebral se veliký průvod na Syt-nou, kde zapálena hranice. Památka Husova.

V neděli dne 9.července uspořádali místní sportovci turnaj o pohár, který zakoupil velkoobchodní Rlzně Kodet. Zápasilo 14 klubů. Radčice se musili spokojit s III.cenou. Kodetův pohárový turnaj. *(Jinoků a Rlzně Kodet)*

Žně se letos o 14 dní opzdily. Teprve 20.července objevily se první panáky žita. Opožděné žně.

Veliká vedra /až 32°C vestínu/, způsobují, že uzrává nyní ale vše najednou.

Ku konci července jsou veliká vedra. Řeka od Plzně až do Radčic je naháči přímo obležena. Vody ubývá, suchý vítr vysušuje zemi. Před polovinou srpna jsou žně ukončeny.

Snad zpráva v novinách o nově zavedeném pěstování máku přivábila nejen jeho obdivovatele, ale i uchvatitele. Hajným přistižený zloděj schoval se i s nalamánými makovicemi do řeky. V chladném proudu ale dlouho nevydržel, vylezl sám a byl odveden na obecní úřad. Člověk inteligentní - kradl z bídy.

Za celé dva měsíce jedenkrát vydatně přšelo. Veliké sucho způsobilo, že se všude objevilo ohromné množství myší. Ani soustavné trávení nepomohlo. Rozmohl se nový sport: Střílení myší prakem.

V letošním roce opravena byla obecní kovárna za obnos 1885 Kč, obecní pastuška za 1532 Kč, na obecní sady bylo vydáno 2122 Kč.

Za obecní kovárnou upraven byl škol. dětmi malý parčík a zřízena kolem hradbička za 766 Kč.

Na půjčku práce upsáno bylo obecním zastupitelstvem 5000 Kč.

Při škole zřízena byla pumpa, na kterou obec přispěla obnosem 901 Kč a m.š.r. 500 Kč (m.š.r. školní rada).

Letos bylo veliké množství zvěře, zvláště koroptví, jejichž pár prodával se i za 3 Kč.

Pěstitelé zelí z Radčic, Malesic, Křimic a Vochova sešli se dne 20. října v Malesicích, kde se ujednalo, neprodávati lq zelí pod 40 Kč. Kartel ale selhal.

Den 28. října měl být slaven letos společně. Místní D.T.J. pořádala divadelní představení, před nímž předseda Osvětové komise ř.uč. Soukup promluvil o významu tohoto dne.

Ve znamení pohotovosti pomoci bratřím našim v pohraničí konány byly po celé republice na den 29. října náhlé sokolské srazy. Radčický "Sokol" zúčastnil se 14 členy srazu ve Stodě. Účast byla všude veliká,

Veliká vedra.

Zloději na máku.

Záplava myší.

Oprava obecních budov a úprava na pastuškách na sady = m.š.r. = m.š.r.

Úpis na státní půjčku.

Stavba u školy (pumpa)

Množství zvěře.

Zelný kartel.

Oslava 28. října.

Náhlé srazy Sokolstva.

vzdor velmi špatnému počasí.

Po celé republice konány byly sbírky na budování čsl.letectva. V naší obci vynesla sbírka 369 Kč. V tom započten je příspěvek zdejší tělocvičné jed. noty "Sokol" v obnosu 72 Kč 50 h.

Sbírka na čsl. letectvo.

V měsíci prosince vykonána byla na zdejším obec. úřadě okresní revise, která se konala posledně před 10 lety. Hospodářství obce nalezeno bylo v pořádku, ale ve vedení některých knih nařízeny byly změny.

Revise obecního hospodářství.

Panna Barbora nás letos překvapila. Od jejího svátku začalo tak silně mrznouti, že již druhého dne se dalo bruslití po celé řece, a mrzlo až do svátků. Mrazy dosáhly až 22°C pod nulou. Boží hod byl ale na blátě.

Překvapující mrazy.

K vánočním nadílkám obou zdejších těl.spolků přidružila se letos obecní správa, která z chudinského fondu podělila obuví od Bati 73 dětí. Byly obdarovány i děti takových, kteří snad toho ani nepotřebovali. Úmysl byl ale dobrý.

Vánoční nadílky.

Letošního roku zemřelo ve zdejší obci celkem 10 lidí, což je největší počet zemřelých v jednom roce.

Žeň smrti.

Po revisi členy letopisecké komise zapsal Soukup Jos.v.r., t.č.kronikář.

A. Uhlík v.r.
okr.šk.insp.
4./V.34.

R o k 1934.

Letos docela hladce předal Silvestr vládu Novému roku, neboť nebylo nikde peněz nazbyt. Plačtivé počasí se k tomu dobře hodilo.

Nový rok.

Dne 9.ledna vnikli neznámí pachatelé do hostince "u České Lípy" a odnesli uzeniny, doutníky, ubrusy, záclony a tahací harmoniku. Zmizeli beze stopy.

Krádež v hostinci.

Dne 23.ledna vypukl požár v ovčíně velkostatku čemínského, kde uhořelo přes 100 ovcí. Z četrných ha-

Požár ovčína v Čemínech.

sičských sborů jedině sbor z Radčic se svou motor. stříkačkou platně zasáhl.

Ve středu dne 24.ledna účastnili se někteří zdejší majitelé pozemků při řece Mži komisielního šetření ohledně regulace Mže od Touškova k Plzni. Obec požadavkům komise nemohla vyhověti.

Komis.šetření ohledně regul. Mže.

O letošních "Hromnicích" by si byl skřivánek špatně zavrzal,neboť mrzlo při -9°C. A mrazy potrvaly až do polovice února.

Na "Hromnice" mrzlo.

84 narozeniny pana presidenta oslaveny byly v sobotu dne 3.března při "Sokolském večeru" za hojně účasti obecnstva. O životě p.presidenta přednášel říd.uč.Josef Soukup.

Oslava narozenin pana presidenta.

Také hasičský sbor oslavil narozeniny přednáškou dne 6.března,na které o mládí p.presidenta promluvil vzdělavatel sboru ř.uč.Jos.Soukup.

Jako roku loňského i letos začali v druhé polovině března někteří zdejší rolníci sázeti t.zv.předklíčené brambory,které dozrávají již v červnu a hospodáři utuží za ně slušný peníz.

Předklíčení bramborů.

Dle starého zvyku rachtali letos opět hoši od 6 do 14 let za vedení "pánů",kteří tentokráte při sobotním dělení dostal každý 78 Kč a 30 vajec. Ostatní rachtající obdrželi nepoměrně málo.

Starý zvyk rachtání za vedení "pánů".

Aprilová neděle byla velmi rušná. Při odpolední kopané kopl jeden z místních hráčů hráče z Plzně tak nešťastně,že mu přerazil nohu. Dotyčný,ženatý a otec 2 dětí,musil býti odvezen záchr.audem Červ.kříže do plzeňské nemocnice. Zápas ovšem tím přerušen nebyl a hrálo se vesele dál.

Nebezpečný sport.

Večer sehráli ochotníci místního "Sokola" Baarovu hru "Skřivánek",za velké účasti obecnstva. Každý obdivoval herecké nadání místního rolníka Vojtěcha Kecka,který v postavě "Skřivánka" se úpně překonával.

Baarův "Skřivánek."

in des. lipy

Dne 3.dubna vysázeno bylo zdejšími nezaměstnanými přes 90 ovocných stromů kolem potoka před "Hývami" a na Sytné. Také před školou vysázeny byly štěpné hlohy růžově kvetoucí.

Péče obce o ovocné stromoví.

V první polovině dubna začal řádit mezi slepicemi zvláštní mor, proti kterému nebylo léku. V některých statcích vyhynuly všechny slepice.

Slepičí mor.

Od poloviny dubna byla taková teplota, že jí není pamětníka. Přes 25°C ukazoval teploměr. Děti i dospělí koupali se jako v létě. Stromy velmi rychle rozkvetly. Dne 18. dubna bylo 30°C.

Neobyčejná teplota v dubnu.

Upravené místo za kovárnou bylo celé ohraženo plotem, staré akáty vykáceny a na stupňovité stráni zasázeny keře a nasetá travka. Bohužel veliké sucho, přes veškeré zalévání školními dětmi, nedá asi očekávané zelení růsti.

Místní "parčík".

O letošní pouti dne 29. dubna uspořádal hasičský sbor taneční zábavu. Účast tancechtivých byla sice veliká, ale finanční výtěžek byl slabý.

Poutní taneční zábava.

Slibné vyhlídky na bohatou úrodu se pokazily. Kromě 2 deštíků, celý květen nekáplo.

Ničivý mrazík májový.

Ledoví mužové i s Žofií byli letos náramně hodní, ale zato sv. Jan to spravil. Ráno udeřil takový mráz, že v zahradách i na alejích pomrzlo mnoho ovoce a květin. Vysoká nať naklíčených bramborů byla spálena, takže bylo po očekávané úrodě.

Při stálém suchu hynula hlavatice i brambory, proto někteří hospodáři zalívali motor. stříkačkou.

Zalévání hlavatice a bramborů.

Z upřímné radosti po opětném zvolení p. presidenta republiky ozdobeny byly četné místní domy prapory.

Volba p. presidenta.

Vzhledem k tomu, že slepičí mor řádil skoro celý květen, uspořádala místní "Osvětová komise" přednášku prof. vyš. hosp. školy Pavla Výborného "O drábežnictví" a dra maj. Lukšíka "O nemocech drábeže". Bohužel, účast byla slabá.

Přednáška.

Dne 11. června začali sekati louky. Sklizeň nerovná se ani polovině roku loňského. Vždyť celý měsíc ani nekáplo.

Smutná senoseč.

V polovině června začala se opravovat budova zdejší školy. Na adaptační práce povolen byl náklad 6000 Kč.

Oprava školní budovy.

Dne 9. května zaplácena byla poslední dlužná částka 2907.69 Kč na zdejší školu, která vystavěna byla

Dluh za vystavění školy zaplacen.

r. 1898.

Na oslavu 50tiletého trvání N.J.Poš. v Plzni uspořádána byla veliká národní slavnost v Plzni, ku které byl místním odborem N.J.Poš. vypraven pěkně ozdobený vůz s krojovanými účastníky.

Jubileum 50ti letého trvání N.J.Poš. v Plzni. (xal. 1884)

Veliké sucho ohrožuje letošní úrodu. Na vršcích je pšenice vysoká jako tráva. Chléb a mouka zdražily. V řece je tak nízký stav vody, že toho není pamětníka. Úřady zakazují koupání, aby lidé ne onemocněli tyfem. Ve studnách není vody.

Veliké sucho, nízký stav vody.

Následkem velkého sucha a tím možného nebezpečí požáru jmenovalo obecní zastupitelstvo na neurčitou dobu nočním hlídačem bývalého slouhu Jos. Pecha.

Ponocný v obci.

V neděli dne 24. června účastnilo se žactvo zdejšího "Sokola" župního sletu žactva v Plzni v počtu 20.

Župní slet sokol. žactva. Ukázkové cvičení D.T.J.

Týž den večer předvedlo žactvo zdejší D.T.J. ukázková cvičení z letošní III. Olimpiady.

Při soupisu dětí povinných návštěvou školy ve šk. roce 1934-35 shledáno, že proti roku loňskému ubylo 15 dětí. Zdejší školu bude navštěvovat 70 dětí.

Úbytek dětí při zápise do školy.

Dne 1. července byl den žactva III. Olimpiady v Praze, jehož se účastnilo množství žáků a žaček zdejší Děl. Těl. Ježnoty se svými vedoucími.

III. Olimpiada. Účast dětí D. T. J. z Radčic.

Dne 5. července večer uctěna byla světlá památka kostnického mučedníka M. J. Husa přednáškou říd. uč. Josefa Soukupa před školní budovou a průvodem na Sytnou, kdež byla zapálena hranice. Účast byla veliká.

Svátek M. J. Husa.

Dne 6. července za veliké účasti obecnstva z Křimic, Radčic, Vochova, Malesic, Skvrňan a Plzně konaly se na lukách dostihy selské jízdy.

Dostihy selské jízdy.

V polovině července byla taková vedra, že teploměr ukazoval 30°C ve stínu. Po několika vydatných deštích objevilo se všude takové množství hub, že se kg krásných hřibů prodával za 3, ano i za 2 Kč.

Veliká vedra a nebývalá uroda hub.

Čeho se chudým lidem nedostalo letos sbíráním klasy, nahradilo se sbíráním hub.

Houby nahradily klasy.

Dne 15. srpna konána byla velká pouť v lese Kijově za velké účasti věřících hlavně z Plzně a Chotíkova.

Pouť v Kijově.

Dne 2.září konala se pouť opět za přítomnosti pražského arcibiskupa Karla Kašpara.

Rybářské sdružení v Radčicích nalovilo dne 26.srpna do sítě přes 40 kg různých ryb pod jezem mlýna. Mezi ulovenými druhy ryb byl také candát 2 1/2 kg.

Ještě koncem září je stále veliké teplo. I když ráno je chladněji, stoupne odpoledne teplota na 28°C, takže se velcí i malí ještě koupají.

Vzdor velikému suchu, které trvalo od dubna až do srpna, urodilo se veliké množství bramborů, řepy i zelí. Pícnin bylo ovšem málo.

Dne 9.října zavražděn byl v Marseili jugoslávský král Alexander I. Sjednotitel a zahr.ministr francouzský Barthou. Po celé naší republice konány projevy smutku. V den pohřbu dne 18.října bylo na všech školách po prosloveh prázdné.

Na oslavu 28.října se hrála těl.jedn."Sokol" divadlo "Zasvitlo nám slunko zlaté". Před začátkem divadla promluvil o významu dne říd.uč. Jos.Soukup.

O letošním kruhovém honu bylo zastřeleno 7 zajíců. Byl to nejchudší úlovek všech dosavadních kruhových honů.

Dne 17.listopadu zemřel člen letopisecké komise p. Václ.Pokorný, vážený rolník, místostarosta a místopředseda četných zdejších spolků. *GG 21. v č. 7*

Na podnět starosty obce p.Jos.Panušky a správce školy došlo dne 21.listopadu k očkování dětí od 2 do 10 let proti záškrtu. Obec přispěla na očkovací látku obnosem 300 Kč. Majetnější rodiče zaplatili za 3 injekce 10 Kč, chudší 5 Kč a nezaměstnaní neplatili ničeho. Celkem bylo očkováno 70 dětí.

V sobotu dne 1.prosince vylovena byla v naší řece mrtvola ruského legionáře Josefa Císaře, příslušníka III.pl.rus.legií, z Losiné, patřícího do Chválenic. Byl pohřben s vojenskými poctami v Malesicích. Nad hrobem se s ním rozloučil kap.rus.legií Josef Soukup.

Den 8.s 9.prosince uspořádala ve zdejší škole firma I. Kobes z Plzně výstavku knih pro mládež, ve které zakoupeno bylo skoro za 500 Kč knih.

Rybolov.

Nebývalé teplo ještě koncem září.

Veliká úroda okopanin.

Marseilský atentát.

Oslava 28.října.

Smutný kruhový hon.

Úmrtí člena letopisecké komise.

Očkování proti záškrtu.

Utonutí ruského legionáře.

Výstava knih.

Dne 17.prosince ustaveno bylo z delegátů všech míst- Sdružení D.D. ních spolků sdružení Demokracie Dětem, které má za účel zmírňovati bídu dětí nezaměstnaných a nejchudších rodičů. Příspěvky vybírají se ve valných hromadách a zábavách všech spolků.

Není zde pamětníka takového počasí jako letos. Kromě 2 mrazíků na konci října neklesl teploměr až do konce roku pod nulu. Skoro denně mží a bláto naplňuje ulice. Osení silně vzrůstá a louky jsou koncem prosince zelené jako na jaře. Je obava, aby obilí po napadání sněhu nehnílo. Zima "bez zimy".

Po revisi členy letopisecké komise
zapsal: Soukup Jos. v.r.,
t.č. kronikář.

Ant. Topinka, v.r.
okr. škol. insp.
31.5.1935.

R o k 1935.

Ke konci roku 1934 bralo 35 živitelů rodin poukázky, 45 jich bylo odkázáno na vyživovací akci a 15 pobíralo podporu dle gentského systému. Celkem bylo 55 nezaměstnaných.

Počátek roku. Péče o nezaměstnané a jejich děti.

Min.soc.péče poskytlo zdejším nezaměstnaným přiděl 1800 kg bramborů. Na jednoho člena připadlo 50 kg.

Na mimoř.vyž.akci jen pro děti nezaměst. dalo min. soc.péče à 20 Kč na dítě, celkem 1350 Kč.

V měsíci únoru ukončeno bylo očkování 70 dětí proti záškrtu, které si vyžádalo nákladu 1500 Kč a bylo hrazeno rodiči dětí. Děti nezaměstnaných byly očkovány na účet obce.

Očkování dětí proti záškrtu.

Dne 6.března uctily 85.narozeniny presidenta "Osvooboditele" všechny hasičské sbory v celé republice.

85.narozeniny p.presidenta.

Také zdejší hasič.sbor za účasti všech místních korporací a škol.dětí uspořádal lampionový průvod na "Sytnou", kde zapálena byla hranice. Vzdor tomu, že toho večera byla ohromná sněhová vánice, byla účast na průvodu veliká.

Dne 7. března bylo na školách prázdné, v úřadech se neúřadovalo. Domy byly ozdobeny prapory.

V neděli dne 10. března sehrálo žactvo D.T.J. hru "Tatíčkovy děti". Před divadlem promluvil o mládí tatíčka Masaryka ř. uč. Jos. Soukup.

Také zdejší "Sokol" uctil 85. narozeniny prezidentovy přednáškou "O životním díle Masarykově".

Ve čtvrtek dne 14. března oběsil se ve svém bytě v Praze ing. Tomáš Pokorný, řed. v ministerstvu železnic, radčický rodák. Jím vymřel velice rozvětvený rod Pokorných v Radčicích.

Sebevražda Ing. Tomáše Pokorného.

Dne 23. března byly vysázeny červeně kvetoucí hlohy u školy a u obecního dvora a lípy u kapličky a vpařečku za kovárnou.

Sázení lip a hlohů na vsi.

Ku konci března /29./ přihnala se nad naši obec veliká sněhová bouře, která natropila velkých škod.

Jarní sněhová bouře.

Letošní 1. máj oslaven byl dosti okázalým způsobem. V předvečer sehrála zdejší D.T.J. divad. hru "Udolán".

Oslava 1. máje.

Ve středu na 1. máje uspořádala strana soc. dem. spolu s Křimicemi průvod s hudbou k pomníku padlých a potom tábor lidu na návsi.

Počasí bylo velmi nepříznivé. Za průvodu i při táboru sypal se sněh.

Dne 4. května večer účastnilo se 32 členů a dorostu zdejšího "Sokola" náhlého srazu a pochodu do Kozolup, kdež za účasti přes 300 členů Sokola konána byla přednáška o brannosti národa.

Sokolský sraz.

Dne 19. května konaly se volby do poslanecké sněmovny /v host. u České Lípy/ a do senátu /v host. u Hasmanů/. Volby měly klidný průběh za účasti všech voličů.

Volby do poslanecké sněmovny a do senátu.

Za týden dne 26. května konaly se volby do okres. a zem. zastupitelstva - opět při dvou oddělených voleb. komisích.

V pátek dne 5. července oslaveno výročí upálení M. Jana Husa přednáškou ř. uč. Soukupa před škol. budovou a průvodem na Sytnou, kde byla zapálena hranice.

Oslava M. J. Husa.

V neděli dne 7. července oslaveno bylo 40leté trvání "Všeodborového spolku v Radčicích". V 10 hod.

40 let Všeodborového spolku

dopol.šel průvod spolku a pozvaných korporací k pomníku padlých, kdež po položení věnce pronesl řeč poslanec a starosta města Plzně Luděk Pik.

Pak následovala slav.valná hromada a odpol.konal se v zahradě u České Lípy koncert.

V polovině července opravena byla střecha a dán zděný štít k hasičskému skladišti a opravena a obílena kaplička na návsi.

Oprava hasičského skladiště a kapličky.

Za trvalého sucha začaly v polovině července žně. Obilí vlastně vysychá, nedozrává, takže 5.srpna je po žních, Ovoce, jehož mohla být značná úroda, následkem sucha padá se stromů, a co zbývá, je červivé. Prameny a studně vysychají. Otav není. lq zelí prodává se za 250 Kč.

Nebývalé sucho.

Teprve 2.září - skoro po 3 měsících - začalo trochu vydatněji pršet.

Letošní škol.rok začal dne 2.září. Do obou tříd zdejší školy chodí 67 dětí. Zajímavé je, že když bylo v Radčicích 70 čísel, navštěvovalo zdejší školu 110 dětí. Dnes, kdy čítá obec 140 obyvt.stavení, chodí do školy polovička dřívějšího počtu dětí. Příčinou toho jsou bezdětné rodiny, kterých je tu dnes 24.

Malá populace.

Dne 12.října v časných ranních hodinách sesula se mlýnice zdejšího mlýna, jehož majitelkou byla pí Miluše Kozinová ze Staňkova. Na štěstí si pohroma nevyžádala žádného lidského života. Voda podemlela pískovcové základy 65 roků staré stavby, a tím byl příčinnlivý nájemce mlýna, legionář Alois Rejman, připraven o slušný výdělek. Majitelka chtěla dáti mlýn znovu zříditi, ale když viděla, že by si oprava výžádala velkého nákladu, prodala mlýn Františku Soukupovi, mlynáři v Malesicích za 200000 Kč. *Mlýnice už nikdy neopadne, mlynář obmedl.*

Mlýn se zřítíl.

Večer před 28.říjnem sehrála zdejší jednota "Sokol" divad.hru "Svatba pod pokličkou". Před divadlem promluvil o významu 28.října říd.uč.Jos.Soukup.

Oslava 28.října.

Dne 16.listopadu sehrál dram.t.dbor D.T.J. divad.hru od Sokola-Tůmy "Goralí".

Divadlo.

Dne 21.listopadu začalo se se stravováním škol.dětí. Stravovací akce. Čtrnáct až osmnáct dětí dostávalo 3x týdně po 1/4 l

v. 1870

svařeného mléka a 2 kousky pečiva.

Dne 7. října vystěhován byl ze zdejší obce dělník bez zaměstnání J. Makerlík se ženou a 3mi dětmi do své domovské obce Velkého Boru u Strakonice, jelikož ani nedělal, ani nájmu neplatil.

Vysledkování hodiny.

Ve středu dne 20. listopadu ustaven byl ve zdejší obci branný odbor. Předsedou zvolen Václ. Vočadlo, jednatelem Václ. Dudek a pokl. Jar. Hoblík. Obec. náčelníkem jmenován okr. úřadem por. v zál. Jos. Ruml, rolník čís. 7.

Branný odbor.

Dne 26. listopadu zemřela nejstarší žena v Radčicích, Barbora Jílková, ve stáří 94 let. Do poslední chvíle byla stále čilá. *x. č. 38*

Úmrtí nejstarší ženy v obci.

Na návrh správy školy bylo 8 dětí ošaceno a 2 dostaly obuv od okr. péče o mládež v Plzni. Při sbírce na tuto akci sebráno bylo po vsi 141 Kč a odesláno okr. péči v Plzni.

Ošacovací akce a sbírka.

Západočeské Konsumní Družstvo uspořádalo zde dne 28. listopadu přednášku se světelnými obrazy: Napříč Šumavou.

Přednáška.

Manifestační schůze pro státnost a brannost v Plzni dne 1. prosince účastnili se jako zástupci obce Radčic říd. uč. Jos. Soukup a rol. Jos. Ruml.

Manifest. schůze pro státnost a brannost.

Ve čtvrtek dne 12. prosince pořádal zdejší branný odbor přednášku npor. v zál. Hadravy na tema: Letecké nálety a ochrana obyvatelstva. Účast byla velmi značná.

Přednáška o letec. náletech.

Manifestačního sjezdu hraničářů v Plzni účastnili se za Radčice předseda N. J. Poš. Jos. Soukup, jednatel Vojt. Jílek a člen Jos. Vočadlo.

Manifestační sjezd hraničářů.

V sobotu dne 14. prosince vzdal se pro svůj vysoký věk svého úřadu první prezident republiky T. G. Masaryk, doporučiv za svého nástupce zahr. ministra Dra Eduarda Beneše. Týž byl také ve středu dne 16. prosince ve Vladislavském sále velikou většinou hlasů zvolen za druhého našeho presidenta.

Volba nového presidenta.

O Božím hodu sehrálo zdejší D. T. J. divadelní kruh "Manžel putička".

Divadlo na Boží hod.

Zapsal Soukup Jos. v. r.

t. č. kronikář.

Viděl 30.11.1936.
Ant.Topinka,v.r.
okres.škol.insp.

R o k 1936.

Letošní Nový rok začíná za velmi mírné zimy. Jen tak tak dovezl na Sylvestra V.Dvořák svoji velkou lednici.	Nový rok.
Od 3.ledna pršelo a na horách padal sníh. Následkem toho přišla dne 10.ledna velká voda. Louky byly zaplaveny. Voda zatopila všechny zahrady kolem řeky, a kolem 15.ledna, kdy se dostavil mráz, brusli-la mládež v zahradách jako na velikých kluzištích.	Velká voda.
Dne 11.ledna pořádala D.T.J. maskarní ples /ráz "V cirku"/ a Všeodborový spolek dělnický dne 25. ledna věneček v hostinci "u České Lípy". Při obou zábavách nebyla již taková návštěva jako v letech předcházejících.	Plesy a zábavy.
V letošním lednu zemřely 3 ženy: B.Kocábová, ^{Eva} Šu- _{alstová} chová a B.Kremrová.	Úmrtí v lednu.
Na "Hromnice" pršelo celý den. Voda se opět přeli-la přes navážku.	Mokré "Hromnice".
Dne 8.února pořádal "Sokol" šibřinky na ráz: Když kvetou sakury.	Šibřinky.
Dne 10.února uspořádala D.T.J. přednášku se svě-telnými obrazy: "Dnešní Habeš". Škoda, že při zdařilé přednášce byla jen slabá účast.	Přednáška.
Od 12.února začalo mrznouti a teplota klesla až na -18°C. Narychlo plnily se místní lednice, a mu-silo se také pospíchat, neboť po třech dnech nasta-la již obleva a s ní konec zimy.	Konec zimy.
Letos poprvé konal se dne 22.února hasičský ples za velmi slabé účasti. Jindy zbývalo až 1000 Kč čistého a letos jen tak, že se kryly výlohy.	Ples hasičů.
Na stravovací akci škol.dětí přispěla obec 250, okr.péče 200 a na darech se sešlo 150 Kč.	Stravovací péče.
Dne 29.února konala se v hostinci p.Hasmaná val-ná hromada míst.odboru Nár.Jed.Pošumavské za veli-	Valná hromada N.J.P.

ké účasti. Odbor čítá 125 členů. Je počtem členstva nejpočetnější zdejší korporací.

86.narozeniny presidenta Tomáše G.Masaryka oslaveny byly velkým průvodem krojovaných korporací na vrch Sytnou, kdež po proslovu říd. uč. Jos. Soukupa zapálena byla hranice. Po návratu od hranice se hrála D.T.J. divadel. hra "Od hoďonínské kolébky". Jednotlivé obrazy byly velmi zdařilé.

86.narozeniny
pres. Osvoboditele.

Dne 4. dubna se hrálo D.T.J. divadlo "Zámecké *skazidlo*" za malé účasti.

Na Boží hod dne 12. dubna pořádal "Sokol" pestrý večer s čísly recitačními a cvičebními za značné účasti.

Pestrý večer.

V sobotu dne 18. dubna uspořádalo D.T.J. přednášku "u Lípy" pod názvem "Dnešní Rusko" se světelnými obrazy.

Přednáška.

Zdejší rybářské sdružení zakoupilo v Anglii za 150 Kč násadu 6 cm dlouhých úhořů a vpustilo je v počtu 3300 kusů do zdejší řeky.

Rybí násada.

Dne 25. ledna zmizela opět jedna došková střecha v Radčicích. Paní Honzíková, selka-vdova, dala starou střechu sundati a novou krytinou opatřiti. V celé vesnici zbývají již jen 3 došková stavení.

Došky mizí.

Celý duben bylo chladno, jen ku konci se oteplilo. První máj byl chladný a deštivý.

Stále chladno.

Za vedení por. v zál. Jos. Rumla konáno bylo první cvičení brannosti v neděli dne 10. května.

První branné cvičení.

Už mnoho let nebyl takový máj jako letos. Celý měsíc pršelo a při tom nebylo horko. V lesích je plno hříbků, ale vesměs červivých.

Květen, jaký má být.

V pondělí dne 25. května udála se na řece Dyji na Moravě velká katastrofa. 31 škol. dětí a 1 kočí zahynulo ve vlnách rozvodněné řeky. Školní výlety jsou nyní omezeny.

Katastrofa na řece Dyji.

52.narozeniny presidenta Dra Eduarda Beneše oslaveny byly dne 28. května proslovem a přednáškami v místních spolcích. Škola a jiné budovy byly ozdobeny praporemi.

Oslava 52.narozenin
presid. Ed. Beneše.

Ve středu a ve čtvrtek dne 3. a 4. června přemístěn byl kamenickou firmou Doubek z Plzně pomník padlých od řeky na nové místo, do t. z. v. parečku u kovárny. Náklad činil 1000 Kč. Zahradník, p. Václav Bouzek z Plzně nezištně okolí pomníku pěkně upravil.

Přemístění pomníku padlých.
Úprava pomníku.

Následkem trvalých deštů v květnu a také v červnu narostla bujná tráva na lukách. Za pěkného počasí, které trvalo celý týden, sklídilo se nebývalé množství sena dosti pohodlně.

Bohatá senoseč.

Dne 21. června navštívil pan prezident republiky při žup. sokolském sletu Plzeň. Defilé zúčastnili se všechny krojované korporace Plzeňské i okolní.

E. Bouzek

Pan prezident republiky v Plzni.

V neděli dne 5. července uctěna byla památka upálení Mistra Jana Husa přednáškou říd. uč. Josefa Soukupa, tentokrát na vrchu Sytná. Po zapálení hranice zapěny byly hymny.

Památka M. J. Husa.

Dne 12. července konal se v Radčicích okrskový sjezd spojený se závody. Dopoledne konala se slavnostní valná hromada za účasti žup. činovníků a 8 sborů, při kteréž uděleny byly diplomy 5 členům za nepřetržitou 25letou činnost. Byli to: Jan Hauer, Jos. Kabát, Tomáš Hrdlička, Martin Kristl a Josef Houdek. Odpoledne bylo asanační cvičení, po něm poplach a znázornění požáru školy. V závodech byl první sbor Malesice.

Jubileum hasičského sboru.

Dne 15. srpna byl na pouti u Kijovské kapličky přítomen arcibiskup pražský Dr. Karel Kašpar.

Arcibiskup Dr. Karel Kašpar v Kijově.

Dne 28. srpna zemřel za podezřelých okolností jeden ze dvojčat Zíkových. Poněvadž mezi manžely a jejich příbuznými byly nesváry, byli povoláni četníci, a ve vsi byl způsoben velký rozruch. Pitvou bylo ale zjištěno, že dítě zemřelo zánětem plic. Klidu ale mezi manžely dosaženo nebylo, začali soudem a skončili rozvodem a rozlukou.

Rozvrat v rodině.

Dne 3. září otevřel zdejší hostinský Ant. Fišer velký sál, moderně zařízený, s ústředním topením. Sem se nyní přemístil místní "Sokol", který byl po 17 roků pohromadě v jedné cvič. místnosti s D. T. J. (od r. 1919).

Nový velký sál v Radčicích.

Dne 6. října přistižena byla A. Kubátová z Radčic při krádeži na trhu v Rokycanech a byla i se svou nezle-

Nenechavé ruce.

<p>tilou dcerou,školačkou,uvězněna na 2 měsíce. Obec stále roste,přibývají nové ulice. Bylo potřeba rozmnožit počet veřejných lamp o tři.</p>	<p>Zlepšení veřejného osvětlení.</p>
<p>Dne 12.října ochladilo se tak,že teploměr ráno ukazoval -5°C. Od r. 1775 nebylo takového mrazu v říjnu.</p>	<p>Neobyčejně chladno.</p>
<p>V úterý dne 27.října uspořádal učitelský sbor průvod školní mládeže k pomníku padlých. Děti ozdobily pomník květinami. O významu dne promluvil říd.uč.Jos. Soukup. Dopoledne na den 28.října konala se slavnostní schůze obecního zastupitelstva.</p>	<p>Oslava 28.října.</p>
<p>V neděli dne 8.prosince bylo při "kruhovém honu" 23 střelci zastřeleno 27 zajíců, 4 bažanti, 10 králíků a 20 koroptví.</p>	<p>Kruhový hon.</p>
<p>V sobotu dne 14.listopadu pořádala osvětová komise přednášku ing.Otty Pitteho,prof.vyšší hosp.školy na tema: O penězích se zřetelem k měně československé. Bohužel,návštěva nebyla valná.</p>	<p>Přednáška.</p>
<p>Dne 28.listopadu bylo pokutováno několik zdejších děvčat pokutou 10 Kč,že se zúčastnily jako mladší 16ti let taneční zábavy u Fišerů.</p>	<p>Pokutování 15letých děvčat za tance.</p>
<p>V sobotu dne 28.listopadu uspořádalo zdejší C.P.O. v hostinci u Fišerů zdařilou přednášku plzeňských 35tníků na téma: Ochrana proti náletu na vesnici. Přednášel stavitel Průša a úřed.Škodových závodů Pavlík,oba z Plzně. Návštěva opět byla slabá.</p>	<p>Přednáška.</p>
<p>Mikulášskou zábavu s rozdáváním dárků pořádal dne 5.prosince zdejší "Sokol". Dárkáčtivých ale mnoho nepřišlo.</p>	<p>Mikulášská zábava.</p>
<p>Ten samý den večer vyskočil z podkrovní světničky nemocný stařec Hulec,smrtelně se zranil a za dva dny zemřel v nemocnici.</p>	<p>Smrtelný pád starce.</p>
<p>Obě zdejší tělocvičné složky uspořádaly pro své žactvo vánoční nadílku,spojenou s besídkou a rozdáváním čaje se zákusky.</p>	<p>Vánoční nadílky.</p>
<p>Při prvním bruslení na zamrzlé řece probořil se žák zdejší školy Stanislav Valtr,v místech,kde je řeka značně hluboká. V pravý čas byl zachráněn dělesloužícím četařem Jindřichem Špičkou,který zde</p>	<p>Vojín zachránil tonoucího žáka.</p>

dlel na dovolené.

Zdejší D.T.J. sehrála na Boží hod divadel.hru "Filo-
losof u verpánku", za značné účasti. Divadlo.

Na Silvestra uspořádal zdejší "Sokol" zábavu, spoje-
nou s aktovkou a různými solovými zpěvy a výstupy. Silvestrovská
zábava.
Návštěva ale byla slabá.

Zapsal Soukup Jos, v.r.
t.č.kronikář.

Viděl 20/11.1938.

Ant.Topinka,
okr.šk.insp.

R o k 1937.

Nový rok začal za mírné zimy. Až do 10.ledna trvala Počátek Nové-
obleva, takže šla voda i přes "navážku". ho roku.

Později začalo mrznouti a padati sníh. Ledaři i brus-
laři byli plně zaměstnání. Stráně u Malesic hemžily
se lyžaři.

V lednu pořádal první ples sbor dobrovolných hasičů, Zábavy a val-
v polovině ledna "Sport.kroužek" a 30.ledna všeděl- né hromady
nický ples u Lípy. Rovněž valné hromady Sokola, hasi- v lednu.
čů a D.T.J. konány byly v lednu.

Letos byly školní zprávy vydány až o pololetí a za-
vedeny na zkoušku 8denní pololetní prázdniny. Prázd-
niny se vydařily, počasí bylo pro dětské zimní hry
příznivé. Pololetní
prázdniny.

V sobotu 5.února pořádal zdejší Sokol šibřinky na Šibřinky
ráz: "O pouti u sv.Antoníčka". Četným hostům líbila s dozvuky.
se dekorace a národní tance. V neděli odpoledne ko-
nány byly prvně "dozvuky" za velké účasti Plzeňáků.

Zdejší D.T.J. pořádala 9.února maškarní merendu Maškarní me-
a 20.února "pestrý večer", oba podniky za značné účas- rendu a "pest-
ti. rý večer."

Dne 21.února konala se valná hromada N.J.Poš. Valná hromada
s přednáškou místopř. Poš.J. z Plzně p.V.Straky s přednáškou.
v hostinci "u Hamanů".

Stále se opakující obleva způsobila velkou vodu. Velká voda.

Koncem února zmizely celé louky pod vodou.

87.narozeniny presidenta Osvoboditele oslavil Sokol žákov.div.představením: "Vlast máti až nás zavolá" a Děl.Těl.Jednota druhý den sehrála žák.div. "Honzíček z malé chaloupky".

Oslava narozenin T.G.Masaryka.

V slavnostní schůzi sboru dobrov.hasičů odevzdán byl velitelem Jos.Houdkem diplom čestného člena IV. okrsku st.Jos.Pelouchovi a diplom IV.ceny při závodech zdejšímu sboru.

Diplomy hasič. sboru.

V soboru dne 13.března zemřel maj.velké usedlosti v Radčicích Václav Dvořák,,který vždy štědře podporoval zdejší korporace.

Úmrtí zasloužilého občana.
op 25

Při letošním odvodu branců bylo uznáno schopnými 7 hochů. Vraccjíce se v pořádku z Plzně,položili věnec a květiny k pomníku padlých.

Odvod branců.

V soboru dne 30.března přednášel v host.u Hasmanů prof.Pavel Výborný "O chovu ryb v našich řekách a rybnících",bohužel za slabé účasti posluchačů.

Přednáška osv. komise.

Na Boží hod uspořádala Děl.Těl.Jednota divad.představení "Dva vojáci od muziky".

Divadlo D.T.J.

Ve velkém sále u Fišerů pořádány jsou různými korporacemi,hlavně ale fotbalisty,každou neděli odpoledne čaje. Návštěvníky jsou hlavně Plzeňáci. Příjem má i obecní pokladna.

Odpolední čaje.
(hlavně fotbalisté)

V neděli dne 18.dubna na rozkaz ČOS účastnilo se branného srazu 150 účastníků zdejšího Sokola /skoro 90%/,"mužstvo v poli" - ženy měly přednášku v místnosti o samaritě.

Branný sraz Sokola.

Nedělní poutní zábava,kterou pořádali hasiči dne 25.dubna,skončila skoro prodělkem,neboť přšlo celou neděli.

Poutní zábava.

Letošní duben byl velmi chladný. Mrzlo skoro do 1.května.

Chladný duben.

První máj oslaven byl letos táborem strany českých socialistů na návsi. Účast obecnstva /kromě stráníků/ byla nepatrná.

1.máj. (máje)

Staročeské "Máje" pořádal letos hasičský sbor. Za velmi teplého počasí se slavnost dobře vydařila. Hrubý příjem činil 4600 Kč.

Staročeské "Máje".
2.května/

^{sebedy}
V sobotu dne 5.května pořádala strana nár.socia-
listů divadlo:"Zelené království", které nezištně
sehráli ochotníci z Touškova ve prospěch N.J.P.
Účast ale byla velmi slabá.

Divadlo touškov-
ských ochotníků.

Zdejší CPO uspořádala 8.června přednášku npor.
v zál. Hadravy:"O náletu na vesnici", se 150 svě-
tel.obrazy v host. u České lípy za značné účasti.

Přednáška C.P.O./
(Hadravy)

Letos je veliká úroda píce. Pěkné počasí způso-
bilo, že sena byla sklizena v jednom týdnu.

Hojná úroda
píce.

Ve středu dne 16.června provedeno bylo zatemně-
ní západočeské oblasti, které se dobře povedlo.
Zdejší CPO mělo pohotovost.

Zatemnění celé-
ho čes.západu.

V noci dne 22 června v 1/2 3 hodině hlášen byl si-
rénami nálet na Plzeň. Hlavní den náletu byla
středa dne 23.června. Večer bylo nařízeno zatem-
nění celého kraje až k pohraničí. Pohotovost zdej-
ší CPO, řízená por.v zál.Jos.Rumlem, byla dobrá.
Poplach v naší obci hlášen byl údery na zavěšenou
kolejnici a zvonem na kapliče. Všechny oddíly CPO
fungovaly dobře. Ve službě si zvláště dobře počí-
nali mladí hoši. Ve čtvrtek bylo v náletech pokrač-
čováno. Konečně v 6 hod.večer byl nálet ukonče. Na
Sytné stála protiletadlová baterie maskovaná i sku-
tečná. Chování obecnstva bylo až na malé výjimky
vzorné.

Nálet na Plzeň.
Poplach. *Č.Č.Č.Č.*
CPO.

Proti roku loňskému nebyla zapsána ani polovička
nově přibylých žáků do zdejší školy. /11 dětí/

Úbytek dětí.

Obec pronajala několik míst pod skalami "u Zámeč-
ku" na vekendové chaty za roč.poplately 100 Kč za
jednu chatu. *První chaty ~~u~~ Soukupa (E.21) za 10 Kč ročně. Stojí zde od r. 1936.*

Vekendy pod
"Zámečkem".

Oslava 20.výročí bitvy u Zborova konána byla sou-
časně s oslavou památky ~~upálení~~ M.J.Husa v pondě-
lí dne 5.července přednáškou říd.uč.Jos.Soukupa.
Na Sytné byla zapálena hranice.

Oslava 20.výro-
čí bitvy u Zbo-
rova.

V neděli dne 18.července konáno veřejné cvičení
zdejší Děl.Těl.Jednoty na t.zv. "rejdišti".

Veřejné cvičení
Děl.Těl.Jedn.

Dopoledne byly zkoušky. Odpoledne za pěkného po-
časí vyšel průvod k pomníku padlých a potom za veli-
ké účasti místních i okolních občanů šlo se na cvi-

čiště. Úspěch morální i finanční byl značný.

V pátek dne 30.července podařilo se zdejšímu občanu p.V.Mráčkovi chytit na udici 5 $\frac{1}{4}$ kg štika u jezu. Fotografie šťastného úlovce se štikou ocitla se ve "Večerníku Českého Slova."

Pěkný úlovek.

V úterý dne 10.srpna přihnala se nad naši obec silná bouřka s lijavcem. Po malém ochabnutí rozpoutala se bouře znovu,při níž blesk zapálil domek Jos.Paška a poranil jeho ženu. Motorové stříkačky nemohlo být včas použito,jelikož se den před tím opravovaly četné díly popraskaných hadic,které byly rozloženy po hasičském skladišti. Celá střecha domku shořela.

Požár.

V pátek dne 20.srpna dal do nájmu veškerá pole a všechny louky rol.Frant.Kristl čís.11. Je to již pátá pronajatá usedlost v Radčicích.

Pronájem selské usedlosti.

V úterý 14./9. ve 3 hod. ráno zemřel na zámku v Lánech první prezident československé republiky Tomáš Garik Masaryk. Na veřejných budovách vyvěšeny byly smuteční prapory. Na školní budově spuštěna vlajka do půli žerdi a zůstala tak až do dne pohřbu v úterý dne 21.září.

Tatíček Masaryk zemřel.

Pohřbu presidenta Osvoboditele účastnili se za zdejší Sokol 2 muži a 3 ženy v krojích,za legionáře kap.r.l. v zál. říd.uč.Soukup. (kap. hus. legi).

Pohřeb presidentův a tryzna.

V sobotu dne 25.září uspořádala místní osvětová komise pro protěktorátem obecního zastupitelstva tryznu za zemřelého presidenta. Po proslovu říd.uč.Jos.Soukupa přednesli žáci D.T.J. i Sokola v tělocv.úborech přiléhavé básně a recitace na pietně vyzdobeném jevišti sálu u Fišerů. Výlohy s tím spojené hradila obec.

V sobotu dne 2.října sehráli ochotníci D.T.J. operetku "Tajná láska,"ta mě trápí",za hojné účasti obecnstva.

Divadlo D.T.J.

6.října začalo se shromadným dobýváním bramborů, kterých je letos veliká úroda.

Velká úroda brambor.

Dříve po vybrání ranných bramborů zasívali rolníci nějakou směsku. Letošním rokem zkusili /M.Jílek a V. Haš/ zasázeti květák,a podařilo se jim vypěstovati,

Pěstování karfiolu.

který nezadal vřetatskému.

Na oslavu 28.října sehráli ochotníci různých zdejších korporací ve prospěch hasič.sboru div.hru "Zelené království". Před divadlem měl proslov o významu 28.října jednatel osv.komise Jos.Ruml.

Oslava 28.října.

Poselství ČOS při štafetovém běhu donesli žáci a žacky zdejšího Sokola za 9 minut z Křimic do tělocvičny u Fišerů.

Rozestavený běh ČOS.

Dne 3.října dostavěna byla budova pro ruční stříkačku a potřeby CPO v obecním dvoře.

Budova pro ruč.stříkačku.

Při kruhovém honu v neděli dne 7.listopadu střelilo 27 střelců 36 zajíců, 5 koroptví, 2 králíky a 18 bažantů.

Kruhový hon.

Při "poslední léči" v hostinci "u Lípy" vybral účastník honu říd.uč.Kranda /předseda Jednatel.odboru N.J.Poš.v Plzni/ mezi střelci 300 Kč a odvedl je na stavbu české školy ve Šlovicích.

Dne 1.prosince konala se za předsednictví škol. insp. Ant.Topinky ustavující schůze nové místní školní rady. Předsedou zvolen opět říd.uč.Jos.Soukup. Členové jsou: Jos.Houdek,rol./škol.dozorce/, Karel Prokopec,úředník spořitelny, Karel Velvarský, truhlář, Otilie Rosypalová,učitelka, Petr Vočadlo, zedník. Náhradníci: Vojt.Jílek,rolník, Kadlec Václav,kovář a Václav Archman,dělník.

Nová místní škol.rada.

V neděli dne 21.listopadu sehrálo žactvo D.T.J. div.hru "Zahrada míru a lásky" s úspěchem.

Žák.divad.předst. D/T.J.

Obě zdejší tělocvičné složky uspořádaly svému žactvu vánoční nadílku. Děl.Těl.Jednota dne 19. a Sokol 22.prosince.

Vánoční nadílky žactvu tělocv. složek

Po neplatném zvolení obec.strážníka ve schůzi obec.zastup. v soboru dne 23.prosince,konala se v neděli druhá volba a v té zvolen byl obecním strážníkem F.Kratochvíl z Třemošné 1 rok na zkoušku za odměnu 600 Kč měs. a stejnokroj s přísluš. zbraní.

Volba obec.strážníka.

Letošního roku při lesní probírce vyrobeno bylo 190 m³ palivového dříví. Za odstoupivšího les.dozorce Frant.Hauera,soustr.Škod.záv.,převzal funk-

Užitek obec. lesa.

ci les.hospodáře Václ.Frank,zřízenec st.drah v.v.
Starý rok zakončila pol.organisace čes.social. "Sil- Silvestrov.
vestrovskou zábavou" v host.u Fišerů za velmi ne- zábava.
příznivého počasí. Nepříznivý byl také finanční vý-
sledek.

Zapsal Soukup Jos. v.r.,
t.č. kronikář.

?
šk.insp.
24./1. 1939.

R o k 1938.

- Za slabého mrazíku počíná Nový rok 1938. Počátek roku.
- Dne 4.ledna zavedeno bylo stravování 11 dětí ve Stravovací akce.
škole. Dostávaly mléko a pečivo. Na stravování při-
spěla obec a Okr.péče o mládež.
- V sobotu dne 15.ledna zvolen byl obec zastupitel- Nový strážník.
stvem obecním strážníkem František Kratochvíl z Tře-
mošné za roč.odměnu 6000 Kč a stejnakroj.
- Na počátku ledna konán byl ples sdružených spolků Plesy a zábavy.
dělnických,koncem ledna "Sport,kroužku". V sobotu
dne 12.února pořádal zdejší "Sokol" šihřinky na ráz:
"Ta naše písnička česká". Při nich poprvé na plzeň-
sku tančila se"Československá beseda" v pěkných nár.
krojích.
- 88.narozenin zemřel. presidenta Osvoboditele vzpo- Pietní vzpomín-
menuto bylo v pondělí dne 6.března průvodem sboru ka 88.naroz. T.
dobrovol.hasičů na Sytnou,kde u zapálené hranice měl G.Masaryka.
proslov vzdělavatel sboru říd.učitel Jos.Soukup. Ves
vyzdobena byla prapory.
- Obec věnovala 500 Kč na zakoupení některých spisů Masarykových pro obecní knihovnu.
- Ze soboty na neděli dne 13.března vtrhlo říšskoně- Rakousko připo-
mecké vojsko do Rakouska. Zpráva o tom způsobila jeno k Německu.
u nás velký rozruch.
- Několikráté trestaná zdejší občanka A.Kubátová by- Nenechavé ruce.
la opět potrestána 1 měsíčním nepodmíněným žalářem
za krádež v obchodním domě "Aso" v Plzni.

Ve středu dne 23. března znázorněn byl letecký útok na Plzeň. Bylo nařízeno úplné zatemnění do 11 hod. v noci. Celodenní cvičení ČPO.

V sobotu dne 26. března uspořádala Osvětová komise přednášku odborného učít. K. Tykvarta z Plzně na téma: "O zločinnosti". Velice poučná přednáška konána byla v host. "u České Lípy" za malé účasti. Přednáška "Osvětové komise".

Ze 12 branců, kteří se stavěli k odvodu za Radčice dne 29./III. bylo jich 7 odvedeno. Na zpáteční cestě z Plzně položili věnec k pomníku padlých. Odvod branců.

O pouti dne 24. dubna dopoledne složilo 13 činných členů zdejší hasičského sboru před státní vlajkou slib do rukou velitele sboru. Účast obecnostva byla nepatrná. Hasičská přísaha.

Letošní 1. máj oslavovala strana soc. demokr. na táboru ve Vochově, a v Radčicích malému shromáždění str. českých socialistů přednášel na návsi říd. uč. Bohumil Kranda z Plzně. Manifestace na 1. máje.

V pondělí dne 9. května večer sjel do příkopu u ohrady tesař. mistra Hoblíka s nákl. autem napilý Němec Tür z Piňovan. Z trosek auta odvezen byl těžce zraněný do plzeňské nemocnice. Autom. nehoda.

Zájezd sokolstva do Stříbra zúčastnilo se 32 členů zdejšího Sokola. Netušili, že to byl zájezd poslední. Zájezd Sokola do Stříbra 15./5.

V sobotu dne 21. května v časných hodinách ranních způsobilo veliký rozruch v obci povolání 14 záložníků k "mimořádným voj. opatřením". Mimořádné voj. opatření dne 21./5.

S porozuměním, s výrazem odhodlanosti odcházeli povolání s největším urychlením, aby obsadili ohrožené hranice vlasti.

Ženy na svoje muže, matky na svoje syny a děti na svoje otce byly v těch chvílích hrdy.

54. narozeniny p. presidenta dra Eduarda Beneše oslavila zdejší těl. jednota Sokol tělocvičnou akademií s ukázkami prostných na X. všesokolský slet. Oslava 54. narozenin presidenta dr. Ed. Beneše.

Dne 1. června zakoupil zdejší rolník a tajemník spol. velkostatkářů traktor, aby na statku č. 12. obstarával tažnou sílu. Zároveň si opatřil 2 deputát- První traktor v Radčicích u Emila Wintra. (31 let)

níky Slováky jako pomocníky.

Ve čtvrtek dne 9.června vozil kočí Matěj Bulička písek z lomu vradčickém lese na "navážku". Při zatáčení povozu nad strmou lesní strání spadl vůz i s koňmi do hluboké rokle, kde se oba koně zabili. Rolník Vojtěch Keck z čísla 8 utrpěl tím škodu 15000 Kč.

Neštěstí v lomu.

Zahájení krsů brannosti v neděli dne 26./VI. účastnilo se z Radčic 8 mužů Sokola a 7 mužů Děln. Těl. Jednoty. Výzva týkala se II. zálohy.

Kurs brannosti.

Desátého všesokolského sletu v Praze účastnilo se z Radčic 7 dorostenek, 11 mužů a 15 žen jako cvičících. Celkem bylo v Praze 45 členů.

X. slet všesokolský v Praze.

Světlé památky Mistra Jana Husa vzpomenula zdejší Děln. Těl. Jednota v rámci Osvětové komise dne 5./VII. přednáškou taj. Václ. Vočadly před školní budovou a zapálením hranice na Sytné. Při tom člen hasičského sboru E. Novák vypálil několik zadřilých raket.

Oslava památky M. J. Husa.

Ferdinand

Letošní žně se o dobrých 14 dní opozdily. V druhé polovině července začínají se tu a tam sekati žita a zim. ječmeny. Úroda je velmi slibná.

Opožděné žně.

V neděli dne 17. července konáno bylo krajevé cvičení Děln. Těl. Jednot v Plzni za účasti němec. Atus Union. Byli zde také přítomni 4 ministři.

Cvičení III. kraje Děln. Těl. Jednot v Plzni.

Před tím v sobotu byl konán večer průvod krojovaných korporací, který byl pokažen velikou bouří s lijákem.

Celý srpen byl velmi deštivý, takže sklizeň žňová byla velmi obtížná. Dne 3. srpna snesla se nad naším krajem bouře s lijákem, při kterém padaly kroupy velikosti hrachu. Do večera napršelo 37 mm vody.

Deštivé počasí.

Dne 26. srpna zemřela vdova Anna Franková ve stáří 86 let, jako nejstarší žena v naší obci.

Úmrtí nejstarší ženy v Radčicích.

Dne 3. září vyskytla se u rolníka Vojt. Kecka slintavka a kulhavka, která se potom dosti rychle rozšířila do všech dvorů a domkářských chalup. Několik kusů dobytka hovězího i vepřového musili býti utraceno. Mléko nesmělo být prodáváno.

Slintavka a kulhavka.

Strana Konráda Henleina /Henlajnovci/ vystupňovala své požadavky tak, že dotčena byla suverenita státu. Smutné výročí smrti presidenta Osvoboditele.

Ve středu dne 14. září došlo ke srážkám pohraničních stráží, při čemž bylo na obou stranách mnoho mrtvých a raněných.

Do pondělí dne 19. září narukovalo 40 záložníků z naší obce. 40 záložníků narukovalo.

V pátek dne 23. září v 10 hodin večer nařídil pres. republiky dr. Ed. Beneš mobilisaci záložníků do 40 let a ostatních na svolávací lístky. Nástup děl se velikou rychlostí a ukázněností. Během noci zřízena byla v obec. dvoře a ve 2 hostincích výzbrojná a výstrojná stanice. Všude bylo zřítí nadšení a odhodlanost. Mobilisace všech záložníků do 40 let.

Den 29. září zapsán bude v dějinách republiky černým písmem. Toho dne totiž usnesla se konference čtyř velmocí: Anglie, Francie, Italie a Německa, aby sudetské území postoupeno bylo Německu. Mnichovská konference.

Od 1. do 10. října odděleno bylo od naší republiky 40000 km² se 4^{1/2} mil. obyvatelů, mezi nimiž přes 1 mil. Čechů, Slováků a Karpatorusů. Smutek v národě.

Tisícileté hranice našeho státu byly porušeny a to bez boje. Kronikář se slzami v očích /jako ruský legionář/ vepisuje jako smutnou kapitolu, které v dějinách není rovno.

Byli jsme zrazeni a všemi opuštěni.

Od vyhlášení mobilisace se na zdejší škole nevyučovalo, neboť byla obsazena čsl. vojskem. Rychlý spád událostí.

V úterý dne 4. října ustavena byla nová vláda s gener. Syrovým v čele.

Dne 5. října vzdal se prezident Dr. Ed. Beneš presid. úřadu.

Ve čtvrtek dne 6. října prohlášena byla autonomie Slovenska. Minist. předsedou slov. vlády prohlášen Dr. Tisso. Autonomie Slovenska.

V pondělí dne 10. října obsazen byl Touškov a Chotíkov a zabrán celý les Kijov. Styčné německé hlídky projížděly až naší obcí, a "omylem" zabrána byla i pole na Sytné. Zabraní Touškova, Chotíkova a lesa Kijova.

Letošní 28.říjen, kdy mělo se oslavovati 20. výročí naší samostatnosti, byl prohlášen dnem všedním, v úřadech se pracovalo, ve školách se vyučovalo.

Smutné výročí vyhl. samostatnosti

Dne 2. listopadu přiřkla arbitrážní komise ve Vídni /německo - italská/ nejúrodnější kraje Slovenska a Karpatské Ukrajiny Maďarsku.

Bolestná rána pro Slovensko a Podkarpatskou Rus.

Do Radčic stěhují se uprchlíci z obsazeného území. Počet dětí na škole vzrůstá.

Na základě přípisu o.š.výb. usnesla se m.š. rada, podati žádost z.š. radě o zřízení III. třídy na zdejší škole. Obec. zastupitelstvo se ve schůzi usneslo hraditi věcný náklad s tím spojený, Žádosti ale nebylo vyhověno, neboť počet dětí nedosáhl ještě zák. počtu v jedné třídě 61 dětí.

Snaha o otevření III. třídy na zd. škole.

Ve čtvrtek dne 10. listopadu zasadily školní dívky za vedení třídních učitelů na místě, kde dříve stával pomník padlých, pěknou lípu.

Zasazení "lípy svobody" ~~na místě~~

Posledním zastavením na křížové cestě hraničářů bylo zabránění sousední obce Malesic dne 24. listopadu. Z 576 obyv. bylo při posledním sčítání jen 109 Němců, a z těch byly jen 3 rodiny úplně německé. Přes 40 českých rodin se vystěhovalo. Škola byla uzavřena a některé děti chodily přes hranice do školy zdejší. Dlouho jim to ale německé úřady netrpěly.

Evakuace a zabránění Malesic.

Přílivem uprchlíků, hlavně z Malesic, stoupl počet dětí na škole zdejší na 104.

Velký počet dětí na zdejší škole.

Při kruhovém honu dne 27. 11. zastřeleno bylo 38 zajíců, 9 baž. a 7 králíků.

Kruhový hon.

Dne 30. listopadu zvolen byl třetí prezident republiky Dr. Emil Hácha, 66letý prezident nejv. správ. soudu, rodák z Trhových Svinů.

Nový prezident republiky.

Dne 12. prosince resignoval na úřad starosty obce p. Jos. Panuška a s ním i ost. členové obec. zastup. strany soc. demokratické.

Demise obec. starosty a čl. výb.

Demise ale nebyla nadříz. úřady přijata.

Na Boží hod vánoční měl pohřeb 17letý syn rolníka Mart. Jílka z čís. 26 Zdeněk. * 14. 12. 1932

První pohřeb do Křimic.

Rodiče jeho nepřáli si, aby byl pohřben do půdy

1938
1939

nyní nám cizí, a byl proto pohřben v Křimicích, než bude v naší obci zřízen hřbitov.

Večer na Boží hod sehrál dorost zdejší D.T.J. divad. Divadlo D.T-J. představení "Vstup do srdce zakázán".

Následkem zabránění pohr. lesů stoupla velmi cena dříví. Vynosná dražba v obec. lese. Svědčí o tom dražba dříví na stojato v našem lese, která vynesla přes 11000 Kč při téže výměře jako dřívější léta.

Koncem roku poraženy byly mohutné topoly kolem řeky Prodej topolů u mostu u mostu, za něž utržila obec 2700 Kč.

zapsal Soukup Jos. v.r.
t.č.kronikář.

R o k 1939.

Za mírné zimy začíná Nový rok v nové vlasti, silně zmenšené, ale naší. Je nás méně, bude nás proto více, protože budeme jednotni. Počátek roku

Na valné hromadě dne 7. ledna bylo rozhodnuto, aby místní odbor N.J.P. byl likvidován. Zbylé jmění 300 K dáno na stravování chudých školních dětí a zbytek 105 K dán na obecní knihovnu. Likvidace N.J.P.
řík. jednání posuzování

V sobotu dne 14. ledna konal se v hostinci U České lípy hasičský ples, který byl nazván "hraničářský". Hraničářský ples
Byl velmi četně navštíven.

Celý letošní leden, kromě dvou dnů, nemrzlo. "Ledových Mírný leden žní" nebylo.

V měsíci únoru konaly se 3 plesy. Sprotovního kroužku, Sokola a Vsedělnický, ale všechny byly slabě navštíveny. Plesy v únoru

Při schůzi obec. zastupitelstva dne 20. února bylo rozhodnuto zakoupit pro nový hřbitov v Radčicích pole od slečny Barušky Jílkové a Jos. Peloucha "na klínci" čtverečný sáh za 15 Kč. Bude se zřizovat hřbitov

Na téže schůzi byli zvoleni noví členové Místní osvětové komise: Emil Winter, rolník, Ing Stan. Dobrý a Bohumil Bartoš, zámečnický, Jos. Soukup, říd. uč. jako kni- Nová Osvětová komise

hovník a Jos. Ruml, rolník.

Letos poprvé za dvacet let nebyla pořádána žádná masopustní taneč. zábava. Také "maškary" nechodily. Zlá předtucha nedala lidem se veseliti.

Masopust bez zábavy a maškary

Dne 22. února při seskakování s vozu zlámal si obchodník Jos. Hajajs nohu tak nešťastně, že mu ji po týdnu nad kolenem odňali.

Neštěstí

Ve čtvrtek dne 2. března začalo se s opravami obecního domu č. 18, ve kterém bude na místě býv. konsumu zřízena obecní úřadovna a případně obec. knihovna.

Adaptace obecního domu

Také byt pro strážníka bude ve dvoře upraven.

V úterý dne 14. března rozhodl nový slovenský sněm, že se Slovensko osamostatní a hlavou nového státu zvolen dr. Tiso.

Osudná chvíle naší vlasti

Středa 15. března bude zařazena mezi smutné dny našich dějin. Tohoto dne v 6 hodin ráno, za strašné sněhové vánice vtrhlo do naší obce říšské vojsko, aby obsadilo město Plzeň. S nasazenými bodáky postupují oddíly všech druhů zbraní, aby nám zaručily ochranu Protektorátu.

Obsazení Čech a Moravy něm. vojskem.

Kolem 20. března onemocnělo spalničkami přes 50% žáků zdejší I. třídy. Proto byla I. třída na týden uzavřena a řádně desinfikována.

Epidemie spalniček. Uzavření I. třídy.

v této upravené větě "in salina" na skup. polik od sl. Bar-
bory Jickové a J. Poláčka

v březnu 1939 změna autorsk. linky ČSAD Praha-Toužkov,
provoz Malá Strana i Toužkov patří pl. skup. G. J. J. J.

65/1939

no. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010.

R o k 1 9 4 0 .

Letošní Nový rok začínal za pěkného -14°C mrazíku.	Počátek roku.
V sobotu dne 6.ledna sehrála mládež N.S. /národní souručenství - polit.strana česká/ velmi zdařile divadelní hru "Příklady táhnou". Při četné návštěvě byl i finanční výtěžek dobrý /791 K/.	Divadlo mládeže N.S.
Během vánočních svátků odstěhovalo se několik rodin z Radčic do Plzně - celkem 22 osob.	Pohyb obyvatel.
Mrazy trvají, mnozí říkají, že se opakuje rok 1929. Členové honebního společenstva krmí stále hladovějící zvěř.	Mrazy trvají.
Dne 17.ledna proveden byl ve zdejší obci soupis dojnic, aby mohlo být stanoveno množství mléka, které má být odváděno do sběrny v Plzni.	Soupis a rozdělení množství mléka.
V sobotu dne 20.ledna podřezala se břitvou 74 letá Markéta Pokorná. Následovala své dva bratry, z nichž jeden se zastřelil a druhý oběsil.	Dobrovolný odchod se světa. <i>x 1/2 C</i>
V neděli dne 21.ledna při valné hromadě sboru odevzdán byl diplom rolníku Josefu Pelouchovi, dlouholetému starostovi zdejšího hasičského sboru, kterým byl jmenován čestným starostou okrskovým.	Uznání hasič. pracovníku.
V sobotu dne 3.února pořádán byl ples N.S. u České lípy za hojné návštěvy.	První ples N.S. <i>(vel. zájma. Návštěva soukromých lidí)</i>
Následkem velkých mrazů a nedostatku uhlí byly pololetní prázdniny na školách prodlouženy až do konce února.	Prodloužení pololetních prázdnin.
V sobotu dne 10.února proveden byl soupis všech slepic v obci a zavedeno bylo povinné odvádění vajec. Za každou slepici musí se sběrači odevzdat 60 vajec ročně.	Povinné odvádění vajec.
Dne 12.února zemřel nejstarší muž v obci, výměnkář Martin Jílek ve věku 84 let.	Úmrtí nejstaršího muže v obci.
V sobotu dne 17.února pořádán byl v hostinci u Fišerů sokolský ples za hojné účasti.	Sokolský ples.
Skoro celý únor silně mrzlo. Největší mráz byl dne 21.února, kdy teploměr klesl na -27°C. Spousty ledu byly na potoce od hřbitova až k řece.	Velké mrazy.
Ke konci února dostavila se náhle obleva. Začalo silně sněžit a pršet, takže voda v řece silně stoupala,	Náhlá obleva.

zvláště, když 1 m silný led nemohl roztát.

Celé louky byly ve dvou dnech pod vodou. Později uvolněné ledy nadělaly mnoho škody na stromoví kolem řeky. Velkých škod nadělala voda zahradníkům při plzeňské silnici.

Kaplan

Letošní Boží hod velikonoční připadl na 24. března. Po 20 letech poprvé nehrálo se zde divadlo.

Velikonoční svátky bez divadla.

Ke konci března provedeny byly všude revize obecních, žákovských a učitelských knihoven. Také spolkové knihovny byly zrevidovány.

Revize knihoven.

Dne 28. března prodána byla v dražbě cihelna Sedláková. Koupila ji p. Šindelářová z Domažlic za 151 tisíc K.

Dražba na cihelnu.

Následkem chladna a deštivého počasí opozdily se letos polní práce o celý měsíc. Se setím začalo se kolem 5. dubna.

Pozdní setba.

Dne 14. dubna uspořádal zdejší "Sokol" nedělní odpolední čaj u Fišerů, z jehož výtěžku dáno bylo 200 K na zakoupení ovoc. stromků pro obecní sady a 20 K na obecní knihovnu.

Dar "Sokola".

Při sbírce kovů, která provedena byla v obci dne 18. dubna, sebráno bylo: 1 kg olova, 1,70 kg hliníku, 1/2 kg mědi a 12 kg mosazi.

Sběr ušlechtilých kovů.

Za odebrané dříví na protiletické kryty z našeho obecního lesa zaplatila německá vojenská správa 1200 K. Peníze byly poukázány z Frankfurtu n/M.

Protiletické kryty na Sitné.

Na sv. Marka má se schovat do žita vranka, ale letos se tam neschoval ani vrabec.

Špatný stav osení.

Letošní první máj prošel bez oslav.

1. máj.

Těl. jednota "Sokol" se hrála na Boží hod svatodušní dne 12. května divadelní frašku "Prach a broky" od V. Bárty.

Divadlo těl. jed. "Sokol".

V polovině května podepsali slib věrnosti všichni členové zastupitelstva, míst. školní rady a všichni funkcionáři různých korporací.

Slib věrnosti.

V sobotu dne 18. května se hráli "Baráčníci" z Plzně "u České lípy" divadlo "Česká chaloupka".

Divadlo.

Letos byla slavnost Božího Těla přeložena na neděli.

Slav. Božího Těla.

Čtvrtek byl dnem všedním.

Uspořádaná sbírka na Německý Červený kříž dne 2. a 3. června vynesla ve zdejší obci 638 K.

Sbírka na Německý Červ. kříž

V sobotu dne 8. června se hrála M.N.S. /mládež národního souručenství/ s velkým úspěchem hru "Z českých mlýnů". Hra tato byla v neděli dne 9. června za účasti činnovníků vedení N.S. opakována. Z obou představení, následkem značných výloh, zbylo jen 300 K čistého zisku.

Divadlo M.N.S.

V neděli dne 16. června po 5. hod. odpolední snesla se nad naší obcí nebyvalá bouře s průtrží mračen. Přívaly vody nadělaly velké škody kolem rozvodněného potoka. Ne-ní zde pamětníka takového lijavce. Napršelo 60 mm vody.

Ohromná bouře s lijavcem.

Městskému museu v Plzni darován byl naší obcí pěkně vyřezávaný oltářník z kapličky, která stávala na místě kamen. kříže za Honzíkovic, a nalezené zbraně ze zboura-ného domu u Salzmannů č. 10.

Dar městskému museu v Plzni. (kaplička - kříž)

V sobotu dne 22. června se hráli "Baráčníci" z Plzně v hostinci "u České lípy" divadelní hru "Manžel v kleci".

Divadlo "Baráč-níků."

Dne 23. června za pěkného nedělního odpoledne nahrnulo se do Radčic spousta obecenstva z Plzně. K šesté hodině večer nedostalo se ani v jednom ze tří zdejších hostinců kapky piva.

Znamení doby.

Od 25. června po 10 dnů byly na veřej. budovách zdejší obce vyvěšeny prapory říšské a protektorátní na znamení vítězného zakončení války s Francií.

Vyvěšení pra-porů.

Následkem krutých mrazů v letošní zimě zahynulo na 1000 ovocných stromů obecních. Byly vykáceny a prodány skoro za 5000 K.

Zkáza ovoc. stromů.

Od 1. července vaří pivovary jen 6° pivo.

Slabší pivo.

Dni 5. a 6. července jsou nyní dny všedními. Husových oslav letos nebylo.

Bývalé sváteč-ní dny.

M.N.S. buduje za finanční podpory obce koupaliště "pod zahrádky".

Koupaliště.

Místní ochotníci za režie rolníka Emila Winttra se hrá-li pro hasičský sbor v sobotu dne 13. července Przi-by-szewského drama "Zlaté rouno" s nevšedním úspěchem mo-rálním. Čistý výnos 380 K dán na dluh za motor. stříkač-ku.

Divadlo hasič-ského sboru.

Skoro celý červenec prší a prší. Roste ale hojně ne-
červivých hub. Hříbky jsou ale dosti drahé /1 kg za
28 K/.

Velmi časté
deště.

Smutné jsou následky letošních dlouhotrvajících mrazů. Není ovoce.
Spousta stromů ve zdejších zahradách, zvláště ušlechti-
lých druhů, musila být vykácena. Překrásná třešňová alej
k Plzni zmizela. Ovoce vůbec není a oči dětí hledají o-
jedinělá jablíčka odolnějších druhů.

Také srpen byl skoro celý deštivý. Žňové práce byly
konány s velkými potížemi.

Deštivý srpen.

Veliké jsou nesnáze opatřiti si stavební materiál. Je
citelný nedostatek bytů. Mnozí by rádi stavěli, ale je
velmi těžko opatřiti si cihly, dříví, potřeby k betonová-
ní - hlavně železo.

Nesnáze se sta-
vebním materi-
álem.

Den 15. srpna prohlášen byl dnem všedním, takže oblíbe-
ná pouť v Kijově se nekonala.

Pouť nebyla.

Letošní školní rok byl zahájen dne 2. září. V uč. sboru
je říd. učitel Jos. Soukup, učitelka Otilie Rosypalová,
a výpomoc. učitel Jaroslav Hrabě. Žen. ruč. pracím vyučuje
pí Helena Primasová-Brejchová, řím. katol. nábož. učitel
laik Jaroslav Mach a nábož. českobratr. sl. Ruth Otta-
rová. Škola je 3 třídní a všech dětí je 86. Do školy měš-
ťanské chodí 41 dětí, za které školně a 50 K platí obec.

Počátek škol.
roku.

Od 1. září ubytováno bylo 20 německých vojáků v hostin-
ci u Fišerů.

Ubytování ně-
meckých vojáků.

Počátkem září se velmi oteplilo, takže se mládež i do-
spělí ještě koupali v řece.

Pěkně a teplo.

Hojně narostlo letos otavy, která se mohla za pěkného
počasí dobře sklídit.

Hojná sklizeň
otavy.

Nejstarším mužem v ovcí je nyní 80 letý Jos. Pašek, nej-
starší občankou je jeho žena, které jsou 83 roky.

Nejstarší ob-
čané v obci.

Z ~~okresní~~ knihovny, která počát. roku obsahovala 1064
svazky, musilo býti vyřazeno velké množství knih anglic-
kých, francouzských a židovských spisovatelů. Jelikož
i mnoho českých závadných spisů musilo býti vyloučeno,
zbylo v obecní knihovně 827 svazků.

Revise kniho-
ven.

Druhá polovina září byla opět ve znamení deště.

Deštivé počasí.

Veliká byla letos shánka po bramborech, které se mohly zatím volně prodávati. Maximální cena byla 57 K za 1 q. Velké množství lidí přicházelo sem z Plzně, aby si nějakých napokopali.

Shon po bramborech.

Den 28. září - svátek sv. Václava - byl letos dnem všedním dnem. Ve školách se vyučovalo.

28. září a 28. října všední dny.

V sobotu dne 12. října se hrála M.N.S. veselohra B. Rajské "Zámecké strašidlo" v hostinci "u České lípy" s pěkným výsledkem finančním i morálním.

Divadlo.

Po 15. říjnu nařízena byla první povinná dodávka hovězího dobytka. Musily býti dodány 2 krávy.

Rekvisice krav.

Ve čtvrtek dne 17. října o 1/2 12 hodině noční rozezvucely se sirény v Plzni na znamení leteckého poplachu.

Letecký poplach

Jako po bramborách, tak i po zelných hlávkách byla letos neobyčejná shánka. Spousta malých vozíků stála před selenskými statky, kde Plzeňáci přímo žebrali o několik hlávek zelí.

Shánka po zelí

Dne 28. října začalo sněžití a ve středu dne 30. října leželo již 10 cm sněhu, takže děti mohly sáňkovati. Na "dušičky" /letos den práce a vyučování/ bylo ještě sněhu nad 10 cm, ale již 3. listopadu roztál. Voda se ihned valila přes "navážku."

Ranný sníh.

V noci 4. listopadu strhla se ohromná vichřice, která natropila místy nesmírné škody. Přes 60 stromů v našem našem lese bylo vyráceno.

Veliká vichřice.

Spolek "Baráčníků" z Plzně se hrál "u České lípy" hru "Česká maminka".

Divadlo.

Do soboty dne 23. listopadu musily býti odevzdány obecní kroniky okresnímu úřadu.

Odevzdání obecní kroniky.

V sobotu dne 30. listopadu se hrála Mládež Národního Soutěženství drama od F.X. Svobody "Olga Rubešová" na počest jeho 80 narozenin. Před prvním jednáním přečten byl vlastnoruční dopis básníkovi, který děkoval Mládeži za zaslání mu blahopřání. Úspěch hry byl zdařilý, a také finanční výtěžek byl značný.

Divadlo M.N.S.

Jen málo lidí si mohlo letos opatřiti pečenou husičku k vánocům, neboť husy stouply velice v ceně. Nekrmená

Husy stouply v ceně.

stála 150 až 200 K, za krmenou se platilo až 80 K za 1 kg.

Kruhový hon, který měl býti dne 15. prosince, se nekonal. Kruhový hon se nekonal.
Veškerý odtrh zvířete byl zakázán.

Mrazy, které letos začaly již počátkem prosince, vyvrcholily v polovině měsíce. Teploměr ukazoval také -25°C .
Kruté mrazy.

24. 12. Vzhledem k přísnému zatemnění, konala se letošní půlnoční mše odpoledne.
Půlnoční odpoledne.

Ochotníci hasičského sboru se hráli v sobotu dne 28. prosince /když na Boží hod vánoční se nedostalo povolení/ veselohru "Bílý slon" v hostinci "u České lípy" s velmi pěkným úspěchem. Divadlo.

Letošního roku zemřelo v naší obci 6 mužů, 6 žen a 3 děti, celkem 15 lidí. Všichni jsou pochováni na zdejší hřbitově. Žeň smrti.

Na vánoční svátky bylo pěkné zimní počasí. Za silného mrazu, ale slabého piva zakončen byl letošní poslední den v roce. Ukončení roku.

Zapsal

Soukup Jos. v. r.
t. č. kronikář.

Z á p i s

pro kroniku obce Radčice na r. 1941,

schválený letopiseckou komisí.

1 9 4 1 .

- V hluboké zimě začíná rok 1941. Všude jsou ohromné spousty sněhu. Pro veliké závěje nemohli mlékaři s mlékem do Plzně. V obci byl zřízen velký dřevěný sněhový pluh a místní rolníci s 2 páry potahu protahují silnici až do Plzně.
- Honební společnost přikrmuje hladovou zvěř v krmítkách. Byla také nařízena pracovní povinnost na odklízení sněhu.
- Na školách byly vánoční prázdniny prodlouženy až do 20.ledna. Pololetní prázdniny posunuty byly na 15.únor.
- Na Hromnice, kdy má skřivánek vrznout, uspořádán byl v Radčicích na řece "pod kovárnou" hokejový turnaj o pohár. Ze zúčastněných kroužků Křinice, Radčic, Vejprnic a Vochova zvítězili vochovští.
- V neděli dne 9.února pořádal zdejší Sokol odpolední čaj v hostinci u Fišerů za veliké účasti tancechtivých. Hrubý výtěžek činil 3010 K. Z čistého zisku 900 K dáno bylo 100 K na obecní knihovnu.
- Dne 11.února nastala náhlá obleva. Z vysokého stavu sněhu valily se náhle spousty vody zamrzlým řečištěm. Voda se vylila na louky a plzeňská silnice ocitla se po mnoho dní pod vodou.
- V sobotu dne 22.února uspořádala Mládež Národního Souřezství u Fišerů věneček s pěknou jazz.hudbou.
- V neděli nato pořádal Sokol opět odpolední čaj.
- V pondělí dne 24.února stoupla opět voda v řece tak, že se valila přes plzeňskou silnici.
- Dne 26.února napadlo opět velké množství sněhu.
- Dne 1.března uspořádali křimičtí hudebníci v hostinci u Lípy sousedský věneček.
- V neděli dne 2.března byl u Fišerů zase odpolední čaj - tentokrát s incidentem, při kterém se mládež dorozumívala více rukama než slovy.
- V pondělí dne 3.března zase veliká voda znemožnila dětem, chodícím do Plzně, cestu do školy. Po čtyři dny převážely povozy chodce u Kotíkovského mlýna přes zalitou silnici.
- Počátek roku.
- Spousty sněhu.
- Prodloužené vánoč.prázdniny
- Hokejový turnaj.
- Sokolský čaj.
- Obřeva. Povodeň.
- Věneček M.N.S.
- Dozvuky.
- Druhá povodeň a nový sníh.
- Soused.věneček.
- Čaj u Fišerů s incidentem.
- Třetí velká voda.

15. března, v den druhého výročí zřízení Protektorátu, nařízeno bylo vyvěsiti prapory na veřejných budovách. Rovněž v den německých hrdinů, dne 16. března, byly veřejné budovy ozdobeny prapory. II. výročí Protektorátu.

V úterý dne 18. března vyhrávala Josefům i Pepičkám tříčlenná kapela mladých hochů radčických, učedníků to p. Valenty. Nadějná kapela Josefům.

Na sv. Josefa byla zde návštěvou vyš. hospodářská škola z Plzně, aby shlédla pavilon Jos. Rumla a Vojt. Kecka pro naklíčkování bramborů. Exkurse vyš. hosp. školy z Plzně u Rumlů v Radčicích.

Stavbu projektoval ing. Dr. Hönich z Prahy. Byla na ni poskytnuta subvence v obnosu 6000 K. Naklíčovna je první stavbou toho druhu v západních Čechách a slouží k rychlení sklizně ranných bramborů předklíčkováním. Pojme skoro 50 q bramborové satby, uložené již na podzim na lís-kách. V naklíčovně se udržuje teplota kolem 2°C. V lednu se počne vytápěním teplota zvyšovati až na 10°C, aby byl udržován vlhký vzduch. První naklíčovna.

Brambory postupně vyklíčí, utvoří tuhé zelené klíčky. Takto předklíčené hlízy rychle zakořeňují a uspíší sklizeň bramborů nejméně o 3 týdny, takže se mohou v polovině června sklízeti.

Ve čtvrtek dne 20. března byla zde vojenská komise pro odvody koní a vozů. Ze všech koní byli klasifikováni jenom dva. Odvody koní a vozů.

Letošní jaro marně se snaží zapuditi dlouhotrvající zimou. Ještě 26. března ukazoval teploměr -6°C. Studené jaro.

Na neděli dne 30. března nařízeno bylo okresním úřadem povinné hasičské cvičení. Povinné hasičské cvičení.

31. března dán byl na trvalý odpočinek zdejší říd. učitel Josef Soukup, který zde po 20 let působil a byl po 12 let předsedou míst. škol. rady. Po dlouhá léta byl členem funkcionářem všech místních spolků kulturních a tělovýchovných. *Josef Soukup se přestěhoval do domu manželky, Brabovických čp. 157* Pensionování říd. učitele. *55 let star*

V neděli dne 6. dubna vypukla válka s Jugoslavií. Odpolední zábavy byly odvolány. Válka s Jugoslavií.

Dne 14. dubna byla úředně zastavena činnost Sokola. Zastavení čin-

Veškeré knihy musily býti zapečetěny a nářadí uloženo.

nost Sokola.

V pondělí dne 21.dubna zemřel v Praze kardinál arcibiskup Karel Kašpar.

Úmrtí kard.ar-
cib. Kašpara.

Nejenom březem, ale i dubem byl chladný a skoro stále pršelo.

Chladno a deš-
tivo.

Letos přibylo chovatelů husí a králíků. Proto při dražbě paloučků a trávníků utržilo se letos přes 7000 K, jindy 500 K.

Pronájem past-
vin a trávy.

Ani v květnu nebylo tepleji. V polovině května se si-
ce trochu oteplilo, ale celkem chladno trvá a prší a prší.

Studený máj.

Obecní zastupitelstvo se usnešlo, aby tak zvaná "na-
vážka" byla zbetonovaná - aspoň do poloviny. Těžko se
sháněl cement, ale do poloviny června bylo betonování
skončeno. Vydání činilo 4214.50 K.

Betonování "na-
vážky".

Dne 28.května přihnala se od východu v 1/2 6 hodině
večerní prudká bouře a s ní nebývalé krupobití. Kroupy
jako holubí vejce /Některé jako vlašské ořechy/ rozbily
zeleninu a srážely mnoho slibných květů. Zahradníkům
rozbily všechny nepřikryté skleníky.

Bouře a krupo-
bití.

Slavnost Božího Těla byla opět letos přeložena na ne-
děli a čtvrtek byl všedním a pracovním dnem.

Boží Tělo opět
přeloženo.

Letos se senošeč vydařila. Během 10 dnů byla zvlášť
bohatá úroda sena a za pěkného počasí svežena.

Bohatá sklizeň
sena.

Letošní první letní den se vydařil. Sluníčko uchopilo
se vlády a brzy teploměr vystoupil na 39°C. Na březích
řeky svítila se těla naháčů, z nichž někteří a některé bez
studu procházejí se po vsi.

Krásný 1.letní
den.

V neděli dne 22.června dala se na pochod německá bran-
ná moc proti rudé armádě.

Válka s SSSR.

Velikou újmu utrpěla obec, že nemůže volně prodávati
dříví z obecního lesa.

Nedovolený pro-
dej obec.dříví.

Jelikož nemůže ani pivní dávku vybírat, přichází o znač-
ný obnos, kterým hražena byla četná vydání. Také dražba
na ovoce nesmí být konána.

Počítá se s úbytkem 25000 K.

Za první pololetí letošního roku zemřel 1 muž a 2 děti. Nepatrný po-
čet umrtí.

Ceny životních potřeb:

Ceny životních potřeb regulovány jsou cenovými úřady a vydávány jsou na potravinové lístky

- Brambory 1 kg /nové/4 K, na příděl 80 h,
- Chléb 1 kg2.80 K
- Pečivo /dvojitá houska/ 60 h
- Mléko 1 litr2.20 K
- Maso hovězí 1 kg22, 24, 28 K
- teleoí 1 kg24 K
- vepřové 1 kg22 K /pod rukou 80 - 100 K/
- Sádlo 1 kg22 - 24 K /pod rukou až 150 K/
- Máslo 1 kg40 - 48 K
- Cukr 1 kg 8.20 K
- Káva 1 kg60 K /ale není/
- Mouka 1 kg /jednomletá/ 4 K

1 l obyč.piva 4 K 60 h, plzeň. 8° 5 K 40 h.

Letošního roku začala dovolená ve Škodovce dne 28.červ- Dovolená ve
na a trvala do soboty dne 5.července. Škodových zá-
vodech.

Neveliká byla letos úroda zahradních jahod. Prodával
se kg za 15 K. Třešně se mohly koupiti jen ve sběrně kg Ceny zahrad.ja-
za 15 K,nové brambory kg za 3.50 K. hod,třešní a
bramborů.

Červenec nebyl letos ve znamení velkých veder. Ale ne- Menší příděl
děle dne 13.července se vydařila. Za velikého parna na- piva.
hrnulo se do zdejších hostinců spousty Plzeňáků. Stalo
se však,že za menšího přídělu piva,byly do večera hospody
úplně vypity. Nebylo ani t.zv. "krkací vody" /sodovka,sla-
zená cukerinem/.

O celý měsíc opozdilo se letos dobývání ranných bram- Dobývání na-
borů z naklíčených sazenic. 1 kg prodával se za 2 K. klíčených bram-
borů.
S dobýváním se začalo teprve dne 21.července. Poněvadž
však brambory mohl prodávati jen určitý obchoďník,jezdí-
li sem pro ně cyklisté až z Tlučné,Vejprnic a Sulkova.

Také žně se o celý měsíc opozdily. Úroda nebyla valná. Zpožděné žně.
U polí čekalo plno lidí,a to ze všech vrstev,až bude str-
niště shrabáno.

Vzhledem k válečné době nařízeny byly v obci polní Polní hlídky.

hlídky, které udržovaly spojení s hasičským sborem, který rovněž měl 1 nebo 2 členy v pohotovosti.

V polovině srpna přestal volný prodej kuřiva. Kuřáci dostávají nyní tabák, doutníky a cigarety na mydlenky.

Výdej kuřiva na mydlenky.

Dne 18. srpna musila zdejší obec dopravit do Plzně 200 q bramborů. Musilo se začít s předčasným dobýváním podzimních bramborů.

Časné dobývání ran. bramborů.

Odstřel koroptví nebyl letos vůbec dovolen pro nepatrný jejich stav. Stav zajíců zdá se normální.

Nepatrný stav koroptví.

4.8. Počátkem srpna začala firma Hanselín a Pilvousek z Plzně opravovat mlýnskou stoku. Jsou různé dohady, co se zdejším mlýnem bude.

Oprava mlýnské stoky.

V pondělí dne 22. září začalo se se sčítáním ovocných stromů a keřů radčického katastru. Sčítacím komisařem byl jmenován říd. uč. v. v. Jos. Soukup.

Sčítání ovocného stromová a keřů.

V sobotu dne 27. září vyhlášen byl vyjímečný stav v okresech: Praha, Brno, Olomouc, Mor. Ostrava, Hradec Králové a Kladno.

Stanné právo.

Na den sv. Václava, v neděli dne 28. září, vysvětil vejprnický děkan Jos. Štefek velký betonový kříž na zdejším hřbitově, který již 16. září postavila firma Emanuel Egelmaier Plzeň za 5000 K, kterýžto obnos byl sebrán mezi zdejšími občany. /připojena poznámka: Po náletu 1943 byl kříž povalen, při znovuumístění na podstavci byla pod kříž dána láhev se záznamy z r. 1946. Podepsán zkratkou: Ruml, t. j. kronikář/.

Slavnost svěcení kříže.

Dne 1. října odsouzen byl k smrti předseda protektorátní vlády generál ing. Eliáš.

Předseda vlády odsouzen k smrti.

Dne 2. října uzavřeno bylo Národní divadlo v Praze. Také v ostatních divadlech pražských byla činnost zastavena.

Uzavření Národního divadla.

Obec má z nařízení úřadů dodati z obecního lesa 93 m³ dříví dolového, brusného a palivového.

Povinná dodávka dříví.

Dne 11. října byl rozpuštěn "Sokol" v celém Protektorátu a jmění zabaveno.

Sokol rozpuštěn.

Od 13. října mohli si občané na dřívější záznamy odebrati u obchodníků brambory a tak je uskladniti, aby jim vydržely až do července r. 1942.

Příděl bramborů na přezimování.

Množství zelí bylo letos zničeno suchem a někde myšmi, které se letos na podzim velmi rozmnožily. Špatný stav zelí.

Při nařízeném sčítání dobytka a drůbeže dne 24.října napočteno bylo ve zdejší obci: 133 vepřů, 183 hovězího, 331 husí a 184 kachen. Nové sčítání dobytka, husí a kachen.

Na dušičky bylo skutečně dušičkové počasí. Pršelo a sněžilo, a takové počasí mlhavé a chladné bylo skoro celý měsíc listopad. Dušičkové počasí.

Prosinec začal pěkným mrazíkem, který potrvál několik dní. Hned druhého dne již děti bruslily pod Hemrovic. Mrazivý začátek prosince.

Při sčítání veškerého dobytka a drůbeže dne 4.prosincce napočteno bylo 35 koní, 155 prasat, 191 hovězího, 22 ovčí, 107 koz a 1440 kusů drůbeže. Opětne sčítání dobytka a drůbeže.

5.prosincce mráz polevil a Mikuláš již chodil bez sněhu a po blátě. Teplé počasí potrvalo až do 20.prosincce. Dne 16 prosincce ukazoval teploměr 12°C. Mikuláš bez sněhu a na blátě.

V neděli dne 21.prosincce převzal Vůdce /Adolf Hitler/ sám vrchní velení armády. Vůdce přejímá vrchní velení.

Také vánoční svátky nebyly letos pěkné. Vsude bylo plno bláta. Štědrý večer na blátě.

Vánoční prázdnno na školách bylo letos prodlouženo až do 19.ledna. Vánoční prázdnno na školách.

V posledním desetiletí bylo ve zdejší obci letošního roku nejmenší % úmrtí. Celkem zemřeli letos 2 muži, 1 žena a 2 děti. Obecního pohřebního vozu nebylo letos použito. Malé % úmrtí.

Zapsal

Soukup Jos. v.r., t.č. kronikář.

Rok 1942 .

Za mírné zimy začíná rok 1942 a mlhavé počasí trvá až do 8.ledna, kdy klesl teploměr na -11°C. Nový rok.

V neděli dne 11.ledna konána byla ve zdejší obci sbírka teplého prádla a šatstva pro vojáky na frontě. Dary Sbírká pro němec.vojáky.

přijímali učitelé ve škole.

Obci bylo povoleno prodat 25 m³ palivového dříví z obecního lesa. Dříví se prodávalo po 1/2 m³ ve třech cenových třídách od 50 do 80 K za 1 m³.

Prodej palivového dříví.

Celý letošní leden byl hoden svého jména. Od 8.ledna se denně mrazy stupňovaly, až 23.ledna ukazoval teploměr 32°C pod nulou.

Tuhé mrazy.

V neděli dne 18.ledna konala se v hostinci u České lípy valná hromada zdejšího dobrovolného sboru hasičů, ve které provedeny byly změny některých funkcionářů.

Valná hromada hasičů.

Od 19.ledna byl zastaven volný nákup mléka. Rolníci i chalupníci musili odváděti mléko do sběrny, která byla zřízena v obecním dvoře /t.j. čp. 18 /. Rozdělování obstarával obecní strážník Frant. Kratochvíl.

Sběrna mléka.

Dospělí dostávali 1/8 l, děti do 14 let 1/2 l mléka denně. Samozásobitelé byli na tom rozhodně lépe.

Také únor vyznačoval se letos pěknými mrazy. Za značného množství sněhu dosáhly až -20°C a trvaly skoro do konce měsíce.

Mrazivý únor.

Zima ráčila letos i v březnu, takže ještě 14.března ukazoval teploměr -14°C.

Chladný březen.

Místní mlékař Frant. Beránek potrestán byl pokutou 50000 K - případně 2 měsíci žaláře, že zkrátil sběrnou mléka v Plzni o 1840 l mléka.

Citelná pokuta mlékaře.

Podle ohromných spoust sněhu byla očekávána veliká jarní povodeň. Ale staré pořekadlo: mnoho sněhu - málo vody - se plně osvědčilo. Sv. Matěj a sv. Josef sice s ledy nehnuli, ale první jarní den s nimi zatočil.

Mnoho sněhu - málo vody.

Pomalou stoupala voda, že v neděli dne 22.března šla přes "navážku", ale přes plzeňskou silnici letos voda nešla.

Zvonek se zdejší kapličky, starý přes 180 let, byl dle nařízení v pátek dne 3.dubna sejmut, aby byl odevzdán pro válečné účely. Do věžičky kapličky zavěšen byl zvonek ze hřbitovní kaple. /připojena poznámka kronikáře p.Rumla: Zvonek vrácen zeána Vlátkavy po válce - záznamy v kronice I.str.121 - a umístěn na hřbitově ve zvonici/.

Zvonek se zdejší kapličky sejmut.

Letošní "páni" po rachtání měli potíže s rozdělováním

Odměna "pánů"

náměstí, kde promluvil min. školství Emanuel Moravec.

Ve čtvrtek dne 16. července zabil se při práci ve Škod. Tragická smrt
závodech 41letý tesař z Radčic Jos. Werdan. dělníka.

Dnem 1. srpna ustavena byla ve zdejší obci protisabotážní hlídka z pensistů a invalidů. Placena byla z dobrovolných příspěvků, které byly vybírány po 5 K od každé domácnosti při výdeji potravinových lístků každého zásob. období. Protisabotážní hlídka.

Letošní žně se skoro o celý měsíc opozdily, ale následkem velikých srpnových veder skončily ještě dříve než jindy, kdy začaly normálně. Opožděné žně.

Dne 6. září prodala obec ruční vozovou stříkačku za 7500 K obci Přisednici, okres Zbiroh. Ale na příkaz zem. hasičské jednoty musila obec Přisednice stříkačku vrátit, takže obec naše měla se strojem jenom výlohy. /Z toho zaplatila obec Přisednice 150 K/. Prodej ruční stříkačky vozové.

Dne 17. října musili se dostavit zdejší 20 a 21 letí hoši k odvodu. Kromě jednoho byli uznáni všichni schopnými k pracovní službě v Říši. Odvod 21 a 20 letých hochů.

Protože nesměly býti půjčovány knihy ze žakovské knihovny zdejší obecné školy, založena byla žák. knihovna při zdejší veřejné knihovně obecní. Žakovská knihovna.

Na počátku října letoš. roku obsahovala žák. knihovna 20 knih.

Následkem zavraždění dvou členů němec. pořádkové policie v Plzni byly uzavřeny všechny zábavní podniky a divadlo v Plzni na neurčitou dobu a bylo zakázáno čepovati pivo. V neděli dne 22. listopadu byla proto spousta Plzeňáků v našich hostincích a vypili nám za odpoledne všechno pivo. Zákaz prodeje piva v Plzni od 20/11.

Při prosincovém sčítání hospodářského zvířectva napočteno bylo ve zdejší obci 36 koní, 190 kusů hovězího dobytka, 118 vepřů, 12 ovcí, 47 koz, 745 kusí drůbeže, 155 husí, 70 kachen, 8 krocanů a 871 králíků. Sčítání hospodářského zvířectva.

Ve čtvrtek dne 10. prosince byl pořádán za krásného počasí kruhový hon, při němž bylo zastřeleno třiceti střelci 61 zajíců a 1 bažant. Kruhový hon.

"Poslední léč" nebyla konána.

Dne 12. prosince zemřela nejstarší žena ve zdejší obci Anna Pašková v stáří 83 roků. Úmrtnost a populace.

Během letošního roku zemřelo v Radčicích 13 osob, z toho 4 děti.

Za celý letošní rok narodilo se ve zdejší obci ? dětí. Nově narození. Celý prosinec vůbec nemrzlo. Sníh se ani neukázal a Mírné počasí. i Štědrý den byl ještě bez sněhu.

Zapsal po schválení letopisecké komise
Soukup Jos. v.r.
t.č. kronikář.

Rok 1943 .

S malou nadějí na ukončení hrozná války začíná rok 1943. Začátek roku. I při veliké organizaci zásobovacího aparátu začíná se jeviti nedostatek poživatin a textilií. Rovněž o obuv je nouze.

Skoro každou středu /v hlavní úřední den pro zásobování Středeční fronta před obec. úřadem/ již od časného rána tvořila se před obec. úřadem fronta žadatelů poukazů neb alespoň žádanek na obuv a textilie. Rozumí se samo sebou, že při malém přidělu okr. úřadem, nemohlo se na všechny dostat, a tu často došlo ku scénám, při nichž o nadávky na zásobovacího referenta nebyla nouze.

Následkem velké spotřeby petroleje pro válečné účely začíná se jeviti nouze o petrolej. Petrolej se přiděluje jen těm, kteří nemají elektrické osvětlení a to ještě v nepatrném množství. Nouze o petrolej.

Dne 25. ledna nařízena byla pracovní povinnost pro zdejší občany na lesní práce. Bylo třeba dříví pro doly a na dřevoplyn. Pracovní povinnost.

Po hrozném zápolení dobyli Rusové nazpět dne 3. února města Stalingradu na Volze. Chrabrá německá armáda, čítající 300000 mužů, které velel gen. Paulus, byla velikou přesilou obklíčena a zajata. Byl nařízen 3denní smutek. Kina Stalingrad dobyt rus. vojsky.

a divadla nehrála.

V úterý dne 9. února přijela sem komise z Prahy, která se s majitelem zdejšího mlýna radila o možném zřízení elektrárny.

Komise pro zřízení elektrárny ze zdejšího mlýna.

V druhé polovině února a skoro celý březen bylo stále sucho a větrno. Mnohé studny úplně vyschly a musily být prohlubovány.

Dlouhotrvající sucho a větrno.

V noci dne 14. února ohlašovaly sirény nálet, ale ani v okolí nebyly způsobeny žádné škody.

Nálet.

V 1/2 druhé ráno dne 17. dubna bombardovali nepřátelští letci Dobřany a Novou Ves. Nálet vyžádal si mnoho obětí. Tlak vzduchu poškodil střechy a rozbil četná okna i v naší obci. Několik bomb dopadlo na louky blízko jezu. Časované bomby vybuchovaly ještě v úterý 19. dubna.

Nálet na Dobřany a Novou Ves.

K zahazování kráterů nařízena byla pracovní povinnost od 17 do 60 let.

Pracovní povinnost.

Po své likvidaci o pondělí velikonoční dne 26. dubna věnoval "Sport. kroužek Radčice" obecní knihovně 500 K.

Dar obecní knihovně.

Na 14. květen r. 1943 bude dlouho s hrůzou vzpomínáno. Po jedné hodině v noci rozezvučely se plzeňské sirény a v několika minutách nato začalo strašné bombardování naší obce. Schoulení ve sklepích trnuli jsme všichni hrůzou. Dunivé rány otrásaly každým stavením, umělá mlha smíšená s prachem a kouřem vnikala do sklepů.

Veliký nálet na Radčice.

Za čtvrt hodiny bylo dílo zkázy dokonáno. Sedm usedlostí bylo zničeno a v jejich troskách byl pohřbeno 17 lidí. Jeden hoch byl těžce raněn.

Skoro všechny domy v celé obci byly poškozeny. Na katastro naší obce dopadlo 240 bomb. Velmi poškozen byl také obecní les.

V neděli dne 16. května konán byl státní pohřeb všech obětí náletu. Rakve s pozůstatky všech zahynulých vystaveny byly na velikém katafalku před vilami nad potokem. Po proslovu okr. hejtmana Grabingra, starosty obce Jos. Panušky a říd. učitele Václava Randy, pohřbeni byli zahynulí /kromě rodiny Salzmanovy, kteří byli odvezeni do Rokycan/ na místním hřbitově. K pohřbu se sešlo několik tisíc lidí z celého okolí.

Státní pohřeb obětí náletu.

Na opravu poškozených domů povoláno bylo přes 100 řemeslníků, kteří zde pod vedením stavitele Čapka z Nýřan pracovali skoro do konce roku. Úplně pobořené domy budou vystavěny až po válce.

Oprava poškozených domů.

Věcné škody vyšetřovala zvláštní komise a poškození dostávali peněžitou náhradu.

V polovině letošního srpna začala nebývalá vedra. Některého dne ukazoval teploměr až 50°C na slunci. Bylo brzo po žních, votavy nebudou žádné a ovoce suchem spadlo.

Veliká vedra.

Školní rok 1943-44 zahájen byl 3. září v hostinci u Jílků, jelikož náletem silně poškozená škol. budova nebyla ještě opravena.

Vyučování v hostinci.

V neděli dne 3. října zemřel dlouho neduživý hoch z četné chudé rodiny Jiřík Veselý jako 18letý mládenec. Při úterním pohřbu sešlo se nebývalé množství panen a mládenců, kteří za zvuků hudby doprovodili chudého hochu na místní hřbitov.

Hezký pohřeb.

Za letošního sucha stoupl v ceně zelí v celém plzeňském kraji. Maximální cena byla sice stanovena 50 K za 1 q, ale pod rukou platilo se 200 až 300 K za 1 q.

Velká poptávka po zelí.

Když si potom někdo koupil za 1000 K husu, přišel nedělní oběd na slušný peníz.

Všechny povozy s nákladem zelí z Křimic, Radčic a Vochova dirigovány byly přes Radčice, kdež na místní váze byly váženy a kontrolovány dvěma úředníky hospodářského družstva z Plzně.

Kontrola povozů se zelím.

Na opravy střech po náletu povoláno bylo přes 30 pokrývačů, hlavně z Prahy. Byli to lidé velmi veselí. Jeden z nich svou pěknou "chromatikou" dovedl nás častokrát večer u Fišerů pěkně pobaviti.

Dokončení prací pokrývačských.

Pokrývači s prací nespíchali, ale kdo měl nějakou "mastnou" přímluvu, měl střechu brzy v pořádku. To "obratně" řídil mistr Mandelík, kterému tu přezdívali "Sameták", protože nosil skoro stále sametový kabát.

Úřední dozor při opravách budov po náletu měl stavitel Šmidt, insp. Müller, ing. Kopecký a ing. Gabriel, a bývalý cestmistr Minařík.

Úřední dozor a vedoucí fy Čapek.

Od firmy Čapek byli zde stavitel Baxa, tes.mistr Smazal a jeho syn. Sklenářské práce prováděl Šála z Líní.

Na odhad věcných škod, které byly způsobeny náletem, přijížděl jednou týdně zást. okr. hejtmana vrchní vládní inspektor Behringer, kterému se přezdívalo "nächste Woche", protože vždy sliboval, že se to vyřídí "příští týden".

Odhadce věcných škod.

Během roku zemřelo 6 osob, z toho 4 ženy a 2 muži. Při náletu zahynulo 17 lidí.

Počet úmrtí za rok 1943.

Po schválení letopisecké komise
zapsal

Soukup Jos. v.r.
t.č. kronikář.

R o k 1944.

Celý svět chvěje se pod údery hrozné války. Tentokrát nejsou oběti jen na frontě, ale i v zázemí. A toto je na tom daleko hůř, neboť na frontě jsou evičeni a otužilí vojáci, ale zde napadá nepřítel bezbranné ženy, děti a starce. A proto s počátkem roku jde celým světem touha po ukončení války.

Začátek roku.

Kontrolní komise zajišťují zásoby, ale už i u větších zemědělců zásoby zmizely.

Zásoby docházejí.

Dne 22. února postihl Plzeň pátý nálet. Byl to první nálet denní a trval skoro hodinu /od 12 hod. 28 minut do 13 hod. 25 minut/. Radčice byly opět ušetřeny. Pomy dopadly do lesů u Bolevce.

Pátý nálet na Plzeň.

Po zabrání Sudet přistěhovalo se do Radčic velké množství rodin, takže stoupl počet místního obyvatelstva až na 1202 osoby. Dnes dne 6. března, následkem odchodu pracujících mužů i žen do Říše, klesl počet obyvatel na 1035 osob.

Úbytek obyvatel v Radčicích

Následkem špatného chleba onemocnělo mnoho lidí žaludečními nemocemi. Příděl na lístky nepostačuje - na černý obchod peníze nepostačují - vzezření všeho občanstva

Různé nemoci, nouze o lékaře.

/mimo samozásobitele/ je špatné. Lékařů velmi ubylo a zbylé není možno zavolati - jelikož není benzin. Kdo má povoz, musí si pro lékaře dojetí.

V měsíci dubnu byl přiděl petroleje omezen. Na rodinu, kde nemají elektr. osvětlení, připadá 1/4 l petroleje měsíčně. Svíčky nejsou. Malý přiděl petroleje.

Letošní květen je celkem chladný, ale bez větších srážek. Studený máj.

Nepřítel doráží na Říši od jihu, západu i východu, ale stateční němečtí vojáci ustupují jen krok za krokem. Nepřítel se blíží, ale Říše statečně odolává.

Němci vynalezli strašnou zbraň, nazvanou V₁, jejíž střely dopadají na Londýn a způsobují zděšení nepřátel. V₁.

Nepřítel zvýšil letecký nápor na Říši. Celé stovky ba i tisíce letadel skoro každý den napadá průmyslová města v Německu, Itálii a Maďarsku. My zde slyšíme ve dne i v noci strašlivé detonace. Strašlivé bombardování Říše.

Poněvadž nepřítel zesiluje letecký teror, jsou protiletecké kryty zdokonalovány. Sklepní kryty se opouštějí a zřizují se kryty ve skalách. Po zahoukání sirén stěhují se celé Radčice do skal. Protileteckých krytů přibývá.

Přes veškeré hrůzy války jeví se ve zdejší obci touha po knize. Letošního roku bylo půjčeno nejvíce knih, totiž 3572. Na jednoho čtenáře připadly 33 knihy. Po loňském náletu bylo mnoho knih zničeno nebo poškozeno, přes 100 knih "nevhodných" bylo vyřadeno. Knihovna čítá nyní 922 knih. Žákovská knihovna obsahuje 24 knihy. Místní veřejná knihovna.

Obec i občanstvo knihovnu podporují. Peněz na nákup nových knih je dost, ale knihy nejsou k dostání.

Učitelství sbor na zdejší škole tvoří říd. uč. Václav Randa, který sem přišel z Tatiné, uč. Jaroslav Hrabě a lit. uč. M. Slámová. Katolickému náboženství vyučuje učitel laik J. Mach, který bydlí na Horničce v Křimicích. Náboženství česko-bratrskému vyučuje sl. Ruth Otterová. Učitelství sbor zdejší školy.

O letošních žních dostávali pracující, které si hospodáři přijednali, zvláštní potravinové přídatky. Žňové potravinové lístky.

Úroda byla letos ucházející. Bramborů se urodilo méně.

Dne 16. října prožili Plzeňané a okolí druhý denní nálet /v pořadí šestý/ na Plzeň. Tentokráte byla bombar- Druhý denní nálet na Plzeň

dována Škodovka - byla zasažena lokomotivka, dělovka a slévárna. Také výtopyň ČSD a seřadovací nádraží byly zasaženy. Postiženy byly také obytné čtvrti Roudné, Skvrňan a Lochotín. Nálet, který trval přes dvě hodiny, si vyžádal 26 mrtvých a 61 raněných. Na náš katastr dopadly 4 bomby na pole.

Počátkem prosince bylo nařízeno šetření uhlím, které má šetření uhlím. býti dodáváno jen průmyslovým závodům.

Jeden z nejtěžších náletů postihl Plzeň dne 20. prosince, kdy zasažen byl střed města. Tentokrát bylo 101 mrtvých a 232 raněných. Mnoho veřejných budov bylo zničeno. Jeden z nejtěžších náletů na Plzeň.

O letošních Vánocích nebylo nikde mnoho veselí.

Neveselé Vánoce

Nepřítel se k nám přibližuje se všech stran. Strašlivá přesila americké mašinérie láme statečný odpor německého vojáka.

Český člověk má vystupňovat pracovní povinnost v továrnách a dílnách.

V koncentračních táborech ocitli se z Radčic za politické provinění: Jos. Tomčík, Oldřich Soukup, Alois Tupý, Václav Štefl, Martin Hoblík, Josef Hauer, Eduard Kubát, Josef Liška a Jaroslav Rada.

Koncentrační tábory.

(viz listy str. 98)
a 91

Zapsal

Jos. Soukup, v.r.

t.č. kronikář.

R o k 1945.

S mnohem větší nadějí na ukončení války začíná se za mírné zimy rok 1945. Nový rok.

Do 15. ledna mají odejít na budování zákopů proti nepříteli mladí zemědělci. Úřadem práce byl z naší obce byl povolán čeledín Jos. Veselý a Jaroslav Zýka. Zýka neuposlechnul a byl proto dán do konc. tábora v Německu.

Zemědělci na zákopy.

Dne 13. ledna dostavila se do naší obce hospodářská kontrola, aby zajistila ještě jsoucí zásoby u hospodářů.

Hospodářská kontrola.

Četné pokuty byly nadiktovány.

Místní veřejná knihovna, ve které ještě od náletu z roku 1943 nejsou zasklena okna, byla na měsíc uzavřena, po-
něvadž se místnost nedala vytopiti. Obecní knihovna na čas uzavřena.

Ve středu dne 14. února byl prudký nálet na Plzeň, který trval skoro hodinu. Radčice byly sice ušetřeny, ale lidé v nedokonalých krytech zažili plno úzkostí. Nálet na Plzeň.

Nejhrůznější noc války prožila Plzeň a okolí v březnovém náletu na seřadovací nádraží v Plzni a hlavní nádraží. Přes 1000 mrtvých a raněných stalo se obětí náletu. Hrůzná noc.
17. dubna.

Ve středu dne 18. dubna ve 1/4 na 3 odpoledne vykonán byl již jedenáctý nálet na Plzeň. Tentokrát postižena byla východní část Plzně - hlavně Slovany. Jedenáctý nálet na Plzeň.

Poslední nálet na Plzeň, který přinesl městu i okolí materiální škodu byl dne 24. dubna v úterý od 10 hod. dopoledne a trval přes hodinu. Poslední nálet na Plzeň.

Škodovy závody byly ze 70% zničeny, Skvrňany, Karlov těžce poškozeny.

Ačkoliv nálet byl velmi prudký a provedlo jej přes 1000 letadel, bylo obětí na lidských životech dosti málo /67 mrtvých a 66 raněných. Nálet byl z Anglie hlášen.

Z radčických občanů nepřišel o život nikdo.

Podle úředního zjištění vyžádaly si nálety na Plzeň celkem 951 mrtvých a 982 těžce raněných. Na 500 domů bylo totálně zničeno a 600 těžce poškozeno. Mnohočet dalších domů bylo poškozeno lehčeji.

Bilance všech 12 náletů na Plzeň.

Radčice v den převratu.

Den 5. května r. 1945 utkví dlouho v myslí těch, kteří dosud vedli správu obce Radčic a její zásobování.

Kolem 10. hodiny docházely z Plzně zprávy, že v městě je nezvyklý ruch, zamazávají se německé firmy, někde že vyvěšen byl i československý prapor.

Nebylo sice nic jistého, ale i na budově zdejšího obecního úřadu vyvěšen byl prapor našich barev.

K obecnímu úřadu přicházelo stále větší množství občanů. Ozývaly se hlasy o konci války, o našem osvobození - ale určitého nikdo nic nevěděl.

Ve 12 hodin převzal vedení obecního úřadu zdejší obchodník Jos. Liška, který si jmenoval ještě pět členů Národního výboru.

x) V obci bylo v místních hostincích a ve škole ubytováno asi 180 členů Todtovy organizace. Ti všichni hleděli co nejdříve zmizet i se zásobami. Nejdříve se vytratil jejich důstojníci a po nich i mnozí z mužstva.

Stanovené hlídky Národním výborem přece ještě mnoho zásob, výstroje a výzbroje zajistily.

Večer slyšeli jsme z vysílačky "Svobodná Plzeň" zoufalé volání z Prahy o pomoc. Od Stříbra bylo slyšeti celý den a celou noc silnou dělostřeleckou palbu. Při tom neustále přšelo.

V neděli dne 6.května hukot motorových vozidel zesiloval a po 8.hodině ráno valily se americké tanky po křimické silnici na Plzeň. Ač silně přšelo, kdekdo pospíchal, aby uvítal naše osvoboditele.

x) Todtova organizace byla polovojenská nacistická pracovní služba ('německá'). Někteří z bratří měli pracovní náhrady, během války i v Praze.

R o k 1945.

První dny radosti z našeho znovuosvobození zkaleny byly smutnou událostí. 22 letý Oldřich Kopecký, syn Josefa Kopeckého z Radčic, který se šťastně vrátil z práce v německu, kam byl okupanty násilně poslán, střelil se nešťastnou náhodou z vojenské pušky do krku a vykrvácel. Stalo se tak při noční hlídce u opuštěného světometu nade vsí dne 7. května. Vinu možno spatřovati v tom, že neuměl s puškou zacházeti. Pochován byl za čestné účasti na místní hřbitov dne 10. května 1945. Smrt zastřelením

Místní občané zúčastnili se v prvních dnech převratu hromadně úpravy státní silnice z Křimic do Plzně, která byla posledními leteckými útoky rozbita, aby americká armáda mohla po silnici projížděti. Oprava státní silnice

Národní výbor, který si samovolně v první den převratu vytvořil ^{světo} místní obchodník Josef Liška se dlouho neudržel, neboť jeho složení nebylo schopno plniti úkoly s vedením obce spojené. Tak došlo ku konci měsíce května k první řádné volbě nového národního výboru. Volba byla provedena na návsi veřejným hlasováním zvlášť o každém kandidátu. Josef Liška zvolen nebyl. Volba místního národ. výboru

Dne 27. května konala se první schůze takto zvoleného národního výboru a ustanovení:

Předseda: Josef Panuška, býv. starosta a vlád. komisař,

místopředseda: Bohumil Basl, *moder.*

členové rady: Václav Randa, říd. učitel, Václav Vočadlo, úředník, a Karel Kročák, dělník.

členové výboru: Rudolf Hasman, Milan Minařík, Frant. Jílek, Václav Haš, Jaroslav Krystl, Karel Prokopec, Jaroslav Hrabě, Josef Vlasák, Josef Kopecký, Jaroslav Beránek, Bohumil Šůcha.

Narozeniny /61/ pres. Dr. Ed. Beneše oslaveny byly průvodem a táborákem na návsi. Příležitostný proslov učinil za místní národní výbor p. říd. uč. Václav Randa. Z tábora byl p. presidentovi zaslán pozdravný telegram. Po projevu koncertovala na návsi hudba. Pan president na blaho-

přejný telegram odpověděl dopisem z 11.července 1945:

"Za milé blahopřání, které jste mi zaslali k 28.květnu 1945 a které mě velmi potěšilo, upřímně Vám děkuji".

V Praze, červen 1945.

Vlastnoručně podepsán

Dr.Ed. Beneš.

Ustavení místního Národního tělovýchovného výboru bylo provedeno začátkem měsíce června a sdružuje mládež bývalých tělovýchovných složek "Sokola" a D.T.J. Před-
sedou zvolen říd. uč. p. Václav Randa. Tělovýchovný výbor

Dne 5.června 1945 ubytováno bylo ve zdejší obci v jednotlivých rodinách americké vojsko. Byla to část 16. Americká armáda v obci.

rychlé pancéřové divize 3.armády generála Patona, která dne 6.května obsadila Plzeň. Nezvyklým dojmem působila tato demokratická armáda svým nenuceným a přátelským jednáním. Po dlouhé době opět dostaly zejména děti čokoládu a různé mlsky, pomoranče a j, kteréžto věci nebyly po celou dobu války. Cigarety tak rozdílné od našich válečných cigaret byly vděčným dárkem dospělým. Také jednotlivé části oděvu a obuvi darovali jednotlivci svým hostitelům a tak zakrátko zejména mládež se objevila ve vojenském americkém oděvu.

*v Plzeňské obci
dávají písl. 8, na
místech pančičo=
někdy plápotu (i
vinní).*

Dne 17.června provedena byla v obci sbírka ve prospěch místních obětí nacismu, žalářovaných nebo umučených, která vynesla Kčs 32770,- a rozdělena postiženým resp. jejich pozůstalým. Tato vybraná částka doplněna byla z prostředků kulturního odboru a z různých pokut a prodejů na Kčs 35000,-. Celková částka byla rozdělena podle poměrů jednotlivých postižených mezi 7 případů, z nichž nejmenší podpora činila Kčs 3000,- a nejvíce Kčs 7000,-. Sbírka pro oběti nacismu

Střelba ze žárlivosti měla za následek zákrok četnické stanice z Křimic dne 21.června v čp.100, kde nemocný nájemník Karel Svozil vystřelil z pistole na svoji manželku Annu s níž se rozvádí. On odvezen byl jako nemocný do vězeňské nemocnice, ona s lehčím zraněním do plzeňské všeobecné nemocnice. Střelba ze žárlivosti

V neděli 24.června pohřben byl na zdejším hřbitově Václav Štefl z čp.107, který zemřel dne 16.června v Chebu. Byl zatčen německými okupanty 15.dubna 1943 a mučen v koncentračních věznicích v Drážďanech a Bayreut- Pohřeb oběti nacismu

hu, načež při návratu domů podlehl následkům nelidského týrání. Zanechává ženu a 1 dítě. Pohřbu se zúčastnilo množství místního i okolního občanstva, hasiči, dělnictvo a celý místní národní výbor. Nad hrobem promluvil člen MNV říd. uč. Randa a člen Svazu osvobozených politických vězňů p. Tomáš Beneš z Křimic.

Poprvé opět po řadě let konána byla Husova oslava v předvečer 6. července i s tradičním pálením ohně na vrchu nad Radčicemi. K průvodu, který vyšel ze vsi, připojili se i četní američtí vojáci, kteří se zájmem sledovali celou oslavu včetně písní přednesených u ohně místním občanstvem. Proslov učinil říd. uč. p. Václ. Randa. Po celou dobu okupace nesměla se památka Husova slaviti. Husova oslava

Ve schůzi místního národního výboru bylo dne 2. srpna usneseno, aby veškeré veřejné podniky a zábavy pořádal v zájmu jednotnosti jen místní národní výbor. Pořádání zábav

Staročeské dožinky pořádal místní národní výbor dne 19. srpna za ohromné účasti návštěvníků z Plzně a okolí. Dožinkové scény provedli místní ochotníci a krojovaná mládež s takovým úspěchem, že tyto dožinky opakovali v Plzni na hlavním náměstí. Finanční i morální zisk tohoto podniku byl značný již s ohledem na to, že této pěkné akci přihlíželo i americké vojsko. Zisk kolem 70000 Kčs tvoří základ pro vybudování hřiště. Staročeské dožinky a v Plzni.

Dne 3. září přesídlil obecní kronikář řídící učitel Josef Soukup do nového působiště - rodných Vejprnic. Byl za okupace jako ruský legionář předčasně pensionován a nyní opět nastupuje jako řídící učitel ve Vejprnicích. Obecní kroniku psal od roku 1921 a jeho poslední zápis končí v prvních dnech převratu v květnu 1945. Přesídlení kronikáře

Schůze místního národního výboru ze dne 11. září byla velice obsáhlá. Tak tento den bylo usneseno pronajati obecní kovárnu, která po odstěhování se dosavadního Kováře p. Václava Kadlece do pohraničí byla prázdná p. Karlu Hofmanovi z Bolevce za 1000 Kčs ročně bez polí. Pronájem kovárny, hrobník, školní rada, knihovnická rada

Současně ustanoven nový hrobník po Josefu Sýkorovi, který až dosud hrobnictví zastával. Novým hrobníkem byl ustanoven Josef Hajšman, úrazový důchodce.

V téže schůzi zvolena byla také místní školní rada a to: Václav Randa, říd. uč., Jaroslav Hrabě, učitel, Goesl Frant., díloved., Haš Václav, rolník a Basl Bohumil, montér.

Týž den ustanovena byla také knihovní rada. Předsedou zvolen p. Václav Panuška, jednatelem Josef Frank, pokladníkem Vojtěch Brabec, knihovníkem Jaroslav Hrabě.

Z knihovny bylo vyřazeno 40 knih a brožur s obsahem Knihovna nacistickým nebo odporujícím českému cítění. Naproti tomu se do knihovny vrátila řada knih, které byly u různých čtenářů po dobu okupace v úschově.

Dne 11. září resignoval na předsednictví a členství v místním národním výboru Josef Panuška, zvolený veřejnou volbou na návsi ku konci května. Týž vedl obec skoro 14 let napřed jako obecní starosta, a v době války po rozpuštění obecního zastupitelstva jako vládní komisař. Jeho nástupcem zvolen byl nový člen místního národního výboru František Goesl, dílov. Šk. záv. Nový předseda MNV

Tryzna na paměť úmrtí prvního presidenta republiky T.G. Masaryka konána byla v sále u Fišerů dne 13. září za velice četné návštěvy místního občanstva. Tryzna TGM

Den 25. září byl dnem loučení. Toho dne odešli navždy z naší obce američtí vojáci. Od 5. června t.r. vystřídali se v naší obci příslušníci 16. rychlé pancéřové divise, 2. pěší divise, 8. rychlé pancéřové divise a různé menší jednotky. Se všemi příslušníky těchto částí vycházelo občanstvo v nejlepší shodě a účastnilo se zábav, jež vojáci pořádali v hostinci u Fišerů dosti často. Odchod amer. vojska

Ve školní budově zřídili Američané lékařskou ošetřovnu, která byla bezplatně přístupna i zdejšímu obyvatelstvu a byla jí také v případě potřeby vyhledávána. Na pobyt amerického vojska ve zdejší obci bude dlouho a vždy v dobrém vzpomínáno.

Josef Kubát, dělník z čp. 106 odsouzen byl 29. září t. r. lidovým soudem v Plzni pro udavačství v době okupace k 10letému žaláři, z čehož si odpyká 5 let na nucených pracích. Jeho jmění, t.j. polovina domu čp. 106 v Radčicích propadá ve prospěch státu. Potrestání udavače

V měsíci říjnu vrátil se nám opět zvonek z kapličky na návsi, který musel býti odevzdán z nařízení okupantů pro válečné účely. Z Prahy jej přivezl obecní zaměstnanec Frant. Kratochvíl. Zvon byl nalezen v Praze-Libni na dně Vltavy. Zvon byl zachráněn jako celá řada jiných vzomů českými přístavními dělníky v Praze-Libni při překládání na lodě určené do Hamburku. V nestřežených okamžicích naházeli dělníci některé zvony v překladišti do Vltavy a po skončení války je pak vylovili. Tak byl zachráněn před okupanty i náš zvonek. Nese rok 1721 a nápis "Sit Nomen Domini Benedictum".

Zvonek z kapličky

Poznámka Josefa Rumla, pozdějšího kronikáře: Je umístěn ve zvonici na hřbitově /2.9.1974/ Jos. Ruml.

V dušičkových dnech konána byla na místním hřbitově sbírka pro Českou sociální pomoc, která vynesla 1561,50 Kčs. Částka ta byla odeslána svému účelu.

Hřbitovní sbírka

6. prosince pořádal místní národní výbor "Mikulášskou Zábavu zábavu" v hostinci u Fišerů. Program obstarala mládež soustředěná v místním tělovýchovném výboru. Velice družná zábava setkala se při četné návštěvě se značným úspěchem.

Projevil se silný nedostatek soli, což je pro nás zjev zcela nový, neboť i za okupace byla sůl volná. Nyní bude sůl přidělována na lístky. Není to jen pro dočasné potíže dopravní, jako spíše proto, že odstoupením Podkarpatské Rusi ztratili jsme nejvydatnější solná ložiska.

Nedostatek soli

Po skončení okupace povoleny byly v Čechách čtyři politické strany. Z těch jsou v Radčicích ustaveny prozatím tři a to: Sociálně demokratická a národně socialistická byly obnoveny a nově v místě založena strana komunistická. Bývalá strana agrární a živnostenská povolena nebyla. "Národní souručenství" provedlo v místě svoji likvidaci tím, že pokladní hotovosti kolem 20,- Kčs předalo místní knihovně. Členské příspěvky vybíralo Národní souručenství posledně v roce 1942. Od té doby bylo v nečinnosti.

Politické strany

Místní socialistické strany utvořily se stranou komu-

nistickou koordinací výbor, který má projednávat veškeré otázky společně.

K osídlení pohraničí odešli v letošním roce z obce:	Kolonisace
obecní kovář Václav Kadlec do Piňovan,	pohraničí
zemědělec Václav Pajer " "	
zemědělec J. Felix do Touškova,	
zámečník Jaroslav Vočadlo do Bdeněvsí,	
zedník Matěj Hlavatý do Svatavy,	
zemědělec Josef Kopecký do Střelice.	

Osídlování pohraničí má za následek nedostatek zemědělského dělnictva. Místní hospodáři museli na místě českých zaměstnanců zaměstnávat Němce, ač je obec čistě česká. Proto v místní zásobovací agendě vedeny jsou také potravinové lístky pro Němce. Němci mají menší dávky potravin podle způsobu, který sami zavedli za okupace pro jiné národnosti, zejména židy.

31. prosince konána byla u Fišerů "Silvestrovská zábava". Do půl noci byl pestrý pořad za účinkování místní mládeže i dospělých, který pobavil značný počet návštěvníků. Po půl noci byl tanec do časných ranních hodin.

Za značné veselosti a vzájemného přání všeho dobra do Nového roku, končil se starý rok 1945.

Rok velikého utrpení a veliké radosti z nově nabyté svobody.

Zapsal Václav Vočadlo
t.č.kronikář

R o k 1946

S důvěrou v lepší život vstupujeme do roku 1946, ale opět s jistou obavou, neboť poměry se natolik změnily, že budeme si muset na ně pomalu zvykat.

To týká se především cen životních potřeb. Ceny a mzdy byly totiž dnem 10. listopadu 1945 upraveny a přizpůsobeny dnešním poměrům.

Peněžní vklady byly v listopadu 1945 vázány a každý z nás začal s novou měnou Kčs 500,- na osobu.

Uvádím v přehledu ceny nejběžnějších životních potřeb

před 10. listopadem 1945 a ceny k 1. lednu 1946:

Ceny Kčs

10.11.1945 - 1.1.1946

Mléko plnotučné	2,20	5,50
" ošetřené /odtučněné/	1,80	2,30
Tvaroh měkký	10,-	25,-
" tvrdý	10,-	30,-
Máslo selské	32,80	88,-
" čajové	35,20	94,-
Margarin /umělý tuk/	19,-	43,-
Cukr	8,-	15,70
Mouka hladká	3,70	5,80
" krupičková	4,20	7,-
" bramborová	6,-	12,-
Hrách	7,20	9,20
Kroupy	4,75	6,20
Krupice	4,80	6,20
Těstoviny	8,40	13,60
Kávéové náhražky	9,60	15,70
Sůl	2,60	5,70
Chléb 1 kg	2,80	4,80
Pečivo 100g	0,70	1,20
Umělý med	10,80	13,80
Droždí	15,-	50,-
Ocet	3,-	5,-
Lih	5,80	8,50
Petrolej	3,80	10,60
Víno	28,-	84,-
Lihoviny	52,-	104,90
Perník	10,-	24,-
Svíčky	20,-	51,-
Vejce	1,20	3,75
Zápalky	0,40	1,-
Olej stolní	28,-	53,-
Brambory	11,10	1,63
Mýdlový prášek	8,80	15,-
Mýdlo 1 kus	0,80	2,30
Sádlo	28,-	74,-
Ovesné vločky	6,-	7,70
Cikorie	9,-	18,-
Maso vepřové	18,- - 23,-	53,- - 60,-
" hovězí	18,- - 26,-	44,- - 60,-
" telecí	17,- - 26,-	39,- - 55,-
" uzené	23,- - 30,-	74,- - 86,-
Sádlo syrové	17,-	55,-
Tlačenka	30,-	76,-
Salám tyrolský	36,-	74,-
Vuřty	20,-	50,-
Jaternice	19,-	46,-
Jelita	18,-	44,-
Salám obyčejný	18,-	50,-
Játra	24,-	52,-
Skopové maso	18,- - 28,-	43,- - 59,-

Ke dni 1.ledna byl v obci proveden soupis domácího zvířectva. Podle něho je zde 42 koní, hovězího 157, vepřového 105, ovce 1, koz a kozlů 65, slepic a kohoutů 522, husí a houserů 57, kachen 14, krocánů 6, perliček 6. Domácí zvířectvo

Dne 10.ledna došlo k místnímu sloučení tělovýchovných spolků "Sokol a DTJ" až dosud spolupracujících společně v místním Národním tělovýchovném výboru. Utvořen byl sjednocený Sokol. Ústřední výbory tělovýchovných organizací se zatím o celostátním sloučení všech tělovýchovných spolků dohodnouti nemohou. Sokol a DTJ

V sobotu 26.ledna uspořádala místní organizace komunistické strany přednášku o Sovětském rusku. Přednášku proslovil za četné účasti Dr Ing Zimmerman, který nedlouho před tím ze SSSR přijel. Přednáška o SSSR

K 1.únoru splnili místní zemědělci dodávkovou povinnost následovně: chlebové obilí 86%, ječmen 65%, oves 40%, brambory 87%. Hovězího masa odvedli 7486 kg, vepřového masa 1362 kg. Dodávku masa musí splniti ještě dodáním 4521 kg hovězího a 3544 kg vepřového masa. Je třeba uvést, že tato dodávka se opozdila proto, že od 12.prosince 1945 je příhon dobytka na městská jatka omezen pro nadbytek nabídky. Je to v důsledku malé zásoby krmiva. Dodávková povinnost zemědělců

31.ledna usnesl se místní národní výbor na obecním rozpočtu, který vykazuje celkovou potřebu 140850 Kčs. Úhrada je 111350 Kčs. Schodek Kčs 29500,- bude uhrazen 140% přírážkou k dani čínžovní a 300% k daním ostatním. Přírážky k dani čínžovní rozpočteny jsou částkou 3752,80 Kčs, k daním ostatním 36870,30 Kčs. V tom není obsažen rozpočet školní. Obecní rozpočet

V téže schůzi usnensl se národní výbor na zavedení dávek a to z divadel 10%, ze zábav 20% ze vstupného. Mimo to zavedena dávka z karet a to z hráče 2,- Kčs.

Národní výbor vyhověl žádosti p. Ant. Lepšího, kadeřníka z Plzně, a vyměnil s ním louku. Obec dala na výměnu svoji louku č.k. 854/1 ve výměře 2429 m² pod Zámečkem, kterou užíval obecní kovář a dostala za ni louku č.k. 56 za mostem ke Křimicům o výměře 3424 m². Výměna louky

Dnes na louce č.k. 854/1 pod Zámečkem stojí pod. dílna čp. 59.

Podle soupisu, provedeného k 1. únoru je v obci 163 čísel popisných. Nouzových a weekendových domků a chat taktéž obydlených je v odvodu obce 24. V uvedených 163 čp. je 168 obytných budov. Celkem tedy s nouzovými domky 192 obytné objekty. V těch bydlí 312 domácností s 921 osobami. Bytů je celkem 319 a to: o 1 místnosti 111, o 2 místn. 147, o 3 místn. 51, o 4 místn. 9, o 5 místn. 1. Vlastní vodovod má 27 bytů, elektriku 159, ústřední topení 4 byty. Studní je v obci 156. Leteckými útoky během války bylo úplně zničeno 7 budov o 13 bytech, těžce poškozeno 47 budov o 64 bytech a lehce poškozeno 105 budov o 169 bytech.

V úterý 19. února uspořádal "Sokol" v hostinci u Fišerů tryznu za svého bývalého starostu Martina Hoblíka, mistra tesařského, za okupace dne 24. července 1944 němcí zatčeného, který po věznění v Terezíně, Golnově a Hamburku, zemřel 19. února 1945 v Hamburku. Tryzny se zúčastnilo četné místní občanstvo. Umučenému bylo uděleno čestné členství místního Sokola in memoriam.

Tryzna za
Martina Hoblíka.

(viz listy 84)

Ve středu kolem jedné hodiny polední přehnal se přes obec silná zimní bouře. Vichřice se sněhem, blýskáním a hřměním na štěstí velkých škod na krytinách střech a stromoví nezpůsobila /20.2.1946/.

20.2.1946

Svatý Matěj byl letos líný. Led nesekal, poněvadž žáný nebyl, ale také jej nedělal. Počasí bylo již jarní. V noci mrazíky kolem 5 stupňů, ve dne až 10° tepla. 1. března bylo již viděti v polích oráče. V polovici února prováděli skřiváci již pravé koncerty.

První oráči

Na začátku února rozlita byla již voda ze řečiště na lukách a chybělo jen několik centimetrů, aby se přelila u Plzně přes silnici.

3.2.1946

Jez u mlýna, který byl již částečně pobořen proto, že nebyl celá léta udržován a také snad proto, že utrpěl otřesy z blízkosti dopadlých bomb byl již vodou zcela rozebrán a úplně zničen.

Stržený jez

V důsledku velkého poklesu říční hladiny projevil se v mnohých studních nedostatek vody.

Okresní národní výbor v Plzni přidělil místnímu ha- Hasičské auto

sičskému sboru dodávkové auto po německé armádě za část- Hasičské
ku 6000,- Kčs, které po úpravě bude sloužiti účelněji auto
než dosud. Tak od 2. března 1946 je místní hasičský sbor
majitelem vlastního auta.

Letošní masopust svojí délkou plně vynahradil tance- Masopust
chtivé mládeži újmu po celou dobu okupace trvajících. Za
velkých návštěv pořádány byly 3 plesy a to 19. ledna "Ha-
sičský", 16. února sokolské "Šibřinky" ráz "Pod slovan-
skou lípou", a 2. března "Maškarní". Dosud je v platnos-
ti usnesení místního národního výboru, že veškeré akce
pořádá národní výbor a proto i tyto 3 akce byly konány
národním výborem. Na sokolských "Šibřinkách" účinkující
hudba p. Uhlíře z Plzně účtovala za jednu hodinu a jedno-
ho hudebníka 80,- Kčs. Trochu drahé pobavení. Vstupné či-
nilo 30,- Kčs, u druhých zábav 25,- Kčs. Masopust zakončen
byl v úterý 5. března masopustní "merendou", které předchá-
zel průvod masek po vsi s doprovodem hudby. Hudebníci ob-
lečení v ženské oděvy vyhrávali v některých statcích, na-
čež masopust zakončen v přeplněném sále u Fišerů.

Ve středu dne 6. března v předvečer 96 narozenin presi- Masarykova
denta Osvoboditele T. G. Masaryka, zapálil hasičský sbor vatra
na návrší nade vsí oslavnou vatru, při níž učinil proslov
vzdělavatel hasičského sboru Josef Panuška. Báseň "Dobry
lodivod" přednesl student Václav Vránek. Pěkně se vyjí-
mala přednesená píseň "Teče voda, teče..." na pozoun a kříd-
lovku, která zaznívala ze tmy opodál planoucího ohně. Lásku
a věrnost Masarykovi a jeho dílu dosvědčilo místní občan-
stvo hojnou účastí. Po zapění národní hymny byla pěkná
oslava skončena.

V sobotu 16. března sehráli mladí příslušníci "Sokola" Divadelní
veselohru "Tři kroky ode mne". Vzhledem k tomu, že bylo představení
to první divadlo, které se od okupace pořádalo, byla účast
asi 130 osob slabá. Také snad i divadelní kus byl nevhod-
ně vybrán.

V pátek 22. března předal p. Josef Václav, zásobovací Odchod záso-
tajemník, vyživovací agendu místního národního výboru, bovovacího ta-
aby se odebral na svoje dřívější působiště k finanční jemníka
stráži. Pan Václav přišel do zdejší obce 2. listopadu

1940, když byla česká finanční stráž zrušena, a po celou dobu staral se poctivě o záležitosti zásobovací.

7. dubna objevily se první vlaštovky. Jaro je tady. První vlaštovky
Krásné počasí trvá.

V pondělí 15. dubna oznámil p. Rudolf Kloubek, holič Bomba v studni čp. 31
z čp. 31, že při čištění studně přišel ve studni na bombu. Povoláný odborník s četou trestanců zjistil, že se nejedná o bombu, ale z doby náletu v r. 1943 o spadlou ozdobnou kouli, která byla na čerpadle připevněna.

Potřeba řádného cvičiště a hřiště je v obci stále Cvičiště
více pocítována. Není však vhodných pozemků. Výbor "Sokola" se rozhodl, že tuto otázku rozřeší a pověřil některé své členy, aby navázali styky s majiteli pozemků na katastru obce Křimice za posledními domky směrem k Malesicům a řece. Pokud je známo, zvolená komise s majiteli pozemků jednala, ale k dohodě nedošlo. Tak je obec zatím opět bez cvičiště.

V soboru 13. dubna sehrály školní děti v sále u Fišerů Dětské divadlo
divadelní představení "Matka vlast". Proslov před představením učinil místní učitel p. Jaroslav Hrabě.
Úspěch finanční i morální velice dobrý.

Dne 20. dubna sehráno bylo další divadelní představení. Další divadlo
Místní "Sokol" sehrál veselohru "Uzel". Souhra dobrá. I zde velice pěkný úspěch.

Sbírka pro "Pomoc Slezsku" uspořádaná v obci 21. dubna Pomoc Slezsku
na vynesla 2880,80 Kčs.

V úterý 23. dubna započato bylo s osázením pěti polí- Osázení lesa
ček získaných obcí výměnou za louky. Osázeno bylo asi 8000 borovic. Práci provedli většinou členové a členky místní komunistické organizace bezplatně jako dobrovolnou pracovní povinnost. Celkem byla osázena výměra 7014 m². Políčka nachází se za t.zv. "Šajbou" a jejich dřívějšími majiteli byli: Václav Wolmut z čp. 2, Marie Hauerová z čp. 14, Tomáš Ulč z čp. 19, Vavřinec Kromar/ nebo Kromar - nelze dobře přečíst/ z čp. 31 a Josef Pošta čp. 1.

Ve čtvrtek 25. dubna znovu postaven byl na místním Kříž na hřbitově
hřbitově žulový kříž, který byl při leteckém útoku dne

14.května 1943 poražen. Práci provedli bezplatně členové místní organizace sociálně demokratické. Do spodu kříže vložen byl pamětní zápis se stručným vylíčením událostí posledních let, který sepsal učitel Jaroslav Hrabě.

V pátek 26.dubna bylo u vojenského odvodu 6 místních příslušníků ročníku 1924. Všichni byli odvedeni. U pomníku padlých položili věnec a kytici. Odvody

V noci z 28.na 29.dubna byla bouřka spojená s malým deštěm. Je to první dešť po dvou měsících, neboť v březnu ani dubnu vyjma malé přehánky na Velký pátek dne 19.dubna nepršelo. Konečně dešť

Tři svatby v jeden den se tak brzy nepovedou. Dne 27.dubna měli svatbu: Tři svatby

Zdeňka Zachová a Otta Jílek,
Věra Lišková a Jaroslav Růžička,
Terezie Kronforstová a Jaroslav Běloch.

Místní rada osvětová byla ustavena dne 29.dubna následovně: Jaroslav Hrabě, Josef Frank, Karel Kříž, Vojtěch Brabec, Václav Vočadlo, František Zámek, Emil Winter, Václav Archman /? špatně čitelné/, Jaroslav Kadlec, Václav Randa, Jaroslav Krystl, Václav Zuska, Ladislav Vávra, Jaroslav Martínek, Václav Panuška. Předsedou zvolen učitel Jaroslav Hrabě. Osvětová rada

Smuteční tryzna za oběti války uspořádal místní národní výbor v neděli 5.května v sále u Fišerů. Smuteční tryzna

Den Vítězství 9.května byl dnem svátečního klidu. Uspořádán byl tábor lidu na návsi, jemuž předcházela průvod obcí. Průvodu se zúčastnilo 195 mužů, 126 žen, krojovaných 45, diváků asi 50. Po táboru, na němž přečteno poselství pres. Dr.Ed.Beneše, koncertovala hudba. Odpoledne uspořádán byl v hostinci u Fišerů koncert, který byl slabě navštíven. Oslava vítězství

V první polovině měsíce května založena byla v obci čtvrtá politická strana a to Československá strana lidová. Založení strany lidové

V neděli dne 19.května uspořádala lidová strana Národní pouť do Kyjova. Této pouti, která byla navštíve-

na četnými procesími z Plzně i okolí, měl být přítomen i mons. Stašek, ale nedostavil se. Dopoledne byly v kapliče bohoslužby, odpoledne na prostranství před křížem poblíže kapličky - kázání.

Při této příležitosti byla nákladem některých věřících opravena kaplička na návsi. Opravu prováděl František Kratochvíl a Jan Hauer. Při této opravě bylo shledáno, že kříž na stříšce kapličky je poškozen. Byl úmysl tento kříž vyměnit za nový, ale bylo zjištěno, že sochy i kříž na kapličce jsou chráněny památkovým úřadem a proto muselo býti od výměny upuštěno a provedena jen prozatímní úprava. Bude nutno v příhodné době jej dáti opravit odborníkovi.

Dne 22. května konečně přišly dešťové přehánky. Po mnoha týdnech sucha byl již největší čas na déšť, aby úroda byla zachráněna. Zejména zelné sazenice volají po dešti. Zemědělci si stěžují, že co nezničí na zeli dřepčící, zničí sucho. Jak tvrdí zemědělci-pěstitelé zelí, rozmnožili se dřepčící vlivem pěstování řepky. Budou prý žádati, aby v okolí zelném bylo od setí řepky upuštěno.

V neděli dne 26. května 1946 provedeny byly volby do Ústavodárného národního shromáždění. Ve zdejší obci bylo zapsáno celkem 636 voličů. Z toho mužů 299 a žen 337. Překážka volebního práva vyslovena byla u 7 zapsaných, voliškých průkazů do cizích obcí vystaveno bylo 28. Zbylo oprávněných voličů celkem 602. Z těch volilo mužů 273 a žen 316, na cizí volišké průkazy 4, dohromady 593.

Z toho obdrželi:

Kand. č. 1	Komunistická strana	360	hlasů,
2	Lidová strana	53	"
3	Sociální demokraté	79	"
4	Národní socialisté	97	"

Neplatné hlasy 4.

Poněvadž výsledky voleb do N.S. jsou směrodatné i pro Volby a MNV zastoupení jednotlivých stran v místních národních výborech složených až doposud podle paritního zastoupení, sešel se dne 25. června národní výbor, aby podle těchto voleb přidělil jednotlivé mandáty stranám.

Podle počtu obyvatel z roku 1930 /800/ má místní národní výbor 15 členů. Volební číslo činilo 37. Obdrželi:

Komunistická strana	mandátů 9,	zbytek hlasů 27,
Lidová strana	" 1,	" " 16,
Sociální demokraté	" 2,	" " 5,
Národní socialisté	" 3,	" " 23.

Patnáctý mandát obsadili národní socialisté, kteří spolu s lidovou stranou měli největší zbytek, takže měli celkem v národním výboru 4 zástupce.

9.června konány byly opět po 9ti létech "Staročeské máje". Staročeské máje se v Radčicích vyznačují vždy původním provedením textovým i celkovým uspořádáním a proto i letos byly hojně navštíveny. Celkový čistý zisk byl přes 30000 Kčs. Staročeské máje

Ve středu 5.června natáčeny byly jednotlivé oddíly pořadu "Májí" plzeňským rozhlasem na zvukový pás a v sobotu 8.června odpoledne vysílány.

Dne 27.června rozhodl se místní národní výbor odprodati obecní pastušku místnímu kováři p.^{Karel}Hofmanovi za 30430,-Kčs, který z ní zřídí kovárnu. Poslední obecní pastýř p.^{Jos}Vojta se odstěhoval do pohraničí a plemeníky mají nyní v opatrování sami zemědělci. Prodej pastušky

V pátek 5.července sešel se nový národní výbor zvolený podle docílených hlasů při volbách z 26.května. Ve výboru zasedají: Nový MNV

za komunistickou stranu: Goesl Frant., Hauer František, Randa Václav, Rada Josef, Martínek Jaroslav, Ing Dobrý Stanislav, Kermes Karel, Beránková Jana, Šmídl Frant.,

za lidovou stranu: Winter Emil,

za sociální demokraty: Vlasák Josef, a Krystl Jaroslav,

za národní socialisty: Prokopec Karel, Hoblík Jaroslav,

Šůcha Bohumír.

Předsedou národního výboru zvolen za KSČ Goesl František, místopředsedou za nár.soc. Hoblík Jaroslav.

Tvrdé ovoce z obecních sadů prodáno pí Marii Cubrové za celkovou částku 3200,-Kčs. Letošní úroda ovoce Prodej ovoce

je velice dobrá, zejména švestek bude dosti. Jablka však červiví a hnijí na stromech.

Žně s ohledem na suché jarní počasí nebyly natolik žně zpožděny, jak se předpokládalo. Počasí jakoby chtělo nahraditi co zmeškalo na vláze, nakonec se ukázalo natolik příznivé, že žňové práce započaly asi jen s týdenním zpožděním. Veškeré ohilí bylo včas svezeno do stodál. Všude byl pocítován nedostatek zemědělského dělnictva, takže zemědělci museli opravdu napjati veškeré síly, aby žňové práce zvládli.

K oslavě 28. října sehráno bylo za četné návštěvy divadelní představení "Vesnický zrádce". Byla tohra ze života venkova za poslední války. Zdá se, že podobné hry jsou ještě předčasné, neboť není dostatečného odstupu pro posouzení všech jevů, které doprovází každá mimořádná událost, zejména válka.

8. listopadu obdržel místní národní výbor od likvidační komise americké armády náhradu za ubytování amerického vojska v Radčicích, již se místní občané jímž náhrada náležela zřekli ve prospěch obce. Celkem obdržela obec 45200,- Kčs. Náhrada za ubytování vojska

Obvodní lékař pro zdejší obec je v Líněch. Tento stav nemůže přirozeně vyhovovati proto, že obec je v sousedství Plzně, a proto usnesl se národní výbor 3. prosince, aby žádáno bylo přivtělení obce do obvodu stát. lékaře v Plzni. Stát. obvodní lékař

Odstěhováním se obecního pastýře bylo by poprvé odpadlo i tradiční vánoční vytrubování. Aby se tato tradice nepřerušila, ujalo se tohoto zvyku rodičovské sdružení, které o Štědrý den učinilo sbírku ve prospěch nejpotřebnějších školních dětí. Sběrka vynesla 3210,50 Kčs. Z toho vyplaceno trubačům 400,- Kčs, takže čistý zisk činil 2810,50 Kčs. Vánoční vytrubování

31. prosince zemřel náhle "radčický kat" Petr Mastný ve věku 43 let. Upil se. Mastný dělal při "Staročeských májích" kata naposled letos 9. června. Náhlé úmrtí

Ku konci roku uspořádán byl ve zdejším revíru kruhový hon. Uloveno bylo 70 zajíců, 2 bažanti, 11 králíků. Kruhový hon

Honu se zúčastnilo 22 střelců.

Končíme rok 1946 a tu stručně opakujeme několik dat, které nás zajímají:

Dne 1.ledna 1946 bylo v místě 908 obyvatel a 18 Němců /služebných/. Dne 31.prosince 1946 bylo zde 856 obyvatel, 4 Němci /služební/. Podle věku bylo 106 dětí do 6 let, 58 dětí do 12 let, 107 osob od 12 do 20 let, 585 osob přes 20 let.

Přítel obyvatelel

Během roku zemřelo 5 mužů, 2 ženy, 1 dítě.

Narodilo se 8 hochů a 9 dívek.

Svateb bylo v roce 1946 celkem 7.

Nejstarší obyvatelé obce jsou:

Fišerová Anna, bývalá hostinská, nar. 6.7.1861, nyní
výměnkářka v čp. 15,

Josef Pech, bývalý obecní pastýř, nar. 19.12.1862,

Josefa Dobrá, nar. 28.4.1863, /sestra A.Fišerové/.

Život naší obce byl po celý rok klidný bez zvláštních událostí. Bylo by si přáteli, aby tomu bylo tak i v roce příštím, ve kterém nás čekají úkoly při provádění dvouletky uzákoněné pro zlepšení úrovně našeho lidu.

R o k 1947.

Letošní rok byl pro nás pokud jde o počasí katastrofálním. Zima byla podle tvrzení odborníků nejhorší zimou za posledních 500 let, ne snad velkými mrazy, ale délkou. Pak přišlo suché období, neboť od měsíce dubna až do listopadu nepršelo, což mělo za následek velkou neúrodu, kterou budeme dlouho hospodářsky pociťovat.

Nepříznivý rok

Podle sčítání domácího zvířectva k 1.lednu 1947 je v obci 38 koní, 148 kusů hovězího dobytka, 81 vepřů, 653 slepic, 103 kohouti, 66 husí a houserů, 4 krocani.

Domácí zvířectvo

V neděli 19.ledna konala se poslední valná hromada "Rybářského sdružení", na které bylo usneseno sloučiti se s "Rybářským spolkem" v Křimicích. "Rybářské sdružení" působilo v Radčicích téměř 20 let, neboť první jeho ustavující schůze byla konána 20.března 1927. Při lik-

Rybářské sdružení-likvidace

vidaci bylo usneseno, aby pokladní hotovost v nových nevázaných penězích /kolem 5000 Kčs/ byla věnována místní knihovně. Spolkový inventář, jakož i vázané vklady kolem 17000,-Kčs připadly Rybářskému spolku v Křimicích.

V neděli 3. února konal nejstarší místní dělnický spolek "Všeodborový spolek dělnický v Radčicích" valnou hromadu. Historie spolku od založení v roce 1895 je velmi bohatá. V přítomné době sdružuje spolek asi 30 členů a zaměřil svoji činnost jen na pohřební podpory. Všeodborový spolek vychoval celou řadu dělnických pracovníků, kteří pokračují v činnosti v místních dělnických organizacích.

4. února vykonána byla hospodářskou kontrolou náhlá prohlídka v obci za účelem zjištění počtu chovaných slepic, která měla za následek, že okresní národní výbor v Plzni vyměřil pokuty v celkové výši 18150,-Kčs.

Letošní masopust byl krátký a proto také plesů bylo málo. 11. ledna hasičský, 25. ledna komunistický a 15. února maškarní ples "Sokola". V úterý masopustní uspořádána poslední zábava, jejíž výnos připadl pro potřeby místní rady osvětové.

Měsíc leden i únor vyznačoval se nadměrnými mrazy. Počátkem února po mrazivých vlnách až -25°C, přišel sníh. Přikryl důkladnou peřinou všechna pole. Podle zpráv byla prý letošní zima šestkrát tužší než loni, kdy bylo průměrně naměřeno 1 stupeň pod nulou. Napadaná vrstva sněhu přiměla členy místního loveckého klubu, aby zásypem a krmelci předešli uhynutí lovné zvěře. Teprve kolem 20. února nastalo oteplení, ale sníh jen pomalu schází, neboť v noci jsou ještě malé mrazíky.

V rámci oslav 97. výročí narození T.G. Masaryka uspořádala místní rada osvětová v neděli dne 9. března dvě divadelní představení a to odpoledne i večer. Sehrána byla věčně krásná Jiráskova "Lucerna, jejíž provedení bylo překvapením pro četné návštěvníky. Velice pěkná souhra, jakož i výprava, na níž se svojí prací podílel Ladislav Vávra a Josef Rada, uspokojila četné obecnstvo z místa i okolí. V hlavních rolích vynikla kněžna pí. Winterové a učitelský mládenec p. uč. Hraběte.

Vzpomínkový proslov na T.G.Masaryka před zahájením představení učinil p.Václav Randa, říd. učitel.

16. března rozepisují se denní noviny o povodních a je Povodeň tomu tak. Okolo Plzně je nepřehledné jezero. Řeky se vylily ze svých koryt. U Kalikovského mlýna na okresní silnici do Radčic je rozlita řeka v délce 300 m přes silnici. 15. března v 16,30 hod. chtěl do Radčic projít na kole poštovní posel Jaroslav Martínek z Radčic. Proud ho strhl s kola a hrozilo mu utonutí. Spojenými silami, mezi nimiž byl i jeho otec Jaroslav Martínek, pokrývač z Plzně, byl po delší době Martínek vytažen. Taška s poštou zůstala však v dravém proudu.

V pátek 28. března jednala na obecním úřadě komise zemského národního výboru z Prahy o obnově náletem ze 14. května 1943 pobořených domů. Obnova domů

V sobotu 29. března opakována byla Jiráskova "Lucerna" za účasti návštěvníků z Malesic a Křimic. Návštěva byla již slabší, ale úspěch velice pěkný přes to, že vybralo se již pouze 3185,- Kčs. Opakování "Lucerny"

V pátek 4. dubna uspořádala místní rada osvětová přednášku Dr. Frid. Macháčka, měst. archiváře z Plzně, o minulosti Radčic. Velice pěkná a zajímavá přednáška zasloužila si větší účast. Přednáška

Sobota 5. dubna byla nešťastným dnem třem místním občanům, neboť mistr tesařský Jaroslav Hoblík pořezal se na cirkulační pile na pravé ruce, zemědělec a povozník Boh. Beran přejel byl vlastním povozem a utrpěl zlomení žeber, student Jaroslav Liška si při kopané v Plzni zlomil nohu. Všichni byli převezeni do plzeňské nemocnice. Tři úrazy

V prvních dnech měsíce dubna přilétly první vlaštovky, neboť po tuhé zimě ukázalo se pěkné jarní počasí. Vlaštovky

V pátek 11. dubna předstoupili před odvodní komisi v Plzni čtyři branci ročníku 1925. Všichni byli odvedeni. K pomníku padlých položili kytici. Odvodny

V sobotu 12. dubna pořádala místní rada osvětová přednášku v host. u Fišerů na thema: "Pěstování ovocných stromů a ničení jejich škůdců". Přednášel ovoc. referent J.S.Č.Z. p. Babánek z Plzně. Škoda, že byla malá účast. Přednáška

V pondělí 14. dubna započalo 10 vojínů a jeden podporučík od ženijního pluku z ^{Táboře} Plzně s obnovou povodní zničeného mostu směrem na Křinice. Oprava mostu

V úterý 15. dubna zasadili příslušníci místní organizace komunistické strany československa přes 60 třešní a višni na silnici pod Zámečkem, které zakoupili z prostředků organizace. Práci s tím spojenou včetně porážení stromů na kůly a jejich přípravu, vykopání děr a pod. provedli zdarma v dobrovolné pracovní povinnosti. Sazení třešní KSC

Věstník ONV Plzeň-venkov ze dne 15. dubna uvádí přehled o příjmech a vydání České sociální pomoci v obvodu ONV Plzeň-venkov. Česká sociální pomoc

V celkovém přehledu je uvedeno, že tento celý okres vybral na příspěvcích Kčs 620144,90 a na podporách vyplaceno bylo " 1,173842,50 , takže na podporách bylo vyplaceno více než se v okresu přijalo o 553727,60 Kčs.

Jak se projevil výsledek v Radčicích:

Na příspěvcích vybráno v Radčicích Kčs 16247,70,
na podporách do Radčic vyplaceno " 4710,-

Časopis "Nový den" ze dne 27. dubna přinesl tuto zprávu: "Vojáci postavili nový most v Radčicích. Při letošní povodni byl v Radčicích zničen most přes řeku Mži. Finanční náklad na zřízení nového mostu byl by pro obec téměř neúnosný. Na žádost MNV v Radčicích uvolnilo vojenské velitelství ženijního pluku v Táboře 10 vojínů a tito, pod vedením podporučíka Pfefera zhotovení nového mostu právě dokončují v rekordním čase 14 dní. Materiál dala obec z vlastních prostředků. Je to jeden z mnoha krásných počinů naší armády a radčické občanstvo uchová tento krásný čin ve vděčné paměti. Ušetří totiž vojenská správa obci několik desítek tisíc Kčs". Tolik zpráva. K tomu dodáváme:

Dokončení opravy mostu

Na obnovu mostu věnovala Okresní záložna hospodářská v Plzni 5000,-Kčs a zbytek byl uhrazen z peněz, jichž se místní občané zřekli za ubytování amerických vojáků.

Otevření obnoveného mostu oslaveno bylo průvodem hudby a občanstva u mostu, kde společně s vojínů po proslovu předsedy MNV Fr. Goesla zazpívána "Píseň práce", načež po

1944

pohoštění vojínů na rozloučenou konána byla taneční zábava. Vojíni se odstěhovali ihned druhý den 27. dubna a týž den rozprodáváno bylo také dříví, které při obnově mostu nemohlo býti upotřebeno. Tento prodej zavládl příčinu k nespokojenosti, neboť všichni uchazeči nemohli býti poděleni.

1. květen oslavili příslušníci jednotlivých politických stran v průvodech svých stran v Plzni. V místě uspořádala místní organizace komunistické strany československa taneční a zábavní pořad u Fišerů. 1. květen

MNV oznámil vyhláškou ze dne 10. května, že ve sbírka
spěch fondu pro postavení památníku americké armády
v Plzni, bylo vybráno v místě 3160,- Kčs. Z toho věnovali
občané 1760,- Kčs, MNV 500,- Kčs, místní rada osvětová
500,- Kčs, "Sokol" 200,- Kčs a místní komunistická
strana 200,- Kčs. Celková částka byla odeslána fondu do
Spořitelny města Plzně.

Ve čtvrtek 8. května přednášeli členové četnické stanice z Křimic v hostinci u Fišerů o dopravním řádu. Přednáška nebyla dosti navštívena. (Měl mládežník Adolf Haukeš). Přednáška

V sobotu 10. května uspořádána byla u Fišerů oslava vítězství ve druhé světové válce. Proslov doprovázený recitacemi přednesl p. uč. Jaroslav Hrabě. Mimo to byl oslavný večer zpestřen hrou na housle a klavír. Účast zarážející - pouze 57 osob včetně školních dětí. Oslava Vítězství

V úterý 13. května uspořádal místní národní výbor na místním hřbitově vzpomínku na oběti náletu na Radčice 14. 5. 1943. Za účasti členů národního výboru, občanstva a školní mládeže, přednesl proslov předseda MNV Frant. Goesl. Vzpomínka na oběti náletu

Časopis "Nový den" ze dne 14. 5. přinesl obsažnou vzpomínku na čtvrté výročí bombardování Radčic pod nadpisem "Hrůza v Radčicích otevřela lidská srdce."

V sobotu 17. května uspořádal místní národní výbor veřejnou schůzi občanstva v hostinci u Fišerů, na níž podána byla zpráva o činnosti místního národního výboru a projednány různé návrhy ze zřad občanstva. Zejména projednána byla záležitost uzavření slepé ulice vedoucí od Fišerovic spasku u domků p. Vlasáka a Ptáčka. Veřejná schůze občanstva

O této otázce bude znova jednáno. Vysloveno bylo přání, aby se podobné schůze s občanstvem pořádaly častěji.

Při sčítání lidu dne 24.května 1947 bylo zjištěno, že Sčítání lidu že v Radčicích žilo 878 osob. Z toho 860 Čechů, 3 Němci, 9 Slováků, 5 Maďarů, 1 Rus. Němci a Maďaři byli v té době zařazeni u místních rolníků jako zemědělství dělníci.

V sobotu 31.května uspořádala místní rada osvětová 63.nar. Dr. večer na oslavu 63.narozenin p.pres.Dr.Ed.Beneše. Ed. Beneše

V pásmu projevů proslovených jím za dobu války z Londýna oživily se vzpomínky na doby, kdy u rozhlasových přijímačů tajně sledovalo se každé jeho slovo, na která se dnes již zapomíná. Tomu také nasvědčovala účast 88 osob i se školáky.

Koncem května objeveno bylo v usedlosti p.Frant,Bouč- Skladiště látek
ka v čp.16 skladiště látek, které si zde uskladnil pl- látek
zeňský obchodník Bohumil Večla Frant.Krtička. Šlo celkem o 218 balíků po 60 metrech kepru a pilotu v ceně 196200,-Kčs. Příklad bude mít soudní dohru.

Věstník ONV Plzeň-venkov ze dne 1.7.1947 přinesl na str. 144 tuto zprávu: Uznání p. min. školství a osvěty

"Všechny kulturní a školské pracovníky potěšilo, že ministr školství a osvěty vyslovil zvláštní dík a uznání za pilnost a vynikající pracovní a výchovné výsledky našim školám v Radčicích, Štáhlavicích, Třemošné a Spáleném Poříčí."

V témže čísle na str. 142 se píše:

"Ocenění a uznání práce nejpříčinlivějších škol:

Výnosem č.t. 128052/47-II/3 ze dne 6.června 1947 vyslovil pan ministr školství a osvěty k Týdnu dětské radosti 1947 zvláštní dík a uznání obecné škole v Radčicích, v Štáhlavicích, Třemošné-Sklárna a měšťanské škole ve Spáleném Poříčí /žactvu i učitelstvu těchto škol/ za mimořádnou píli, úspěšnou práci, vynikající prospěch, jakož i za příkladné chování žactva".

Zmíněný výnos zní takto:

"Milí žáci a žákyňe, dostávám zprávy o tom, jak jste pracovali v tomto školním roce. Dovídám se, že jste se v celku opravdově přičiňovali, abyste odstranili mezery ve

svém vzdělání, vzniklé vinou okupace. Těší mě, že vedle učení pečujete i o to, aby z vás vyrostli nejen vzdělání a tělesně zdatní, ale i ušlechtilí a sebevědomí příslušníci národa a státu. Za všechnu tuto práci vám i vašim učitelům děkuji a přeji vám, aby nastávající prázdniny byly pro vás dobou radostí a oddechu od školní práce. Očekávám, že všichni, zvláště pak vy, kteří jste nebo budete na venkově, pomůžete o prázdninách podle svých sil českému rolníku při zajišťování chleba pro celý národ. Podle zpráv školních inspektorů zvláště vynikly v tomto školním roce dále uvedené školy mimořádnou pílí, úspěšnou prací a vynikajícím prospěchem, jakož i příkladným chováním žactva. Vyslovuji těmto školám, jejich žactvu i učitelstvu v 'Týdnu dětské radosti' 1947 za jejich přičinění a vynikající výsledky pracovní i výchovné svůj zvláštní dík a uznání. Zvláště děkuji těm školám, které dosáhly vynikajících výsledků za ztížených podmínek pracovních, zejména školám v pohraničí a v územích postižených válečnými událostmi.

Práce a úspěchy těchto nechtě jsou příkladem všem ostatním.

V Praze, 6. června 1947.

Dr. Jaroslav Stránský
ministr školství a osvěty.

K tomuto uznání jež se místní škole dostalo poznamenávám, že na škole působí jako řídící učitel p. Václav Randa a učitel p. Jaroslav Hrabě.

V pondělí 9. června ~~1947~~ započato bylo s opravou školní budovy, která byla při náletu dne 14. 5. 1943 těžce poškozena. Práce musí být skončena do počátku nového školního roku. Oprava školy

Časopis "Nový den" ze dne 26. 7. 1947 přinesl tuto zprávu: "Pravěký pohřeb českého původu v Radčicích. Na staveništi p. Jos. Panušky v Radčicích byl v těchto dnech objeven pravěký pohřeb, na který majitel ihned upozornil městské historické museum v Plzni. Při výzkumu bylo zjištěno, že jde o pohřeb českého původu, a to ještě z prvých počátků vsi Radčic, kdy způsob pohřbívání se dál ještě podle starých slovanských zvyků. Pohřbívávali tehdy u cest a na rozcestích, ukládajíce zemře-

Pravěký pohřeb

čj. 120

lé do mělkého hrobu bez rakve, naznak, pohledem vždy k východu. U hlav radčického pohřbu bylo nalezeno pět stříbrných náušnic, dvě po levé straně, tři po pravé. Je to počet nadmíru veliký, zpravidla se vyskytuje náušnice jen jedna. Pohřeb datuje ves Radčice do devátého až desátého století, je to jedna ze starých vsí, které vznikaly v době prvního osídlování Plzeňska českým živlem."

Ke zprávě třeba dodat:

V týž den, t.j. 26.7. vykopána byla na tomtéž staveništi druhá kostra a za účasti p. Čtrnácta a dvou pomocníků z plzeňského městského historického musea očištěna od zemi a fotografována. Zachovalá lebka se zdravými zuby odnesena do musejních sbírek. Ostatní pozůstatky uloženy na místním hřbitově. U této kostry značné velikosti nebyly nalezeny žádné ozdoby.

14. července konal místní národní výbor schůzi, na níž Bytové jednotky projednával návrh na stavbu bytových jednotek v rámci stavebí obnovy obce.

Místní osvětová rada rozdělila ve schůzi, konané dne 15. srpna, finanční výsledek svých podniků za léta 1945 až 1947 následovně: Místní rada osvětová

Místní škole na vnitřní zařízení a školní pomůcky	Kčs	40000,-
hasičskému sboru	"	25000,-
tělocvičné jednotě "Sokol"	"	35000,-
obecní knihovně	"	5000,-
na zakoupení ovocných stromků	"	5000,-

Jak je patrné, projevila se účelnost usnesení místního národního výboru, že pořádání všech místních podniků je vyhraženo národnímu výboru, resp. místní radě osvětové.

Částka určená na zakoupení ovocných stromů má býti použita na založení nového sadu u příležitosti oslav 50. výročí otevření místní školy.

13. září uspořádala tělocvičná jednota "Sokol" pod záštitou místní rady osvětové v hostinci p. Fišera vzpomínku na pres. Osloboditele T. G. Masaryka. O významu T. G. Masaryka promluvil p. insp. Kuba z Plzně. Vzpomínka na T. G. Masaryka

5. listopadu poprvé od měsíce dubna letošního roku přišel déšť, na který se nedočkavě čekalo. Rolníci vyjeli do polí zacratí strniště, která namnoze ještě na polích stála. Déšť

listopadu hořelo v Radčickém mlýně, který upravuje Oheň ve mlýně je pro svoje potřeby fa Kamenický zl.závod z Plzně. Škoda na uskladněném zboží činila 40-50000,-Kčs. Hašení požáru se zúčastnil místní hasičský sbor, který oheň lokalisoval, takže se na budovy nerozšířil.

25.listopadu konala se v kyjovské kapliče svatba sl. Svatba v Ky- Zdeňky Boučkové z Radčic čp.16. ^{Byla to první svatba} jovské kapli pokud se pamatují v této kapliče. ^{a Janu Hanuš z Plzně}

V polovině prosince přišly silné mrazy a sníh, ale Velká voda již 22.prosince začlo pršet a přšelo ve dne v noci až do 29.prosince. Voda vystoupila v řece ze břehů a rozlila se po lukách i přes silnici u Plzně.

Obvyklé vánoční vytrubování uspořádalo opět rodičov- Vánoční trou- ské sdružení. bení

Na rozloučení se starým rokem uspořádal "Sokol" Sil- Zábava vestrovskou zábavu u Fišerů.

V roce 1947 zemřelo v obci: 2 muži a jedna žena. Narodilo se 9 hochů a 10 dívek.

Obytných budov postaveno 5.

V oblasti mlékárny ZKD, kam obec Radčice přináležejí, umístili se dodavatelé mléka z Radčic v roce 1947 na druhém místě, což je velký úspěch. Při rozpočítání dodaného mléka průměrně na krávu a den, umístili se dodavatelé: Vojt.Jílek z čp.27 s 5 litry, Josef Pytlík s 4,5 l., a Jílek Martin z čp.26 se 4 litry na prvních třech místech.

umístění dodavatelů mléka v roce 1947

Viděl

18.2.1949

R o k 1948.

okres.knih.inspektor.

Leden roku 1948 byl teplý a deštivý, takže již 15. ledna vystoupila voda ze břehů řeky, vylila se na luku a tekla přes silnici na Plzeň.

Velká voda
15. ledna

V lednu zmizela z Radčic poslední došková střecha z domku čp. 4, náležející domkáři a zedníku Josefu Kábátovi. Došková střecha byla již jen na poslední části budovy, neboť po náletu v roce 1943 byla obytná bu-

Poslední doš-
ková střecha

dova i chlévy z části pokryty taškami.

Jak se užíval v roce 1948 v Radčicích masopust: Masopust.
V sobotu 10.ledna na hasičském plesu, 17.ledna na komunistickém, 7.února na sokolském maškarním a nakonec v úterý 10.února uspořádal sbor hasičů maškarní průvod po vsi a pak večer masopustní merendu. Třebaže byl masopust letos krátký, přece si mládež užila své. Všechny tyto zábavy byly početně navštíveny.

Následkem stržení radčického jezu a tím i snížení vodní hladiny, poklesla i hladina spodní vody tak, že v některých studních v obci zmizela voda zcela anebo poklesla i její hladina, V řece teče velmi málo vody při normálním stavu a část řeky "Pleso" je zcela suchá. Dne 12.1.1948 bylo jednáno na MNV s majitelem mlýna a tím i jezu p. Kamenickým z Plzně, který prohlásil, že opravu jezu nemůže provést. Nedostatek vody ve studních.

Dne 6.února usnesl se místní nár.výbor odprodati T.J.Sokol část obecního pozemku t.zv. "rejdiště" na hřiště. Cena bude stanovena úředním odhadem. Cvičiště bude sloužit i hasičům a škole. Pozemek na cvičiště.

V pondělí 8.února přišla opět povodeň a voda je rozlita opět ze břehů řeky. Přes silnici však netekla. Opět povodeň

Ve čtvrtek 12.února zemřel a v neděli dne 15.února měl pohřeb na místní hřbitov zdejší rolník Josef Pelouch z čp.17. Zesnulý byl dlouholetým obecním starostou. Nad rodinnou hrobkou se rozloučil se zesnulým za jednotu Sokol učitel Jar. Hrabě a za místní hasičský sbor vzdělavatel Josef Panuška. Pohřeb J.Peloucha. *1869

V pondělí 16.února začal padat sníh a začalo opět mrznout, ale zima již nebude mít dlouhého trvání. Ještě sníh.

Měsíc únor, zejména události od 12.do 25.února, byl politicky nejdůležitější za celou dobu trvání samostatného státu a to nejen od roku 1945, ale i od roku 1918, neboť 12.února rozhodlo prezidium Ústřední rady odborů svolati na den 22.února do Prahy 8000 delegátů závodních rad, aby se poradili o zajištění požadavků pracujícího lidu, neboť ve vládě se projevíly Únorové události.

mezi jednotlivými stranami rozpory. Zejména dne 20 února při otázkách státně zaměstnaneckých a některých otázkách sboru národní bezpečnosti se rozpory tak přiosměřily, že zástupci nár. socialistů, lidové a slov. demokratické strany se postavili mimo národní frontu. Proto 21. února se konal na Staroměstském nám. v Praze ohromný tábor lidu a byla vydána výzva k tvoření akčních výborů. Podobné projevy konaly se i v jiných místech republiky. 24. února na sjezdu závodních rad byly vytýčeny požadavky uzákonění ústavy, národního pojištění, nové pozemkové reformy, znárodnění velkoobchodů, zahraničního obchodu a kapitalistických podniků s více než 50 zaměstnanci, a na úterý byla vyhlášena jednohodinová stávka, které se dne 24. února zúčastnil všichni pracující lid.

25. února převzala komunistická strana vedení a odpovědnost ve státě, neboť toho dne byla jmenována nová vláda, v níž komunistická strana má většinu.

Únorové události zastihly nejsilnější stranu v místě nepřipravenou, neboť teprve v pondělí dne 1. března přikročila podle výzvy ze dne 21. února k ustavení místního akčního výboru. Místní akční výbor NF byl sestaven Takto:

Ing. Josef Hauer předsedou, Randa Václav říd. uč. místopředsedou, Hrabě Jar. uč. jednatelem, členové Brouzda Norbert, Panuška Václav, Liška Alois, Goesl František, Krňoul Rudolf, Konopásek Frant., Myška Vlad., Svoboda V., Voráček Fr.

Ve středu 3. března přiletěli první špačci

Přílet špačků.

6. března v předvečer 98 narozenin T.G. Masaryka uspořádal hasičský sbor vatru za četné účasti místního občanstva.

Vatra k naroz. T/G/Masaryka

V pondělí 18. března konala se u Fišerů veřejná schůze občanů, kterou svolal místní národní výbor. Na této schůzi byla usnesena pracovní povinnost mužů od 18 do 55 let a to 25 hodin na obecních komunikacích a obecních zařízeních.

Pracovní povinnost v obci.

V úterý 30. března se oběsil 48 letý domkář Josef

Smrt oběšením.

Pešta z čp. 1. Na hospodářství zůstává jen jeho manželka, neboť manželství bylo bezdětné.

4. dubna na zahradě Josefa Panušky, u něhož byly loňského roku nálezy pravěkých pohřbů, učiněn další nález kostry. Lebka byla velice zachovalá, neboť až na 4 zuby byly ostatní pěkně zachovalé. Pozůstatky byly uloženy na hřbitově. Nález kostry.

V pondělí 5. dubna kolem 9 hod. večer přišla první bouřka letošního roku. První bouřka.

V pondělí 12. dubna přiletěly první vlaštovky, tedy o několik dní později než roku loňského, kdy tady byly již v prvních dnech dubnových. První vlaštovky.

Dne 15. dubna byl schválen nový zákon o národním pojištění. V naší obci požádalo o sociální důchod 11 žen a 4 muži. Zákon o nár. pojištění.

V sobotu 17. dubna sehráli členové těl. jednoty Sokol v sále u Fišerů divadelní představení od Olgy Scheinpflugové "Okénko". Provedení bylo dobré a návštěva dosti početná. Divadelní hra.

V dubnu 1948 usneslo se zastupitelstvo čs. soc. dem. v Praze na sloučení se stranou KSČ. Rovněž v Radčicích došlo dne 26. 6. 1948 ke sloučení obou stran. Soc. demokraté sloučení s KSČ

Od neděle 18. dubna byl zaveden letní čas. Toho dne jsme postrčili hodiny o jednu hodinu napřed. Letní čas.

V úterý 20. dubna předstoupilo před odvodní komisi v Plzni 14 místních branců ročníků 1926 a 1927. V předvečer odvodu položili na hřbitově v Malesicích na hrob svého bývalého spolužáka Lad. Karpíška kytici. Po odvodním aktu přivedla z Plzně brance zpět hudba. U pomníku padlých položili věnce a proslov učinil předseda MNV Frant. Goesl a branec Jiří Panuška. Poté odvedl předseda MNV odvedené brance s doprovodem hudby do bytu rodičů, kde rodičům poděkoval za to, že dali republice vojáka-obránce. Odvod.

V sobotu 8. května uspořádala místní osvětová rada oslavu "Vítězství", na níž učinil projev prof. Boček z Plzně. Návštěva mohla být větší. Oslava vítězství.

květen 1948 mlyn koupil za 40.000 Kč Emanuel Vachovec (45 let)

Ve čtvrtek 27.května byla veřejná cvičební hodina "So- Veř.cvičební kola" u příležitosti narozenin pres. Dr.Edvarda Beneše. hodina.

30.května byly v Radčicích provedeny volby do NS /Ná- Volby do NS. rodní shromáždění/ v sále a předsálí u Fišerů. Voliči měli možnost voliti buď tajně, za připravenou plentou, nebo veřejně, kterýžto způsob také někteří použili. Pro jednotnou kandidátku NF /národní fronta/ bylo odevzdáno 453 hlasů, 103 bylo bílých a 31 neplatných.

Výsledek voleb v % pro srovnání:

pro nár. frontu v Radčicích	70,42 %
v Plzni	88,90 %
v okrese Plzeň	87,00 %
v ČSR	89,30 %

6.června konáno v Radčicích okrskové hasičské cvičení Hasičské cvičení. za četné návštěvy místního občanstva. Večer byla taneč- ní zábava. Příjem při cvičení činil 6140.-Kčs, při taneční zábavě 5800.-Kčs.

Rada národního výboru projednala 14.června obecní rozpočet na rok 1949 s potřebou 164901 Kčs, úhradou 135611 Kčs. Schodek 29290 Kčs bude uhrazen náhradním přídělem.

Hozpočet MNV.

1.července skončila platnost "tabačenek", neboť nové lístky již nebyly vydány a kuřivo je opět volně k dostání.

Zrušení tabačenek.

5.července konala se oslava Mistra Jana Husa průvodem k hranici. Proslov měl říd.uč. Václav Randa.

Oslava M.J. Husa.

Dne 7.července byla provedena reorganizace MNV a to jednak proto, že místní akční výbor odvolal 3 členy bývalé strany nár.soc., neboť tato nepožádala o schválení akčního výboru strany a tudíž přestala existovat. Místo nich byli do MNV vysláni Norbert Brouzda, Rudolf Krňoul a Frant. Konopásek. Současně místní organizace KSČ odvolal v důsledku sloučení se soc.demokraty všechny své zástupce z národního výboru a jmenovala nové. Jsou to: Randa Václav, Rada Josef, Vlasák Josef, Konrád Josef, Krystl Jaroslav, Vočadlo Václav, Martínek Jar., Šmíd Antonín, Hauer František, Šmíd František, Beránková Jana. Za lidovou stranu zůstává ve výboru Winter Emilián. Předsedou byl zvolen Randa Václav, I.náměstkem

Nové složení MNV.

Krystl Jaroslav.

Dne 18.července usneseno v radě MNV založiti třešňový sad "u křížku". Vykopání děr a zhotovení kůlů z obecního lesa bude provedeno v rámci pracovní povinnosti. *Kůlů (pouze mluha) vstl. n. vým. lesa na rozdílu polovně lesů.*

Založení sadu.
malá obec, ale celá na křesťanské

Okolo 5.hod. odpoledne ve čtvrtek 22.července přihnala se vichřice, která přinesla ohromné spousty prachu, ale bez deště. Způsobila značné škody na ovocném stromoví. Za obět padla vichřici asi 150 let stará lípa v zahradě ing.Dobrého, která byla vyvrácena z kořennů a padla zčásti i do řeky.

Vichřice.

Od pondělí 4.října jezdí opět po dlouhých intervencích autobus ČSD, který byl v roce 1939 z provozu na této lince zrušen. Na rozdíl od dřívějšího stavu, kdy jezdil jen do Touškova, jezdí tentokrát až do Čemín. Jedna jízda do Plzně stojí 4 Kčs. Týdenní dělnická jízdenka 15 Kčs.

Autobus ČSD.

17.října pořádal hasičský sbor posvícenskou zábavu. Vstupné 20 Kčs, vojsko 15 Kčs. Čistý příjem 2482 Kčs.

Posvícenská zábava.

Oslava 28.října konána osvětovou radou ve středu 27.října v předsálí u Fišerů. Účast dosti četná.

Oslava 28.října.

V neděli 31.října založen byl nový třešňový sad na obecních pozemcích "u křížku" - vysázeno bylo 150 třešní v rámci oslavy 50 let školy v Radčicích. Na zakoupení stromů přispěla místní rada osvětová částkou 5000 Kčs.

Vysázení sadu.

V sobotu 6.listopadu uspořádala KSČ oslavu ruské říjnové revoluce. Na oslavě účinkoval pěvecký spolek "Bendl - Škoda" z Plzně za řízení prof.Brejchy. Malá účast.

Oslava VŘSR.

V listodu vysadili příslušníci KSČ asi 90 kusů stromků v obecním sadě "na stromkách" *(pouze jedlá)*.

Výsadba stromků KSČ členy.

V pondělí 15.listopadu ve večerních hodinách vyhořel malesický zámek. Hašení se zúčastnila řada okolních sborů, mezi nimiž i sbor radčický.

Požár v Malešicích.

Revizní oddělení ONV /obvodní nár. výbor/ vyslalo ku konci listopadu do naší obce svého úředníka, aby vyplnil přihlášky k národnímu pojištění živnostníkům

Pojištění živnostníků a zemědělců.

a zemědělcům. Podle vypsaných přihlášek podléhá tomuto "pojištění samostatně výdělečných osob" celkem 48 osob, z toho 26 ze zemědělství.

4.prosince postaven na návsi u kapličky první "Vánoč- Vánoční strom. ní strom republiky". Vybraných 1556,30 Kčs odvedeny České péči o mládež v Plzni.

V neděli 5.prosince uspořádalo rodičovské sdružení 50 let školy. vzpomínku na 50 let místní školy s dětskou mikulášskou nadílkou.

31.prosince patřil tentokrát rodičovskému sdružení, Silvestr. které uspořádalo silvestrovskou zábavu v sále hostince U Fišerů. Program nebyl žádný a tak konec roku skončil jenom taneční zábavou.

Z revizního řízení pozemkové reformy na panství kři- Rozdělení půdy. mickém Lobkoviczů obdrželi místní občané celkem 12,5 ha rolí a 1,75 ha luk.

Sbírký v Radčicích vynesly v roce 1948 celkem 2074,20 Sbírky 1948. Kčs. Výnosy sbírek byly odevzdány "Sociální pomoci" v Plzni.

Zemřelí v roce 1948: Zemřelí 1948.
Konopásková Marie, choť rolníka, vdaná, nar. 9.2.1903, zemř. 9.1.1948, čp.17,
Pelouch Josef, výměnk., ženatý, nar.12.9.1869, zemř.13.2.1948, čp.17,
Holubová Alžběta, vdova, nar.12.9.1878, zemř.16.2.1948, N.10,
Vočadlová Eva, soukr., svob., nar.24.12.1873, zemř.16.3.1948, čp.49,
Thürová Markéta, vdaná, nar.18.7.1881, zemř.27.7.1948, č.156,
Petáková Věra, svob., nar.31.7.1930, zemř.27.9.1948, N 10.

Zapsal Vočadlo Václav ml. v.r.

R o k 1949.

Nový rok letos začal pěkným suchým počasím a slabými Nový rok. mrazíky, při čemž je málo sněhu.

Do nového roku pekař Jeroným Dubský zrušil pekařskou Zrušení pekař- živnost. V obci zbývají již jen dva pekaři /Kačín a Le- ské živnosti. beda/.
čp 81

čp 80

op. Kárala Mendlov

- Na popud malesického správce fary *V*chodili školní chlapeci za tři krále koledovat, což v minulých letech nebylo. Tři králové.
- V sobotu 15. ledna se konal hasičský ples, který měl velmi pěknou dekoraci - účast byla hojná. Hasičský ples.
- Od soboty 15. ledna se točí opět silnější pivo - Gamb- Silnější pivo.
rinus 7°, Prazdroj 8°, t.j. o 2° více.
- V sobotu 29. ledna pořádala ples místní organizace KSČ Ples KSČ.
za velmi pěkné účasti.
- V pondělí 31. ledna bylo provedeno povinné očkování proti tuberkulóze od 1 roku do 20 let. Povinné očkování.
- Maškarní ples místního Sokola za velké účasti návštěvníků - asi 700 osob. Maškarní ples Sokola.
- Od pondělí 14. února byl uvolněn prodej některých potravin bez lístků. Volný prodej.
- V neděli 27. února byla uspořádána oslava prvního výročí únorových událostí místním nár. výborem v hostinci U Fišerů. Slabá účast. Oslava února.
- Masopustní úterý pořádala místní osvětová rada za sněhové vánice. Přes sněhovou vánici přiletěli ve středu 2. února špačci. Masopust, první špačci.
- Počátkem března leží sníh a mrazy až -15°C, přes den slunečno, ale mráz. Řeka zamrzla a chlapeci bruslí. Březnový mráz.
- V noci 4. dubna první letošní bouřka s deštěm. Teplé jarní počasí. První bouřka.
15. června se usnesl Míst. nár. výbor, že bude sám stavebníkem obnovy jezu, na jehož obnovu povolil MNV částku 300000 Kčs. Oprava jezu.
- Na výsadbu ovocného stromoví bylo povoleno 31000 Kčs. Ovocné stromy.
- Dne 6. srpna se usnesl MNV opravit obecní studnu u školy tak, že dosavadní dřevěné čerpadlo se nahradí kovovým a místo dřevěného krytu bude osazeno betonové. Oprava obecní studny.
- Na schůzi MNV dne 11. listopadu vzato na vědomí, že od 1. ledna 1950 budou veškeré finanční záležitosti obce prováděny výhradně jen šekovými účty. Šekové účty.
- V roce 1949 rozebrali příslušníci místního sboru hasičů starou ruční stříkačku a odevzdali 94 kg barev- Rozebrání staré stříkačky.

1249
1950

ných kovů. Podvozek sbor odprodal za 1600 Kčs místnímu rolníku Konopáskovi. Na nové auto obdržel sbor 25000 Kčs.

Zapsal Vočadlo Václav ml. v.r.

R o k 1950.

Letošní rok začal rušnější činností místních spolků a složek MNV. Začátek roku.

5. února se konala valná hromada hasičského sboru, jehož činnost byla v obci v minulém roce velmi bohatá. Valná hromada hasič.sboru.
Hasičský sbor má vyzbrojeno a vystrojeno jedno úplné družstvo, které je rovněž dobře vycvičeno.

Na veřejné schůzi konané 29. dubna v místnosti hostince U Fišerů byla provedena reorganizace MNV a zvoleni byli: Volby MNV.

Eva Dobrá, předseda,
Josef Prokůpek, místopředseda,
členové rady:

Krystl Jaroslav, ref. finanční,
Randa Václav, " školství,
Streje Václav, " práce a soc.péče,
Smídl František, " hospodářský a techn.,
Kratochvíl Frant. " výživy,

členové MNV:

Studený Antonín, Kabát Arnošt, Jindra Václav ml., Karpíšek Josef, Šmolík Josef, Vlášák Josef, Čech Václav, Frons Jan, Frank Václav ml., Bártl Karel, Pytlík Josef, Zach František, Vaník Jaroslav, Prokůpková Jana, Karpíšek Jindřich.

Na schůzi MNV 3.května byly ustanoveny k jednotlivým referátům příslušné komise. Na schůzi bylo usneseno Ustavení komisi MNV.
na dotaz JNV /Jednot.nár.výb./ v Plzni ohledně konfiskace majetku Václava Hauera za provinění z doby okupace, aby konfiskace provedena nebyla. Konfiskace majetku.

Na této schůzi se usnesl MNV na likvidaci hostince Marie Petráskové. Likvidace byla přijata všemi hlasy. Likvidace hostince ep 86
Hostinec p.Fišera bylo usneseno dát do správy ZKD

Dne 4.června byla vyslána delegace zemědělců z obce Delegace z ob-

na prohlídku JZD v Třískolupech na Tachovsku, aby pozna- ce do JZD. li přednosti společného hospodaření. Delegace se zú- častnili: Tomáš Hrdlička, Jos. Prokůpek, Boh. Beran a Ma- rie Hauerová.

Bývalá kovárna čp. 23 byla pronajata jako byt za 800 Kčs ročně a za stodolu 200 Kčs. *Řádovi a Anně Königových* Pronájem ko- várny.

Funkcionářům obce bylo usneseno dne 2. června vyplá- ceti odměny. Předsedovi 1000 Kčs měsíčně, ostatním re- ferentům po 1000 Kčs ročně. Dohromady ročně 18000 Kčs. Odměny za funkce.

Radou MNV byly stanoveny 21. června hřbitovní poplat- ky takto: Hřbitovní po- platky.

Hrobka při zdi na 25 let	1000 Kčs,
" " " " 50 "	2000 Kčs,
dvojhrob na 25 let	700 Kčs,
jednohrob na 25 let	300 " ,
dvojhrob na 50 let,	1400 " ,
jednohrob na 50 let,	600 " ,
dětský hrob na 15 let	150 " ,
" " " 25 "	300 " ,
použití márnice	50 " .

Na schůzi rady MNV 11. července byla dána řídícímu uč. Randovi plná moc k jednání o zřízení mateřské ško- ly. Zřízení mateř- ské školy.

V měsíci červnu započato se stavbou jezu. Práce by- la zadána tes. mistru Čechilovi z Vochova a práce pro- váděny brigádami místních občanů. Vyčištění řečiště pod jezem zadáno firmě "Stavoprav" v Plzni. Oprava jezu.

V červenci se vyskytla v brambořištích mandelinka bramborová a byla sbírána školními dětmi. Mandelinka bram- borová.

Z obecního sadu bude sběrně ovoce odvedeno v roce 1950 14q jablek, 10q švestek, 2q hrušek podle odhadu. Úroda ovoce.

Dne 19. září bylo na společné schůzi KSČ, AVNF /akční výbor národní fronty/ a MNV znova jednáno o likvida- ci hostince čp. 86. Na schůzi MNV dne 10. října bylo usneseno 8 hlasy proti 7 hlasům, aby byl hostinec uzav- řen. Likvidace hos- tince čp. 86 u Sedláč- ků.

17. října bylo vše připraveno k započetí prací na vybudování mateřské školy. Započetí prací na mateř. šk.

Na veřejné schůzi MNV dne 28. prosince byl projednán Obecní rozpočet. obecní rozpočet na rok 1951:

Rozpočet vydání 203650 Kčs,
" příjmů 195700 " .

Náklad na zřízení studny u čp. 20 /41 - býv.domek manž. Radových, který byl zničen při bombardování obce r.1943 / ~~při čemž oba manželé zahynali~~ / si vyžádala nákladu 19000 Kčs. Práce byla dokončena 22.prosince 1950.

*Studna u čp 20 a ke st. Radovych
ledek
vykopat ji Josef Hajšman*

Zapsal Vočadlo Václav ml. v.r.

R o k 1951.

Ihned počátkem roku byly provedeny změny ve složení MNV /místní nár.výbor/. Změny v MNV. Odvoláni byli: J.Melicharová, Jos. Prokúpek, Ant. Studený, Jar. Vaník, Václav Frank. Do nár.výboru byli povoláni: Václav Jeremiáš, Josefa Jindrová, Fr.Jílek, Gustav Fairaisl, R.Studený a Kvěch *tu* starší.

Dne 5.února projednávala rada MNV nadměrné skupování mouky, která je již prodávána volně a při tom je velmi laciná. Nadměrné skupování laciné mouky, která je zkrmována. Podle výpovědí vedoucích prodejen bylo zjištěno, že se mouka kupovala na celé pytle. Vedoucím prodejen ZKD / *vykopat. koncem dubna* / bylo nařízeno, aby dbali stejnoměrného rozdělení chleba i mouky a zákazníkům větší množství neprodávali. Opatření bylo nutné, neboť se zjistilo, že chléb a mouka je zkrmována.

Dne 11.února se konal valná hromada hasičského sboru. Valná hromada hasič.sboru. Zvoleni byli: starostou Karel Kříž, velitelem Jar.Kadlec, zbrojmistr Václav Svoboda, jednatelem Václav Svášek, osvětářem Josef Panuška.

Jelikož je v obci dosud neobdělávaná zemědělská půda, Přidělení půdy k obdělání. rozhodl MNV přidělit k obhospodařování Marii Šulové čp.10 9,75 ha, Václavu Vovsovi čp.5 6,70 ha a Václavu Hašovi čp 29 3,15 ha. Půda jim byla přidělena proto, že ji obdělávali již v roce 1950.

Na schůzi rady MNV 17.dubna byly stanoveny obecním Odměny funkcionářům MNV. funkcionářům tyto odměny:

Dne 15.března 1951 zemřel Jan Hauer, zedník a během 1.svět. války a na začátku ČSR /do r.1924/ dlouhodobý starosta

Předesa MNV 12000 Kčs ročně, ref.zemědělský 6000 Kčs ročně, ref.vyživovací 3500 Kčs ročně, ref.finanční 4000 Kčs ročně, ref.soc. a práce 900 Kčs ročně, ref.školský 600 Kčs ročně, ref.technický 900 Kčs ročně.

Výnos z obecní váhy za rok 1950 byl Kčs 1343,90. Čistý výnos z obecní váhy. měna vážnému byla 40%, t.j. 537,50 Kčs. Čistý výnos z váhy byl 806,40 Kčs.

Práce na mateřské školce byla zahájena v dubnu a bylo rozhodnuto, aby řemeslnické práce byly propláceny. Budování mateřské školy. Ostatní bude provedeno brigádnicky.

MNV se rozhodl zakoupit čp.9 na zřízení úřadoven. Zakoupení čp.9. V investičním plánu je počítáno s částkou 600000 Kčs.

V obci budou v době žní drženy protipožární hlídky. Protipožární hlídky. Při výdeji potravinových lístků bude vybíráno 30 Kčs za každý kmenový list na úhradu hlídek, které budou držet penzisté.

MNV zakoupil zvukový projektor, který bude zapůjčován všem složkám v Radčicích. Obec.zvukový projektor.

Dne 15.října se rozhodl MNV, že Fr.Kratochvíl bude zastávat 20% a p.Procházka jako tajemník 80% pracovní síly na MNV v Radčicích. Fr.Kratochvíl bude zřízen-cem. Zaměstnanci MNV.

Dne 22.října byla konána slavnostní schůze k výročí Velké říjn.soc.revoluce. Dopoledne proběhla oběi štáfeta. Oslava říjnové revoluce.

V důsledku přijetí tajemníka MNV byly určeny úřední hodiny pro styk s občany. Pondělí 8-9 h.dopol., středa a pátek od 8-13 a 17-19 hodin. Úřední hodiny MNV.

MNV pronajal řeku k rybolovu Rybářskému spolku v Křimicích na dobu 6 let za roční nájem Kčs 500,-. Pronajatí řeky.

Do obecních sadů bylo vysázeno 70 ovčích stromů. Za vysazení a zhotovení kůlů bylo vyplaceno 1750 Kčs. Obecní sad.

Dne 9.prosince byla konána slavnostní schůze MNV u příležitosti patnáctého výročí ústavy za účasti 15 členů MNV a zástupce JNV /Jednotný nár.výbor/ v Plzni. Slavnostní schůze.

zapsal Vočadlo Václav ml.

R o k 1952.

Dne 20.ledna konal požární sbor valnou hromadu. Před- Valná hromada
sedou byl zvolen Jos.Panuška, velitelem sboru Václav požár.sboru.
Svoboda. Sbor se zúčastnil 3 závodů, konal 34 cvičení,
1 poplach a zasáhl při požáru ve Vochově.

Začátkem roku oznámil JNV /Jednotný nár.výbor/ v Plz- Nový tajemník
ni, že podle vládního nařízení o ustanovení obecních ta- MNV.
jenníků, že pro obec Radčice se navrhuje za tajemníka
p.Karel Opolzer. Současně dnem 31.března rozvažuje se
pracovní poměr s Frant.Kratochvílem a Frant.Procházkou.
Nový tajemník nastoupil dne 11.února.

V březnu se vyskytl v obci slepičí mor. V některých Slepici mor.
dvorech vycheípaly všechny slepice.

Dne 26.května byl v obci ustanoven výbor žen při MNV. Výbor žen.
Předsedkyní byla zvolena Marie Chvátařová.

Dne 23.června byl ustanoven knihovníkem Jaroslav Kad- Knihovník.
lec. Dosavadní knihovník učitel Jar.Hrabě byl přeložen
jako správce školy do Čemína.

Také v tomto roce byly konány po dobu žní požární Požární hlíd-
hlídky. Muži od 17 do 60 let. ky.

Žně započaly dne 16.července. Dne 21.července bylo posežně.
posečeno 75% žita a 25% ječmene.

Dne 20.července byl zapojen místní rozhlas prozatím Místní rozhlas
se šesti ampliony. Zapojení provedl Fr.Kvěch. Rovněž a osvětlení.
místní osvětlení bylo rozšířeno do čtvrti u Kyjova za
22289 Kčs.

Zimní ovoce z obecních sadů bylo prodáno k ocesání Prodej ovoce.
Václavu Jindrovi a Fr.Hauerovi za cenu podle vyhlášky.

Letošní rok byl velmi suchý a v okolí často vznikal Suchý rok -
oheň. Ve žních shořelo na polích za ovčínem u dráhy - ohně.
24 budek pšenice a 18 budek žita. Oheň byl způsoben
dopadem jisker z lokomotiv. Dodatečně vepsáno kroni-
kářem pozdějším Jos.Rumlem: Pšenice - Václav Haš čp.
29, žito - Karel Šůla čp.10.

V roce 1952 bylo v důsledku socializace obchodu pro- Socializace
vedeno několik změn v místních živnostech a obchodech. obchodu.

Přehled živností a obchodů v Radčicích:

Živnost:	Převzal:
Jílek Ota,	mlékařství, ZKD
Kačín Karel,	pekařství, "
Hodek František,	řeznictví, Masna
Lišková Marie,	kruhárna zelí, ZKD
Lišková Jana,	smíšený obchod, zrušeno
Dubský Jeroným,	pekařství, "
Fišer Antonín,	hostinec, ZKD
Liška Alois,	zelinářství, trvá dále soukromě
Beránek Václav,	mlékařství, zrušeno
Vlček Václav,	hokynářství, "
Hajajs Josef,	smíšený obchod, ZKD
Bouček František,	kruhárna zelí, "
Voves Václav,	povoznictví, trvá dále soukromě
Petrásek Václav,	hostinec, zrušeno
Hajajsová Kateřina,	trafika, trvá dále soukromě
Sýkora Josef,	" " "
Koubek Rudolf,	holičství, " " "
Hofman Karel,	kovářství, " " "
Paluch Theodor,	obuvnictví, " " "

Zapsal Vočadlo Václav, ml.

L é t a 1953 až 1956

nebyla po stránce událostí, týkajících se obce a státu zaznamenána. Místo nich vypracoval budoucí kronikář obce a předseda Jednotného zemědělského družstva Josef Ruml z čp 7 obsáhlý popis "Socializace vesnice Radčice", který je citován na dalších stránkách.

1953
až 1954

Socializace vesnice Radčie.

Vývoj našeho zemědělského družstva v Radčicích v uplynulé době nesporně dokázal správnost nastoupené cesty. Přestavba málo produktivní roztráštěné malovýroby /odchod některých malozemědělců do pohraničí, rozpachtované usedlosti čp. 5, 6 a 11 a tím prakticky opuštěná půda, dále ubývající námezdné síly nutily vedení obce a vesnickou organizaci KSČ k socializaci obce/, na socialistickou družstevní výrobu.

V našem průmyslovém státě se plně potvrdilo, že socialistické zásady pro přestavbu našeho venkova platí i pro naši obec.

Dvacet let, kdy začínám psát tyto řádky, a dvacet let našeho Jednotného zemědělského družstva /r. 1973/ je velmi krátká doba v historii. Ale jsou dvacetiletí, která znamenají skok dopředu. Takto budou příští pokolení hodnotit také existenci našich JZD jako v pravdě revoluční obrat ve vývoji našeho zemědělství, ve vývoji celé naší společnosti. Bylo třeba pevného přesvědčování o správnosti nastoupené cesty, nadšení a houževnatosti při zakládání prvních jednotných zemědělských družstev /JZD/, Ti, kteří stáli u jejich kolébky, vzpomínají na minulá perná léta právem s hrдостí, neboť jednali jako skuteční průkopníci. Jasná byla linie KSČ a pevná byla opora dělnické třídy, ale chyběla vlastní zkušenost, kterou jsme mohli získat jen účastí při uskutečňování nové myšlenky.

Přes všechny potíže, které přináší zásadní přeměna způsobu hospodaření, způsob života a myšlení lidí vůbec, prokázala již JZD a i Jednotné zemědělské družstvo v Radčicích svou velkou životaschopnost současným růstem výroby i produktivity práce. Podstatně se zvýšila životní úroveň pracujících v zemědělství. Naše vesnice vkročila do zcela jiného života.

Závěr roku 1951 a první polovina roku 1952 projevují se objektivní snahou místních i okresních orgánů k přikročení socializace na naší vesnici, hlavně utvoření jednotného zemědělského družstva. V té době uspořádala rada MNV několik schůzí, na které pozvala všechny držitele zemědělské půdy, i ty nejmenší.

Zemědělci naší obce utvoření zemědělského družstva odmíta-

1953
až 1954

li. Několikrát svolané schůze radou MNV bývaly málo navštívěné. Referáty o výhodách socialistického zemědělského podnikání vyslechnuty bez zájmu a s názorem, že se to u nás v obci nikdy nepodaří. Jednou svolaná schůze v měsíci srpnu 1952 byla úplně ignorována. Za několik dní příslušníci SNB /Sbor národní bezpečnosti/ z Plzně vyšetřovali zemědělce malé i střední, zda někdo organizoval tento odpor neúčasti na schůzích. Vyšetřování bylo negativní. V té době byla předsedkyní MNV Eva Dobrá a tajemníkem Josef Opolzer z Košutky jako kádrová posila.

Ještě v roce 1952 musel MNV obhospodařovat některé opuštěné pozemky, na které byly státní traktorovou stanicí ve Vochově na náklad MNV zasety jarní směsky, které ještě před sklizní byly na stojato prodány drobným zemědělcům. Pro sklizňový rok 1952 - 1953 přidělila rada MNV všechny opuštěné pozemky jednotlivým zemědělcům. Menším více, větším menší plochy. Vzhledem k nedostatku stálých pracovních sil všichni zemědělci půdu odmítali. A tak 17. října 1952 svolala rada MNV novou schůzi do hostince U Fišerů. Schůzi velmi silně navštívenou i zahrádkáři řídili oba shora jmenovaní funkcionáři MNV. Po hlavním referátu s Čmolíka, dělníka instalační dílny obv. podniku Škoda, bytem ve Chválenicích, bylo utvořeno JZD třetího typu a zvoleno toto představenstvo:

předseda JZD	František Jílek, čp.26,
členové představ.	František Konopásek, čp.17, František Houdek, čp.30, Marie Eretová, čp.4, Marie Dudková, čp.28,
rev. komise	František Jílek, čp.66, Jiřina Beránková, čp. 5, Josef Pytlík, cestář, čp.90.

Za členy Jednotného zemědělského družstva v Radčicích se přihlásili a byli přijati:

1. Jiřina Beránková, čp.50	12. Vojtěch Keck, čp.8,
2. Václav Beránek, čp.67,	13. František Konopásek, čp.17,
3. Marie Dudková, čp.28,	14. František Kristl, čp.11,
4. Marie Eretová, čp.4,	15. Barbora Lišková, čp.47,
5. František Houdek, čp.30,	16. Josef Pytlík, čp.90,
6. Tomáš Hrdlička, čp.48,	17. Marie Prokúpková, čp.37,
7. Marie Hauerová, čp. 38,	18. Josef Ruml, čp.7,
8. František Jílek, čp.26,	19. Milada Strejcová, čp.21,
9. Vojtěch Jílek, čp.27,	20. Karel Šula, čp.10,
10. Barbora Jílková, čp.31,	21. Marie Šulová, čp.10,
11. František Jílek, čp.66,	22. Bedřich Vítek, čp.84,

1953
28. 11. 1954

Volební

23. Marie Volmutová, čp.2,

24. Terezie Winterová, čp.12.

Bylo třeba zcelit pozemky k společnému obhospodařování. Za tím účelem dostavili se do naší obce pracovníci katastrálního měřičského úřadu - tehdejší jméno úřadu - z Plzně-venkov v čele s přednostou úřadu ing.Kondrem a po několik dní prováděli t.zv. hospodářsko-technickou úpravu pozemků /HTÚP/. Vypracovali plán HTÚP, kde zapojena veškerá půda členská i nečlenská a obecní. Soukromě zůstali mimo JZD Václav Haš čp.29, Jaroslav Zíka čp.35 a pachtýř některých pozemků Václav Voves čp.3.

Snahou představenstva bylo setí žita a ozimů vůbec pro pokročilou dobu. Orba pozemků s rozoráváním mezí byla prováděna převážně státní traktorovou stanicí ve Vochově. Vedoucím stanice byl tehdy Antonín Dub z Vochova, který často také oral s druhou směnou traktoristů v době noční. Přípravu půdy prováděla také STS /Strojní trakt.stanice/, vyhnojování provedli již družstevníci ručním rozhazováním umělých hnojiv a setí provedeno koňskými potahy. Seli Frant.Konopásek z čp.17, Vojtěch Jílek čp.27, Frant.Houdek čp.30, Vojtěch Keck čp.8 a Josef Ruml čp.7. Setí i pšenice zvládnuto do 20.XI.t.r.. Sklizeň brambor, krmné řepy a zelí prováděli zemědělci ještě soukromě a samostatně. Rovněž mléko a ostatní dodávky živočišného původu dodávány byly do konce roku 1952 každý na svůj předpis.

Bylo nutno urychleně připravovat stáje pro svedené dojnice, mladý skot a koně. Upraveny stáje v čp.7 pro 25 dojnic, v čp.8 rovněž pro 25 dojnic. Ve dvorech, kde měl být sveden dobytek, byla upravena stáj pro záhumenkovou krávu, kterých zůstalo 25. Teprve dnem 1.ledna 1953 svedeny dojnice do čp. 7 a 8, mladý žír do čp.30 /Houdek/, jalovice chovné do čp.27 k Vojtěchu Jílkovi a výkrm vepřů do čp.26 Frant.Jílek. Kone svedení do čp.17 Frant.Konopásek. Krmilo se ze zásob, které v tom kterém dvoře po soukromém hospodaření zbyly. V jarních měsících byla sláma opatřována i u malých zemědělců, členů družstva, zatímco krmiva si každý ponechával pro svou záhumenkovou krávu. Prasnice svedeny až po roce v roce 1954, kdy upravena nákladněji stáj pro prasnice v čp.12 /členka Winterová/. Projekt úpravy ustájení provedl stavitel Jiří Hauer čp.14.

Veškeré jarní práce na jaře roku 1953 prováděny za pomoci

traktorové stanice. Rané brambory sadbové byly uskladněny v předklíčově raných brambor, jež byla původně ve společném majetku V. Kecka a Jos. Ruml. Zasazeno jich bylo ručně tradičně podle plánu 12 ha. Celkem v roce 1953 bylo 106 ha obilovin, 2 ha techn. plodin /cukrovka a mák/, ostatních brambor 18 ha, zelí 10 ha, krmná řepa 5 ha a asi 66 ha jetele, vojtěšek a pícnin na orné půdě. Vzhledem k malé účasti žen v pracovním procesu, žen, jež dříve pracovaly u soukromých zemědělců, zvládaly se některé práce obtížně, protože nebylo žádné velkovýrobní mechanizace. Louky se sekaly koňskými žacími travními stroji, rovněž svoz sena dál se tradičně pod pavuzou, podle starých zvyků. Na žňové práce byl získán od STS^{*)} jeden koňský pětistopý vazač, jenž byl tahán jen koňmi. Před vytvořením JZD měli v obci vazače zemědělci Winter, Keck a Ruml. Ty byly vykoupeny státem. Na žňové práce byl přeřazen družstevník Ruml /kronikář/, který původně krmil a ošetřoval svedené dojnice s manželkou. Jmenovanému se podařilo vypůjčit pro JZD traktor Zetor 25 od ředitele Západočeských pekáren s. Wallenfelse, který tento podnik měl duplicitně na rozvoz uhlí pro menší provozovny /s. Wallenfels později vstoupil do JZD/. Tímto vypůjčeným traktorem byl tahán pětistopý vazač z STS. Později za pár dní zapůjčila nám STS ve Vochově šestistopý vazač I. HC Dering. S těmito stroji vykonali družstevníci Houdek a Ruml velký kus práce ve žních. Transportér vazače bylo nutno nejprve opravit. Tuto práci provedl nezávisle ve večerních hodinách s. Jan Šmíd. Výmlat žita se prováděl na poli, pšenice ve stodolách jednotlivých družstevníků, ječmen rovněž.

Podzimní sklizňové práce prováděny obtížně bez vlastní mechanizace, jen koňskými potahy, tradičně. Při sklizni sena bylo nutno, ke spokojenosti členů družstva, přidělit 25 for sena po 10 q pro záhumenkové dojnice. Posiloval se tím soukromohospodářský názor, který u družstevníků tehdy převládal.

Také ze strany KSČ a vládních nadřízených orgánů byla zdůrazňována výhoda záhumenkového hospodaření při vstupu do JZD. Tyto výhody byly později odbourávány, až došlo při vytváření velkých ekonomických celků k t. z. bezzáhumenkovému hospodaření. Podle usnesení členské schůze JZD mohl si družstevník při

*) STS = strojná traktorová stanice

zestárnutí své první záhumenkové dojnice tuto vyměnit za jinou ze svého svedeného stáda do společné stáje, když původní dal na maso, kontingent i peníze pro JZD. Družstevníci se zbavovali postupně záhumenkových dojnic úplně a dostávali od JZD zdarma, pracující v živoč. výrobě, 2 l mléka denně a v rostlinné 1 litr mléka rovněž denně. Vyúčtování provedeno koncem roku na pracovní jednotky /PJ/. To bylo později také odbouráno.

V zájmu rovnostářství družstvo platilo všem členům spotřebu el. proudu a družstevník platil do pokladny JZD měsíčně paušál za jednotlivé spotřebiče, jež stanovilo představenstvo JZD. Na př. žárovka 5 Kčs, sporák el. 20 Kčs. Toto ustanovení platilo do doby, než družstvo mohlo dát ve dvorech, kde byl ustájen družstevní dobytek, osadit vlastní elektroměry a rozdělit instalaci.

V prvním roce trvání JZD se často měnili funkcionáři družstva. Rozvoj, časopis ONV /okr. nár. výbor/ a KSČ na úrovni okresu

Plzeň-venkov, napsal v jednom čísle, že v Radčicích se mění funkcionáři jako vlády ve Francii. Nikdo se zatím nechtěl tak exponovat ve vedoucí funkci, protože bylo nutno řešit mnoho ožehavých problémů zemědělské velkovýroby - něco úplně nového. Odměny za práci byly při začátku společného hospodaření velmi malé a proto značná nechuť k společné práci. Tato nová činnost na vesnici byla podkopávána lidskými sobeckými zájmy až k nenávisti osobní. Jak bylo již v úvodu napsáno, prvním předsedou JZD byl František Jílek z čp. 26, středoškolsky vzdělaný střední rolník, který asi po 4 měsících předsedování rezignoval a nedal se přesvědčit pro setrvání ve funkci. Provedl záslužnou práci se schválením hospodářsko-technickou úpravu pozemků a organizačním chodem družstva. Druhým předsedou byla žena, členka vesnické organizace KSČ Marie Prokúpková roz. Hauerová z čp. 37, manželka koláře, dělníka Škodových závodů a spolumajitelka domkářského zemědělství, dcera dlouholetého starosty obce Jana Hauer, kterého kronikář uvádí v úvodu této kroniky. Vedla družstvo bez větších zemědělských zkušeností v řízení velkovýroby a organizačních znalostí. Snažila se v této funkci asi půl roku a odstoupila. Později byla dlouholetou členkou revizní komise JZD až do své náhlé smrti v roce 1973.

Třetím předsedou asi v době sklizně podzimních plodin byl po pracovním jednání i nadřazených okresních funkcionářů zvolen

1953
až 1954

František Houdek z čp.30, velmi dobrý mladý a schopný organizátor družstevních prací. Pod vlivem vnějších tlaků z příbuzenstva a prý protože je mlad a starším nedovede "poroučet" odešel z funkce rovněž asi po 4 měsících činnosti. Dalším předsedou byl Josef Pytlík z čp.91, jako důchodce, cestář a majitel 0,25 ha půdy na křimickém katastru. Jmenovaný v ruském zajetí v první světové válce bojoval střídavě v Československých legiích i v Rudé armádě, ale vrátil se v roce 1920 jako legionář z Ruska. Ve funkci předsedy se snažil jako člen strany, ale nestačil duševně ani tělesně na rozsah prací zemědělské velkovýroby. Nebyl prakticky členem družstva, což bylo zjištěno přesně po několika letech, protože přihlášku do JZD podepsala a podala jen jeho manželka. Pracoval a byl ve funkci předsedy od první výroční schůzky do poloviny roku 1954, potom onemocněl a funkci předsedy vedl Josef Ruml, pokladník a úřadující místopředseda.

Roční výkaz hospodaření za první rok společného podnikání JZD, tedy za rok 1953, vykazuje, že JZD má zvířat za 209415 Kčs, zásob nakoupených, vlastních a polního inventáře v hodnotě 119886 Kčs. Členů a rodinných příslušníků práce schopných 35, z toho mužů 12, žen 16. Občas pracující: 4 muži a v průmyslu pracující 3 muži. Protože JZD mělo 267,03 ha zemědělské půdy, připadalo na jednoho stálého pracovníka 9,53 ha, orné 7,54 ha.

Za rok 1953 odpracováno 10880 pracovních jednotek /PJ/. Naturalií vydáno členům 82 q, brambor 120 q. Pracovník administrativy František Prouháza pracoval v JZD od založení JZD v roce 1952 až do roku 1960, kdy se přestěhoval do Plzně.

Výnosy obilovin jsou vykázány 18 - 22 q/1 ha, rané brambory 75 q/1ha, ostatní 103 /1 ha. K jatečným účelům dodáno masa celkem 130 q všech druhů. Dojivost v prvním roce 1953 od 46 společných dojnic činil pouze 1031 litrů /dodávka/. Na 1 prac.jednotku /PJ/ vydáno: 1 kg obilí, 2 kg brambor a 2 dkg máku. Seno na 1 dojnici 10 q.

Výsledky hospodaření shrnuté ve výkaze za rok 1953 jsou nepatrné. Spojené pozemky různorodě obhospodařované, přeorané, v mnoha případech orané poprvé traktorem, orané dříve jen kravkami, nemohly vydat plné výnosy, protože nebylo dost animálních ani minerálních hnojiv. Osev, hlavně podzimní, se děl překotně,

bez pečlivé přípravy půdy a po obvyklých agrotechnických lhůtách, opožděně. Bylo používáno nakoupených osiv, na jejichž nákup poskytovala pobočka Státní banky úvěr, ale to bylo všechno, co se dalo pro prvopočátek udělat. Přes všechny potíže, které přinášela přeměna způsobu hospodaření, způsobu života a myšlení lidí na vesnici, našli se jednotlivci i v našem družstvu, kteří dávali svoje veškeré síly i vědomosti ve prospěch společného nového díla.

Nebyli to vždy jen členové KSČ, ale i běžní členové družstva, kteří pracovali tak, aby na stůl pracujících našeho národa se dostávalo více a pestřejších produktů. V prvním roce hospodaření volal místní rozhlas, často i po příchodu dělníků z práce v průmyslu, na brigádnickou výpomoc při sklizni sena, otav, výmlatu obilí a hlavně při sklizni brambor.

Při výroční schůzi za první rok, v lednu 1954, byl proveden doplatek členům Kčs 1,- na 1 PJ. Plán byl Kčs 12,- a docíleno Kčs 13,-. Předsedou byl zvolen, jak už uvedeno, člen KSČ, malozemědělec a cestář Josef Pytlík čp.91. Ostatní členové představenstva zůstali beze změny. Pokladníkem opět zvolen Josef Ruml čp.7, účetním Frant. Procházka, zootechnikem Karel Šůla čp. 10 a předsedou rev.komise Frant. Houdek čp.30. Fr.Jílek čp 66 zůstal jen skladníkem.

Nový rok 1954 vyznačoval se hlavně slabší konsolidací poměrů v JZD. Vedení družstva se snažilo opatřit vlastní traktor a to se stalo a podařilo u Stát. statku v Čemínech. Mechanizátor tamního ředitelství nám prodal traktor "Buldog 25" z farmy na voPlzni- Na Borech, bývalá farma ZKD /Západočes.konzumní družstvo/. Tento traktor nebyl nikdy družstvu fakturován. Po opravě v dílně p.Mainzera v Křimicích a novém obutí sloužil v JZD několik roků a potom jako zastaralý byl dán do železného šrotu. Jako traktoristé byli tehdy ustanoveni představenstvem Frant. Houdek a Josef Ruml, kteří se v řízení střídali. Byl to jediný mechanizovaný prostředek v té době. Dále se podařilo traktoristovi Rumlovi zakoupit 1.vyřazený vlek, valník, bez gum od Plzeňských parních mlýnů, jenž byl nalezen ve mlýně v Doubí u Karlových Varů, zarostlý kopřivami. Vlek přitáhl po nasazení gum s disky zakoupenými v Plzni, naši požárníci svým autem.

V druhé polovině roku 1954 uzavřena byla po značném vlivu

řed.s.Jaroslava Wallenfelse z pekáren Patronátní smlouva. Vzájemnými závazky ve smlouvě zaregistrovanými se zavázalo JZD ke zvýšení výroby obilovin, všech druhů masa a mléka. Pekárny na druhé straně k politické, morální a fyzické pomoci při sklizni polních a lučních kultur a zapůjčování traktoru Zet-25. Smlouvy podepsali za JZD místopředseda Josef Ruml a úč.Frant Procházka. Za vesnickou organizaci KSČ smlouvu parafoval také její tehdejší předseda s. Jar.Běloch. Smlouva platila 3 roky a byla čtvrtletně vyhodnocována.

S.Slavík, tehdejší mechanizátor Pekáren, byl delegován ředitelstvím do naší rev.komise, kde předsedou byl Frant.Houdek a přísedící s. Jiřina Beránková.

Protože všechny prasnice v počtu 20ti kusů byly ustájeny u jednotlivých zemědělců i když je krmila jedna krmička s.M.Hauerová, rozhodlo představenstvo JZD v roce 1954 adaptovat stáj v čp.12 pro chov prasnic s kapacitou 25 ks. Projekt úpravy načrtl stav. Jiří Hauer z čp.14 a středisko pro přípravu zemědělských investic Plzeň-sever vypracovalo plány a rozpočet nákladů. Potom vlastní svépomocí adaptace byla realizována až v roce 1955. Jako zedník zde pracoval p.Václav Kabát, býv.dozorce věznů v důchodu, pomocné práce konaly členky JZD. Podlaha stájí zvýšena o 60 cm, nově osazena větší okna a nové dveře. Výsledky hospodaření za rok 1954 nebyly valné. Docíleno opět jen 12 Kčs na 1 PJ.

Teprve rok 1955 přinesl do hospodaření jistý pokrok.

Roku 1953 byly umístěny společně chované slepice od kuřat vychované v čp.6 /Inž.Šimandl/, kde z bývalé části stájí, klenutých, byla zřízena drůbežárna. Toto zařízení vůbec nevyhovovalo pro malý výběh na zarostlém dvorku a proto v roce 1955 rozhodnuto vybudovat novou drůbežárnu na pozemku B.Jičkové čp.31 u Kyjova lesa /Harantovo břicho/ na 350 slepic s 1/2 ha výběhem a krytým hrabaništěm. Stavěl rovněž Václav Kabát a tesařské práce provedl tesař důchodce E.Ptáček. Stavba provedena z popelových tvárnice. Lidé zpočátku hovořili o "Slepičím hradu".

V roce 1955 dodáno již 21000 vajec a za rok nato z nové drůbežárny 33000 ks.vajec.

Druhou polovinu roku 1954 pro onemocnění J.Pytlíka jako úřadující místopředseda Josef Ruml, Pytlík se funkce vzdal. Výroční schůze za rok 1954 byla velmi bouřlivá. Doplatky, protože

se vyplácela záloha 7 Kčs na 1 PJ, činily sice jen 5 Kčs a nemohl ji místopředseda dát vyplatit, protože trval na tom, aby bylo zvoleno řádné představenstvo. To se nepodařilo ani do třetí hodiny ranní. Proto byla svolána na druhý den nová výroční členská schůze, kde za přítomnosti zástupce zeměd. odboru ONV s. Paláčka z Plzně, bylo zvoleno řádné vedení družstva - nové představenstvo s předsedou Josefem Rumlem, agronomem Jaroslavem Pechmanem čp. 31 a zootechnikem K. Šulou^{čp. 10} v hlavních funkcích. Doplatky potom v hodnotě asi 124 tisíc Kčs byly neprodleně vyplaceny.

Na počátku roku 1955 mělo JZD aktiva, t.j. základní prostředky, zásoby, finanční prostředky a ostatní fondy v hodnotě 626600 Kčs a fondy v hodnotě 200000 Kčs. Úvěry provozní a investiční dlouhodobě cca 135000 Kčs. Členům mělo být doplaceno k 1. lednu 1955 na PJ^{*)} 124000 Kčs, o čemž je zmínka na předešlé stránce. Zápůjčky /vnesený živý a mrtvý inventář/ 156000 Kčs, jež byly později členům splaceny. Nejdříve byly zaplacené zápůjčky těm nejdrobnějším zemědělcům, kteří dali do JZD jednu nebo 2 krávy, jednorázově. Vzhledem k tomu, že JZD hospodařilo cca na 282 ha zemědělské půdy a 213 ha orné půdy, z toho členské 158 ha zemědělské půdy, rozhodlo představenstvo pro absolutní nedostatek prac. sil hlavně v živočišné výrobě, nabídnout Státním statkům, jež měly tehdy ředitelství na Kodetce, později Zoo, asi 35 až 40 ha půdy a prostoru Na Sytné, jako půdy nečlenské, která měla být obhospodařována farmou na Košutce. Bylo to oznámeno písemně všem držitelům nečlenské půdy - majitelům. Nikdo na toto rozhodnutí představenstva nereagoval, jen Antonín Fischer, bývalý majitel hostince "Na staré hospodě u Fišerů", oznámil předsedovi JZD Rumlovi na korespondenčním lístku, že chce-li něco státu dát, aby mu dal svoje pole. Přesto, že zástupci statku se již do Radčic k jednání dostavili a byli ochotni část pozemků t.zv. Sytná a Hromovská, převzít, jednání nebylo nikdy dokončeno a půda zůstala v JZD. Družstvo mělo 26 pracovníků stálých a 6 členů rodin, jež pracovali jinde a v družstvu jen vypomáhali. Cizími bylo odpracováno 29000 brig. hodin v hodnotě asi 3700 PJ. V živočišné výrobě pracovalo 8 pracovníků u skotu, 2 u vepřů, a prasnic, 1 žena u slepic a kuřat, 17 pracovníků a členů v rostlinné výrobě včetně brigádníků.

Sklizeno celkem 20,5 vagonu obilí, 33 vag. brambor, 12 vag. krmné řepy, 43 vag. zelí a 20 vag. sena. Ze žíru a živočišné výroby dodáno: 78,5 tisíc lit. mléka, 21500 vajec, 141 q hovězího masa, 74,5 q vepřů. Průměrná doživost byla už 1600 lit., telat od 100 dojnic 92 ks. Výnosy obilovin: pšenice 18 q, ječmen 24 q, žito 21 q, oves 23 q. Na 1 PJ vyplaceno již 15 Kčs, záloha 8 Kčs, doplatek 7 Kčs.

Příznivější situace a lepší finanční výsledek za rok 1955 podnítilo členstvo a představenstvo k dalšímu rozvoji výroby. Pro nedostatek stájových prostor nemohl být zvýšen počet dojnic a zůstával stále i v roce 1956 na počtu 45 kusů. Doživost za rok dovilena už 1895 litrů na 1 dojnici a prasnic mělo JZD 21 kusů s průměrným počtem selat 12,6 ks za rok, což bylo také neuspokojující. Snůška vajec od jedné slepice 97 ks byla malá, protože do drůbežárny nastěhovány všechny, i tuberkulózní, slepice. Krmná základna pozůstávala převážně z ovsa, nebylo krmných směsí. Přesto dodáno 34000 vajec.

Obilovin zaseto 103 ha se sklizní 22 vagonů. Dodávka státu byla realizována v množství 1016 q a STS za práce 66 q, ostatní prodej 56 q. Raných brambor dodáno 1070 q a ostatních 500 q. Zelí pozdní prodáno 45 vagonů, celer 54 q. Poprvé zavedeno pokusné pěstování tykví, o které projevil zájem Marila Rokycany, protože toto zboží dováží každoročně z jižního Slovenska /Ivanka pri Dunaji/. Z pokusného dílce sklizeno 13 q. Pracovních jednotek spotřebováno 14240, v rostlinné výrobě 5796 a v živočišné 6150, při ošetřov. koní 910, stavby a údržbu 165, administrativa a jiné 1217. V JZD trvale činých a rodinných příslušníků bylo ve věku od 26 do 45 let 13, 46-60 let 10, členů a přes 60 let 9 členů.

Na daních a dávkách, poplatcích a pojištění zapláceno v roce 1956 Kčs 49811,-. Výdaje na výrobu 341750 Kčs. Změny ve stavu a úpravy peněžních důchodů 21580 Kčs, splátky za inventář členům 4802 Kčs, přiděl investičnímu fondu 51275 Kčs, provozní fond 15110 Kčs, kulturnímu fondu 11000 Kčs. Členům na PJ vyplaceno 284200 Kčs, to bylo poprvé v historii JZD na 1 PJ 20 Kčs a tím se naše JZD zařadilo mezi dobře prosperující družstva našeho okresu.

Od té doby datuje se prudší růst a konsolidace našeho družstva. V roce 1956 byly přípravy obou druhů výroby stejné. V živočišné 339171 Kčs, v rostlinné 385658 Kčs. Za práce a služby 1050 Kčs. Výkaz hospodaření za rok 1956 pečlivě sestavil a vypracoval úředník, později náměstek pobočky Státní banky v Plzni s. V. Kočandrle. Vydané naturálie měly hodnotu 7,69 Kčs k 1 PJ.

R o k 1957

Dalším rokem se zlepšenou výrobou v JZD se vyznačuje rok 1957. Sklizeno celkem 26924 q obilí, celkem dodáno státu 1203 q i s množstvím pro STS za práce. Krmný fond se trochu zvýšil a byl dotován 688 q obilí. Na 1 PJ vydáno velmi mnoho 300 q obilí a bylo v dalších letech těžce odbouráváno, hlavně u žen brigádnic. Množství stanoveno na 3 kg na 1 PJ. V živočišné výrobě překročena dodávka mléka o 3 tisíce litrů nad plánované množství. Dojivost 1 dojnice za rok stoupla na 2205 litrů od 50 dojnic. Rovněž výroba vajec se vyrovnala plánu.

Výroba hovězího masa byla s 20 q nad plánem. Vyšší výrobou bylo spotřebováno vyšší množství pracovních jednotek, skoro 18000 Kčs. Na 1 PJ vypláceno 18,50 Kčs a naturálie v hodnotě 8,01 Kčs.

Živočišná výroba tržila 378500 Kčs, rostlinná 417500 Kčs, služby 642 Kčs. Mzdový fond činil již 332371 Kčs, investiční příděl 70000 Kčs a kulturní fond 15500 Kčs

Rok 1957 se vyznačoval dokončením adaptace stodoly čp.5 /Jiřina Beránková/ na mechanizovanou sýpku. Protože JZD bylo určeno nadřízenými orgány provádět komplexní kombajnovou sklizeň obilí, bylo nutno řešit situaci, co se sklizeným obilím. Představenstvo JZD požádalo již roku 1956 nadřízené orgány, aby neplánovaná adaptace stodoly byla zařazena dodatečně do plánu. Návrh úpravy stodoly na sýpku provedl jako dokumentaci stavitel Jiří Hauer a techn. oddělení Kraj. nár. výboru rozhodlo, aby úprava byla provedena ve dvou letech. V roce 1956 provedena adaptace dvoupodlažní na pravé straně. Dříví potřebné k úpravě, hranole, prkna a trámy 12 m dlouhé /4 ks/ bylo přiděleno na pile v Trhanově, kde mohli vyrobit trámy 12 m 26/24 cm čistě hra-

něné. Dovoz řeziva provedly "Pozemní stavby" svým vozidlem na dlouhé dříví. Adaptaci prováděl tesař-důchodce Emanuel Ptáček a manžel členky JZD Václav Wolmut, jenž pracoval v ob.podniku Škoda. Druhá část, levá, sýpky byla dokončena stejnými pracovníky až těsně před sklizní v roce 1957. Zednické práce provedl František Eret čp.4, manžel dlouholeté skladnice Marie Eretové. Dříví potřebné pro dokončení adaptace bylo nám přiděleno na pílce majitele Hůly v Dýšíně. I tam dojížděli Ptáček a Eret, aby pomohli připravit potřebnou kulatinu k řezání.

Celá adaptace si vyžádala nákladu 70000 Kčs. V prvním roce přistavena do sýpky mlátička, na které se obilí čistilo a zrnometem dopravovalo do vyšších dvou pater. Po dokončení sýpky v roce 1957 podařilo se předsedovi JZD získat na výstavě v Řepích - Praze, jednu sovětskou čističku obilí a jednu jednovozovou sušičku z Voroněžského závodu zemědělských strojů. Obě stroje postaveny tak, že obilí vysypané v sýpce bylo kapsovým transportérem dopravováno na čističku a pásovým transportérem k sušení. Pec byla vytápěna koksem. Zrnomet sušené obilí dopravoval na místo uložení. Stroje správou výstavy byly předány do majetku STS Chrást, která nám je asi za dva roky prodala za poloviční hodnotu.

V roce 1957 docílila hrubá zemědělská tržba v částce 1104002 Kčs.

Protože zařízení na posklizňovou úpravu obilí bylo v té době toho druhu první na našem okrese zprvu vyhovovalo velmi dobře a bylo obdivováno pracovníky ONV. Čistili jsme a sušili obilí naše, splňovali urychleně dodávky a také sušili obilí i jiným družstvům. Po sklizni byly dosušeny i jiné druhy plodin jako hrách, krmné luštěniny, jetelová semena a pro Kontrolní zkušební ústav zemědělský v Plzni semena eukrovky a řepy.

Činnost JZD v dalších letech zachycoval pro Kroniku kronikář Josef Panuška.

Zapsal v roce 1975 Josef Ruml v.r.

Za úspěšné hospodaření JZD v letech 1957, 1958 bylo JZD vyznamenáno na ročních konferencích družstev putovní standartou rady Okresního nár.výboru Plzeň-sever. Po třetím získání tohoto vyznamenání byla družstvu předána standartta do trvalého užívání a byla umístěna v kanceláři JZD.

Zapsal Josef Ruml v.r.